

**झटपट भोला आपत् विपद्का समयमा
अत्यावश्यक पर्ने सरसामान राखिएको भोला हो ।**

झटपट भोलामा के-के सामान राख्ने त ?

- १. प्राथमिक उपचार समग्री र नियमित प्रयोग गरिरहेका अत्यावश्यक औषधिहरू
- २. पिउने पानी र पानी शुद्धीकरण गर्ने अौषधि
- ३. लामो समय सम्म नविपने तयारी खानेकुराहरू
- ४. व्यक्तिगत सरसामानका सामग्री
- ५. मैता, अत्यावश्यक कागजपत्रहरूको प्रतिलिपि र महत्वपूर्ण फोटो नम्बरहरूको डायरी
- ६. सिटरी, रेडियो, व्याट्री, टर्च लाइट, लाइटर, सियो धारो, कपडा, रेनबोट, डोरी, चक्कु, लगायतका सामग्री

यसरी राखेका सामग्रीहरू समय समयमा हेरेर परिवर्तन पनि गर्नुपर्छ र यस्तो भोला तयार गर्ने छिटो र सजिलै भएन्ते स्थानमा राख्नुपर्छ ।

सामग्री सौजन्य: SUPER परियोजना

स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना-२०८०

Local Disaster and Climate Resilience Plan-2080

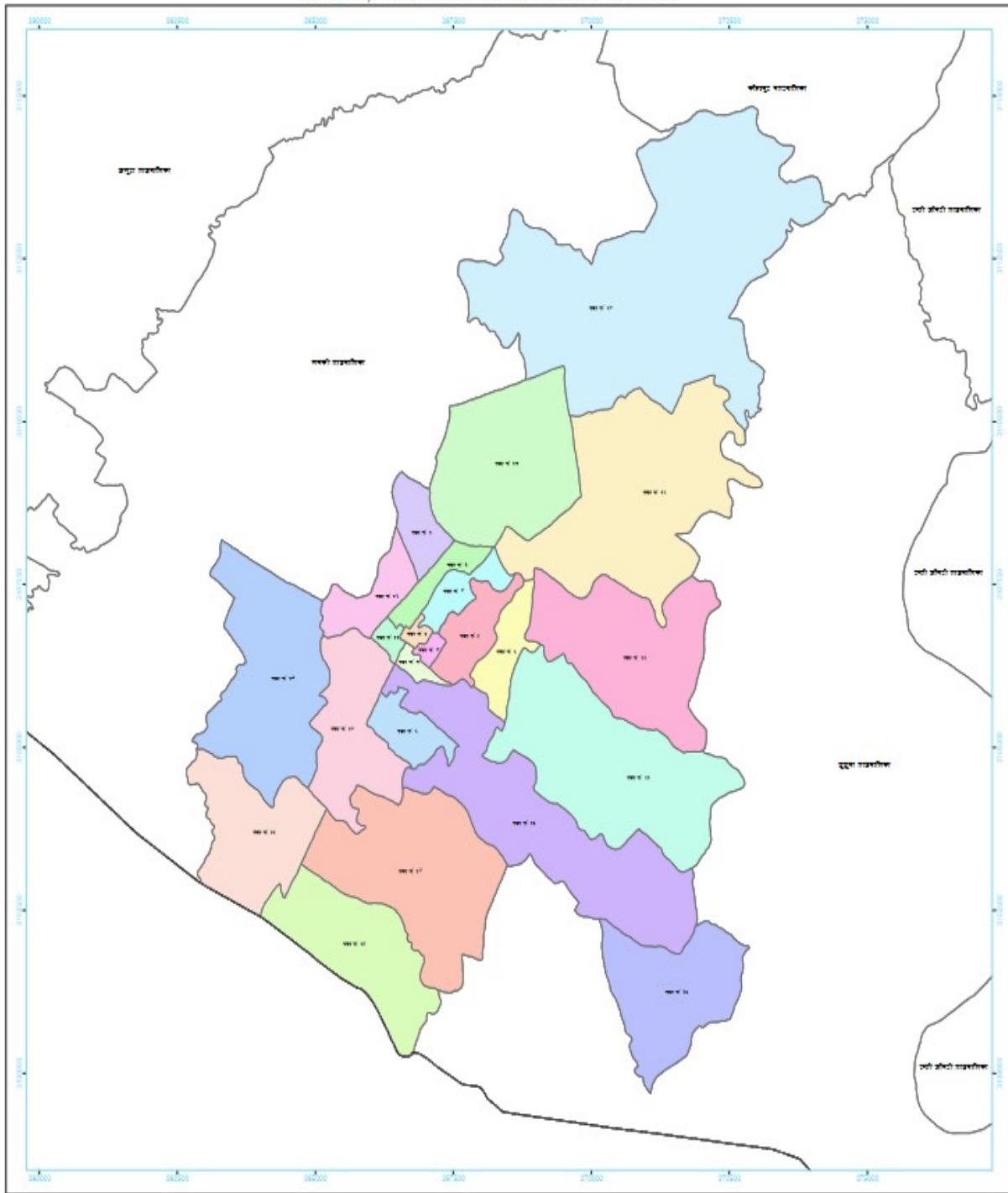

**नेपालगञ्ज उपमहानगरपालिका
कार्यपालिकाको कार्यालय
नेपालगञ्ज**

नेपालगञ्ज उप-महानगरपालिकाको स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना २०८०

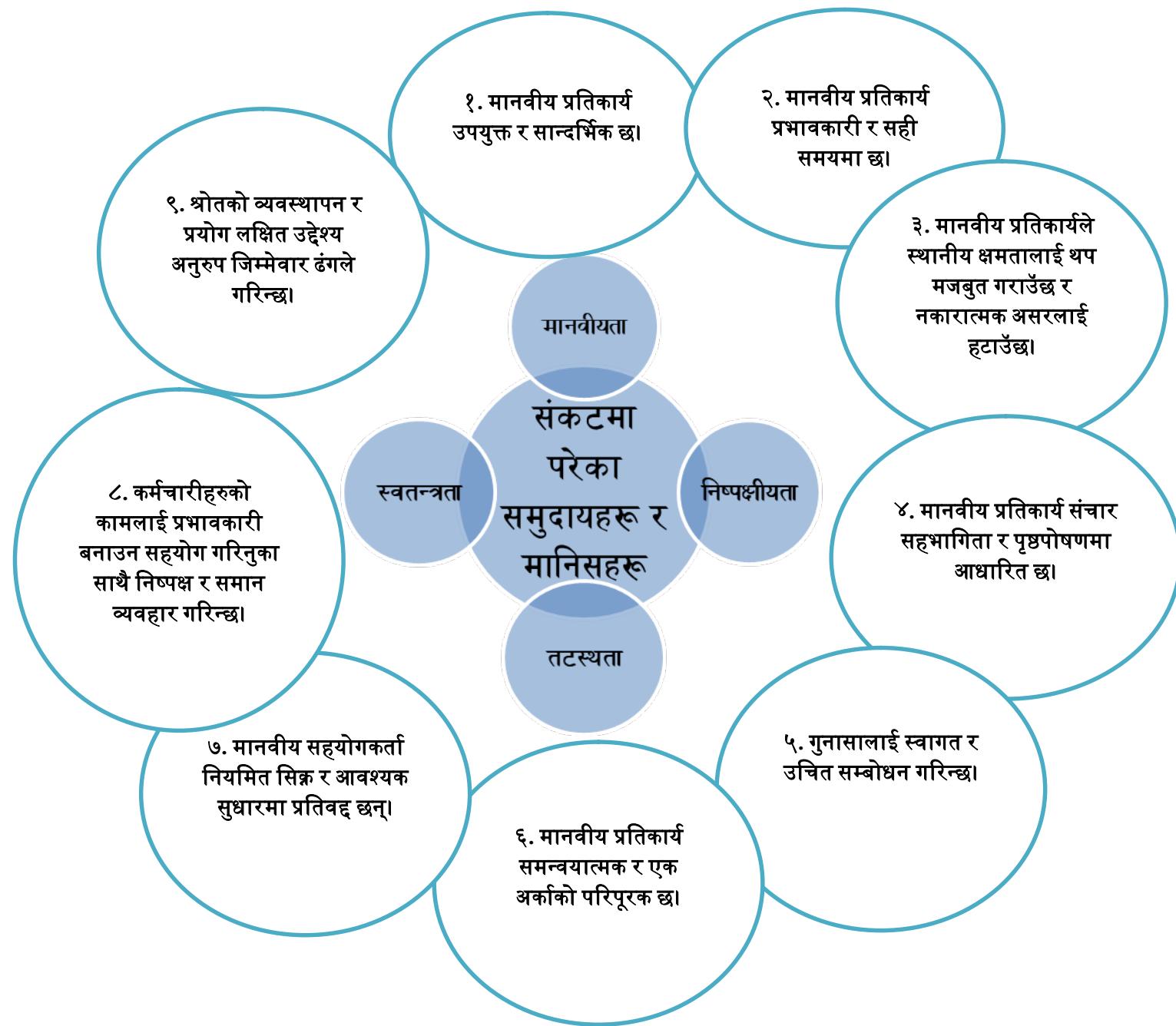
Local Disaster and Climate Resilience Plan 2080

बाके जिल्ला, नेपालगांज उप-महानगरपालिकाको वडा विभाजन नक्सा

नेपालगञ्ज उपमहानगरपालिका कार्यपालिकाको कार्यालय नेपालगञ्ज

गुणस्तर र उत्तरदायित्वहरूसँग सम्बन्धित आधारभूत मानवीय मापदण्डहरू

दस्तावेज: नेपालगञ्ज उप-महानगरपालिकाको स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना २०८०

प्रकाशक: नेपालगञ्ज उप-महानगरपालिका

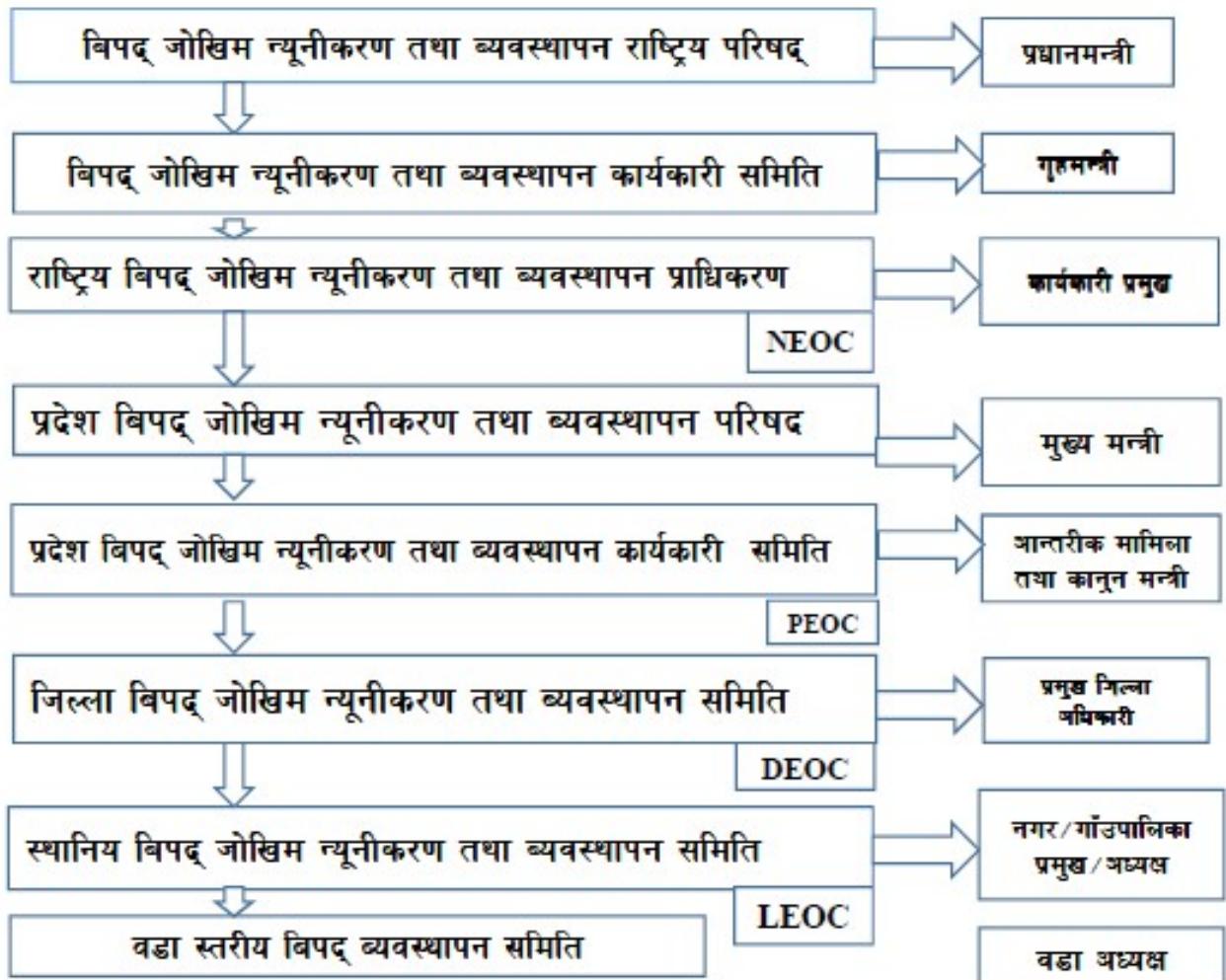
व्यवस्थापन: नगर विपद् व्यवस्थापन समिति, नेपालगञ्ज उप-महानगरपालिका

सर्वाधिकार: @प्रकाशकमा

प्रकाशन मिति: प्रथमपटक २०७२, दोस्रो पटक २०७७, संसोधन २०८० असार

प्राविधिक सहयोग: युनिसेफ नेपाल

विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७४ अनुसार

आवधिक परिमार्जन तालिका

यस नेपालगञ्ज उप-महानगरपालिकाका विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना आवश्यकता अनुसार आवधिक रूपमा परिमार्जन गरिने छ । परिमार्जन गरिएको संक्षिप्त विवरण तलको तालिकामा अद्यावधिक गरिने छ ।

१.२.उद्देश्य थप बुलेट
१.३ आवश्यकता तथा महत्वः थप प्याराग्राफ तथा भौतिक क्षती
१.४ सीमितता : कोभिड २०१९ को प्रसग तथा आवधिक तथ्यांक
१.५ योजना निर्माण प्रक्रिया विधि :स्थानीय विपद् व्यवस्थापन योजना पुनरावलोकनका लागि गरिएका प्रयासहरु
१.६ कार्यान्वयन रणनीति : स्थानीय तहहरुको विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनको अवस्था
२.० नयाँ संरचना अनुसार नेपालगञ्ज उप महा नगरपालिकाको विपद् जोखिम विश्लेषण थप गरिएको वडा नं २३ को छाटो टिप्पणी
२.२ प्रकोप जोखिम विश्लेषण : महामारी कोभिड २०१९ र वडागत प्रकोप जोखिम तथा समुदायहरु (१देखि २३)
२.३ क्षमताको विष्लेषण: उपमहानगरपालिकामा रहेका विद्वमान मानविय श्रोत तथा साधनहरु: एम्बलेन्स तथा वारुणयन्त्र
सामाजिक सुरक्षाको माध्यमबाट विपद् प्रतिकार्य, एक पृष्ठभूमि
नेपालगञ्ज उप-महानगरपालिकाका पदाधिकारीहरुको नाम तथा सम्पर्क नम्बर
पूर्वानुमानमा आधारित पुर्व तयारी Anticipatory Action Plan
व्यावसायिक निरन्तरता योजनाको आधारमा क्षमता विकास कार्य तथा अत्यावश्यक सेवाहरुको जोखिम लेखाजोखा

शब्द संक्षेप

न.पा.:	नगरपालिका
ने.उ.म.	नेपालगञ्ज उप-महानगरपालिका
नविजोस	नेपालगञ्ज उप-महानगरपालिकाका विपद् जोखिम व्यवस्थापन समिति
स्था.वि.ज.वा.उ.यो.	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना
वविजोस	वडा विपद् जोखिम व्यवस्थापन समिति
नेरेसो	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
शाविभनिवि	शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग डिभिजन कार्यालय
भूप्ररास	भूकम्प प्रविधि राष्ट्रिय समाज
खापाढनिवि	खानेपानी तथा ढल निकास विभाग
ई.प्र.का.	इलाका प्रहरी कार्यालय
जि.प्र.का.	जिल्ला प्रशासन कार्यालय
जे.टि.ए.	Junior Technical Assistant
VCA	Vulnerability Capacity Assessment
लापा	स्थानीय अनुकूलन कार्ययोजना (Local Adaptation Plan of Action)
सा.व.	सामुदायिक वन
सा.व.उ.स	सामुदायिक वन उपभोक्ता समिति
GIS	Geographic Information System

विषय सूची

खण्ड - १ प्रारम्भिक परिचय	१
१.१ पृष्ठभूमि	१
१.१.१ नेपालगन्ज उप-महा नगरपालिकाको परिचय	१
१.२ योजनाको परिकल्पना, ध्येय, लक्ष्य र उद्देश्य	३
१.३ आवश्यकता तथा महत्व	४
१.४ सीमितता	५
१.५ योजना निर्माण प्रक्रिया विधि	५
१.६ कार्यान्वयन रणनीति	८
१.७ योजनाको अनुगमन, मुल्याङ्कन तथा पुनरावलोकन :	९
खण्ड - २ प्रकोप, सङ्कटासन्नता, क्षमता र जोखिम विश्लेषण	११
२ प्रकोप विश्लेषण :	११
२.१ ऐतिहासिक समयरेखा (विगत ३० वर्षको विवरण राखिएको छ)	११
२.२ प्रकोपको पहिचान तथा जोखिम स्तरीकरण	१२
२.३ प्रकोप जोखिम विश्लेषण	१४
२.४ क्षमता विश्लेषण	२१
खण्ड - ३. विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना	२३
३.१ जनचेतना तथा क्षमता अभिवृद्धि (विपद् पूर्वतयारी)	२४
३.२ विपद् जोखिम न्यूनीकरण	३०
३.३ आपत्कालीन पूर्वतयारी	३५
३.४ विपद् पश्चात्का क्रियाकलापहरू	३८
खण्ड - ४. विपद् जोखिम न्यूनीकरण योजना	४१
४.१ विपद् जोखिम न्यूनीकरण योजनाहरू	४१
४.१.१ नीतिगत व्यवस्था तथा निर्णयहरू	४४
खण्ड - ५. अनुगमन तथा मूल्यांकन	४६
५.१ योजनाको अनुगमन तथा मुल्यांकन	४६
५.२ योजनाको अध्यावधिकता र पुनरावलोकन	४६
खण्ड - ६. सामाजिक सुरक्षाको माध्यमबाट विपद् प्रतिकार्य	४६
६.१ पृष्ठभूमि	४६
६.२ लक्षित वर्ग तथा वितरण विधि तथा समन्वयको कार्यान्वयन	५०
६.३ नगद तथा भौचर (कपन, टोकन, पर्ची) प्रविधि	५४

६.४ स्थानान्तरण तथा वितरण/नगद स्थानान्तरण विधि	५५
६.५ योजना तर्जुमा गर्दा विचार गर्नुपर्ने	५५
६.६ नगद स्थानान्तरण विधि लागु गर्नु पहिले गर्नुपर्ने कार्यहरु	५६
६.७ नेपालगञ्ज उप महा नगरपालिकाको सम्भावित स्थानीय विपद् जोखिम योजना	५६
अनुसूची	७०
अनुसूची- १. विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना तर्जुमा कार्यशाला समयतालिका	७०
अनुसूची- २. (क) विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना तर्जुमा कार्यशालाका सहभागी महानुभावहरुको नामावली..	७१
अनुसूची- २. (ख) स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति नेपालगञ्जको बैठकको माइन्युट.....	७६
अनुसूची- ३. संकटासन्ता तथा क्षमता लेखाजोखा.....	८०
अनुसूची- ४. कार्यदलहरुको स्वरूप.....	९१
अनुसूची- ५. वडा/नगर स्तरीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन समितिको काम, कर्तव्य अधिकार.....	९४
अनुसूची- ६. आपतकालीन सम्पर्क नम्बरहरु	९५
अनुसूची- ७. सन्दर्भ सामाग्रीहरु	९२१
अनुसूची ८. रेडियो एफ.एम तथा संचार माध्यम (टेलिभिजन तथा पत्रपत्रिकाहरुको विवरण	९२१
अनुसूची ९. स्वास्थ्य केन्द्रहरुको विवरण	९२२
अनुसूची १०. ने.रे.सो. नेपालगञ्जका उपशाखाहरुको कार्यक्षेत्र र सम्पर्क नं.	९२३
अनुसूची ११. ने.उप म.न.पा.का बारुणयन्त्र शाखाका कर्मचारीहरुको विवरण.....	९२४
अनुसूची १२. सुरक्षा निकायहरुको सम्पर्क विवरण.....	९२५
अनुसूची १३. स्थानीय आपतकालीन कार्य सञ्चालन केन्द्रसँग सम्बन्धितको विवरण.....	९२७
अनुसूची १४. क्रियाशील राजनैतिक दलहरुका सम्पर्क विवरण.....	९२८
अनुसूची १५. बाढी पूर्व सूचना प्रणाली र साइरन अपरेटरहरुको सम्पर्क विवरण.....	९२९
अनुसूची १६. योजना तयार पार्दा लिइएका तस्विरहरुको विवरण.....	९३०

खण्ड -१. प्रारम्भिक परिचय

१.१ पृष्ठभूमि

नेपाल प्राकृतिक सौन्दर्य तथा रमणीय मुलक सँगसँगे विपद् तथा प्रकोपका हिसाबले जोखिमपूर्ण अवस्थामा समेत रहेको छ। विषेश गरेर नेपालमा बाढी, पहिरो, हावाहुरी, असिना, आगलारी, भूकम्प, हिमताल फूटन सक्ने जोखिम, चट्याङ र जलवायु परिवर्तन आदि प्रमुख प्राकृतिक विपद्का रूपमा रहेका छन् भने यसका अलावा, भूक्षय तथा भूस्खलन, महामारीका साथ-साथै सडक जन्य दुघटनाका हिसाबले समेत जोखिमपूर्ण मानिन थालेको छ। यसर्थे नेपाल विश्वमानै उच्च प्राकृतिक विपद्को जोखिममा रहेका प्रमुख २० वटा देशहरूमध्ये पर्दछ। भूकम्पीय दृष्टिकोणले नेपाल विश्वकै ११ औं जोखिमयुक्त देश रहेको मानिन्छ भने जलवायु परिवर्तनका हिसाबले विश्वमा चौथो स्थानमा रहेको छ। वैशाख १२, २०७२ सालमा गएको महाभूकम्पले लगभग १०,००० व्यक्तिको ज्यान लिएको थियो भने ठूलो मात्रामा आर्थिक तथा भौतिक नोक्सानी गरेका थियो जसको मारमा रहेका आम नेपालीहरु पूर्णरूपमा अझै पुनर्स्थापित हुन सकेका छैनन्। नेपालका पहाडी भेगमा हरेक समयमा ढडेलोले वनजंगल सखाप हुने समस्या दिनानुदिन बढौदै गएको छ भने नेपालका नदीहरूमा पहाडबाट हुने भूक्षय तथा भूस्खलनका कारणले लेदो तथा माटोको उल्लेख्य मात्रा सहित बग्ने नदीले तराई क्षेत्रमा प्रवेश गरेर पश्चात् सामान्य वर्षामा समेत आफ्नो धार परिवर्तन गरिरहेका छन्, जसले गर्दा नदी समय-समय मा मानव वस्ती तथा खेती योग्य भूमिमा प्रवेश गरी धनजनको क्षति गरिरहेको छ। वर्तमान अवस्थामा नेपालले भोगिरहेको जलवायु परिवर्तनका कारण नेपालको उत्पादन क्षेत्रमा असर परी आर्थिक रूपले देश नै अधोगतितिर गइरहेको छ।

माथिका केही उदाहरणको मात्रै पनि अध्ययन गर्ने हो भने आम नेपालीले नेपालमा हुने प्राकृतिक प्रकोपको सामना कुनै न कुनै रूपमा गरिरहेकै पाइन्छ। उपर्युक्त समस्याहरूको यथोचित व्यवस्थापन गरी कुनै पनि प्रकारका विपद्बाट हुने घटनाहरूको दरलाई न्यूनीकरण गर्न नेपालको संविधान २०७२ मार्फत विपद्को क्षेत्रलाई सम्बोधन गरेको छ, र संविधानको मर्म अनुसार नेपाल सरकारले पहिलोपटक विपद् जोखिम व्यवस्थापन ऐन २०७४ पारित गरी लागु गरिएको छ। यस ऐन अनुसार विपद् व्यवस्थापनका लागि संघीय तह, प्रादेशिक तह र स्थानीय तहको कार्य विभाजन गरी सबै सरकारले आ-आफ्नो क्षेत्रबाट कार्य गर्ने गरी दिशा निर्देश गरेका छ। यसका साथै नेपाल सरकारले जारी गरेको स्थानीय सरकार कार्यसञ्चालन निर्देशिका २०७४ मा पनि स्थानीय सरकारले विपद् व्यवस्थापनका लागि गर्नु पर्ने कार्य (स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ११) स्पष्ट रूपमा उल्लेख गरेको छ। यसका अलावा संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले स्थानीय तहमा विपद् व्यवस्थापनका लागि बुँदा योजना निर्माण गर्न स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना तर्जुमा निर्देशिका तयार गरेको छ।

स्थानीय सरकारले विपद् तथा जलवायु परिवर्तनको असर कम गर्न विपद् तथा जलवायु परिवर्तनका मुद्दाहरूलाई मूलप्रवाहीकरणमा ल्याउनु पर्ने देखिन्छ जसका लागि पहिलो चरणको रूपमा स्थानीय सरकारले आफ्नो स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना निर्माण गर्नु पर्ने आवश्यकतालाई महसुस गरी नेपालगञ्ज उप-महा नगरपालिकाले पनि स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना निर्माण गरी सोही अनुरूप प्राकृतिक विपद् तथा प्रकोपलाई व्यवस्थापन गर्ने अठोट लिएको छ।

१.१.१ नेपालगञ्ज उप-महा नगरपालिकाको परिचय

मध्यपश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्रको केन्द्र बिन्दु तथा प्रमुख व्यापारिक शहर बाँके जिल्लामा अवस्थित पश्चिम नेपालको द्वारा नेपालगञ्ज नगरी नेपालकै नामबाट स्थापना भएको प्रमुख शहरको रूपमा परिचित स्थान हो। यो शहर विक्रम संवत् २०१७ सालमा नेपालगञ्ज नगर पञ्चायतका नामबाट स्थापना भई २०१९ सालमा नगरपालिकाको रूपमा स्थापित भएको हो। नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्को २०७१ साल मंसिर १६ गतेको निर्णयबाट साबिकका १० गा.वि.स. गाभेर २७ वटा वडा कायम गरी नेपालगञ्ज उपमहानगरपालिका घोषणा गरिएको र मिति २०७३/११/२७ को निर्णय अनुसार साबिकका २८ वडा परिमार्जन भइ २३ वडा कायम गरिएको छ।

२३ वडाहरूको कुल क्षेत्रफल ८५९४ वर्ग किलोमिटर रहेको छ। पूर्व पश्चिम राजमार्गबाट १० किलोमिटर दक्षिणमा पर्ने नेपाल भारत सिमा नाकासँग जोडिने यो शहरको अर्को विशेषता हो सुदूरपश्चिमाञ्चलका सबै जिल्लालाई राजधानी काठमाडौंसँग जोड्ने जिल्लाको पहिलो नगरपालिकाको आफैमा महत्व बढेको छ। यहाँको पुरानो बजारको

रूपमा एकलैनी बजारलाई मानिन्छ, यसैगरी प्रमुख बजारका रूपमा सदरलाइन, त्रिभवन चौक, बि.पी. चौक, धम्बोजी चौक, घरवारी टोल तथा सुर्खेत रोडलाई मानिन्छ ।

यहाँको तापकम जाडो मौसममा ५.४ डिग्री सेल्सियस तथा गर्मी मौसममा अधिकतम ४६ डिग्री सेल्सियससम्म हुने गर्दछ । राजधानी काठमाडौंबाट करिब ६०० किलोमिटर पश्चिमको दूरीका रहेको नेपालगञ्ज भूभाग ८१.१७, २४ पूर्व देखि ८२.४८ पूर्वी देशान्तर र २७. ३० ३६ उत्तरदेखि २८.१२ उत्तरी अक्षांसवीच रहेको छ । यहाँको पर्यटकीय क्षेत्रहरु वाटरपार्क ९६.१ हेक्टर क्षेत्रफल, बागेश्वरी तलाउ ९०.६२ हेक्टर क्षेत्रफल, महेन्द्र पार्क तथा मिनी जु ९१.२ हेक्टर क्षेत्रफल र बागेश्वरी चिल्ड्रेन पार्क ९१.३ हेक्टर क्षेत्रफलमा रहेका छन् । यस नेपालगञ्ज उपमहानगरपालिकाका क्षेत्रसँग सिमाना जोडिएका पालिकाहरुमा पूर्वमा डडुवा गाउँपालिका, पश्चिममा जानकी गाउँपालिका, उत्तरमा जानकी गाउँपालिका, कोहलपुर नगरपालिका र दक्षिणमा हिरमिनिया र मित्राष्ट्र भारतको सिमाना रहेका छन् । राष्ट्रिय जनगणना २०७८ का अनुसार नेपालगञ्ज उपमहानगरपालिकाको कुल जनसंख्या १,६४,४४४ (एक लाख चौसठी हजार चार सय चवालीस) रहेको छ ।

यस नगरपालिकामा नेपाल सरकार संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयद्वारा निर्मित स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना तर्जुमा निर्देशिका २०६८ अनुसार नगरस्तरीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन समिति गठन भएको छ । नगरपालिकाका सबै वडाहरुमा संकटासन्ता क्षमता लेखाजोखा गर्ने काम समेत भइसकेको छ । डुबान, नदी कटान, आगलागी, शीतलहर तथा महामारीजन्य विपद्हरुले नेपालगञ्ज उप-महानगरपालिकामा धेरै धनजनको क्षति पुर्याउदै आएको तथ्य नगरस्तरीय संकटासन्ता क्षमता लेखाजोखाले देखाएको छ । उक्त लेखाजोखाले भूकम्पको अनुभव स्थानीय बासिन्दाहरुले नगरेको र यसको असर अहिलेसम्म नभएता पनि आगामी दिनमा जुनसुकै बेला पनि बिनासकारी भूकम्प जान सक्ने अवस्था रहेको देखाएको छ ।

श्रोत: नेपालगञ्ज उपमहानगरपालिकाको आधिकारिक पेजबाट

तालिका १. नेपालगञ्ज उपमहानगरपालिकाकाको जनसंख्या विवरण

वार्ड नं.	जम्मा टोल वस्ती	घरधुरी संख्या	महिला	पुरुष	जम्मा
१	२२	२१६७	४५५४	४४३६	८९९०
२	१३	१३६३	३०७३	३१७१	६२४४
३	१५	५५६	१६१३	१७००	३३१३
४	२७	२९१८	६४१८	६३२०	१२७३८
५	११	११३७	२८७६	२९९६	५८७२
६	८	१४११	३१४०	३२२६	६३६६
७	८	६८२	१६६५	१७५०	३४१५
८	१०	८५२	२२४१	२३७६	४६१७
९	१६	१४२५	२७५८	२७७६	५५३४
१०	१७	२६६३	४७७१	४६८४	९४५५
११	१५	१००१	२६७८	२८४४	५५२२
१२	६	१७३८	३६५४	३५९०	७२४४
१३	१७	१४६६	३४०२	३५९७	६९९९

१४	१०	१०५६	३०५६	३२९६	६३५२
१५	५	११४५	३१७६	३३१३	६४८९
१६	२	११००	३६७३	३९९९	७६७२
१७	४	१२२०	३१०३	३१७१	६२७४
१८	२६	२७०२	६०१३	६०३४	१२०४७
१९	१७	१७११	४३६६	४१७१	८५३७
२०	२०	३२९८	७४८५	७२८२	१४७६७
२१	९	१५५३	४०९९	४११८	८२१७
२२	११	१०६६	२९४३	२९९९	५९३४
२३	३	३३५	९३२	९१४	१८४६
जम्मा	२९२	३४,५६५	८१,६८९	८२,७५५	१,६४,४४४

श्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

१.२ योजनाको परिकल्पना, ध्येय, लक्ष्य र उद्देश्य

नेपालगन्ज उप-महानगरपालिका भित्रका प्रकोप जोखिम संकटासन्तात तथा क्षमताको पहिचान गरी संभावित विपद्वाट हुने क्षति क्रमिक रूपमा कम गर्दै लाने लक्ष्यका साथ “नेपालगन्ज उप-महानगरपालिकाको विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना” तयार पारिएको छ। यस योजनाको विपद् पूर्व, विपद्का समयमा र विपद् पश्चात् मानिस माथि पर्ने प्रतिकूल प्रभावको सामना गर्न स्थानीय स्रोतको अधिकतम उपयोग गर्दै विभिन्न क्षेत्रसँग समन्वय गरी विपद् पूर्वतयारी, पूर्व सचेतना प्रणाली, न्यूनीकरण, रोकथाम कार्य गर्नु र प्रभावित समुदायलाई ढुङ्गा, प्रभावकारी, जवाफदेहीयुक्त मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउनु मूल उद्देश्य रहेको यस योजनाको परिकल्पना, ध्येय, लक्ष्य र उद्देश्यहरु निम्न रहेका छन्।

परिकल्पना :

यस योजनाको परिकल्पना नेपालगन्ज उप-महानगरपालिकालाई विपद् जोखिममुक्त रूपमा स्थापित गर्ने रहेको छ।

ध्येय :

यस योजनाको मुख्य ध्येय विपद् जोखिम न्यूनीकरणका तथा जलवायु उत्थानशीलका कार्यहरूलाई विकासमा मूलप्रवाहीकरण गर्ने र समुदायका हरेक वर्गको जीवनस्तरमा सुधार ल्याई सुरक्षित बाँच्न पाउने अधिकार कायम गर्ने रहेको छ।

लक्ष्य :

यस योजनाको लक्ष्य भनेको विपद्वाट हुने जनधनको क्षतिलाई, जोखिमलाई कम गर्न साथै सहभागितामूलक प्रक्रियाबाट पहिचान गरिएका मुद्दाहरूलाई योजनाको रूप दिई पूर्वतयारीका कार्यहरू गरी विकास योजनामा मूलप्रवाहीकरण गर्ने र जीविकोपार्जनमा अभिवृद्धि गर्न विपद् जोखिम न्यूनीकरणका कार्यलाई विकास योजनाहरूमा मूलप्रवाहीकरण भएको सुनिश्चित गर्ने रहेको छ।

उद्देश्यहरू:

- “नेपालगञ्ज उप-महानगरपालिका विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना” को प्रमुख उद्देश्य आगामी ५ वर्षभित्र नेपालगञ्ज उप-महानगरपालिकाका २३ वडाहरूलाई विद्यमान प्रमुख प्रकोपहरूको लागि समुदायमा आधारित विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा पूर्वतयारी योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गर्न आवश्यक क्षमता विकास गर्नु हो ।
- यस योजनाको दोश्रो उद्देश्य नेपालगञ्ज उप-महानगरपालिकामा राष्ट्रिय भवन निर्माण संहिताको क्रमिक रूपमा चरणबद्ध कार्यान्वयन गरी आगामी ३ वर्षभित्र नगरपालिकामा बन्ने सबै नीजि तथा सार्वजनिक घरहरू अनिवार्य रूपले भूकम्प प्रतिरोधात्मक बनाउने प्रणाली तयार गर्नु हो ।
- नेपालगञ्ज उप-महानगरपालिकाको विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना २०७२ र नगरपालिका स्तरीय जलवायु अनुकूलन योजना २०७४ आधारमा रहि संघिय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले तयार गरेको स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना तर्जुमा निर्देशिका २०७४ अनुसार स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना तर्जुमा गर्नु रहेको छ ।

१.३ आवश्यकता तथा महत्व

दुर्गम क्षेत्रबाट सहरी क्षेत्रमा बढ्दै गएको अनियन्त्रित बसाइसराई, जनसंङ्ख्या वृद्धि, अुँदा सहरीकरण, वन फँडानीलगायत जलवायु परिवर्तनका कारण विगतको तुलनामा विपद्का घटना तथा त्यसबाट हुने क्षति दिनानु दिन बढ्दै गइरहेको छ । यो तथ्यबाट यो नगरपालिका पनि अछुतो छैन । वर्षै लगाएर करोडौंको लगानीमा तयार भएका भौतिक संरचना कटान, डुबान जस्ता विपद्हरुले निमेष भरमै तहसनहस पार्ने गरेको छ ।

प्राकृतिक विपद्लाई रोक्न नसके पनि जोखिम न्यूनीकरण तथा पूर्वतयारी योजना बनाएर क्रमवद्ध रूपमा कार्य गरेको खण्डमा त्यस्ता विपद्हरुबाट हुने धनजनको क्षति उल्लेखनीय रूपमा न्यून गर्न सकिन्छ । विकास निर्माण प्रक्रियामा विपद् जोखिम व्यवस्थापनलाई समावेश गर्न सकेमा विकास निर्माणको प्रतिफल धेरै आउने र संकटासन्तामा कमी ल्याई विपद् उत्थानशील समुदाय निर्माण गर्न सकिने कुरा सबैतर महशुस हुन थालेको छ ।

यसेकारण नेपालगञ्ज उप-महानगरपालिकामा नेपाल सरकार संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयले तयार पारेको विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना तर्जुमा निर्देशिका २०६८ अनुरूप नगरस्तरीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन समिति गठन भएको छ । नगरपालिकाभित्र विद्यमान प्रकोप संकटासन्तामा तथा क्षमताको पहिचान गरी भविष्यमा हुन सक्ने विपद्हरुको क्षति कम गर्नका लागि न्यूनीकरण तथा पूर्वतयारी योजनाहरू कार्यान्वयन गर्न सहयोग र सहजीकरण गर्नु यस समितिको प्रमुख उद्देश्य हो ।

यसै सन्दर्भमा यस उपमहानगरपालिकाका २३ वटै वडाहरूमा संकटासन्तामा क्षमता लेखाजोखा गर्ने काम समेत विगतमा भइसकेको छ । निरन्तर रूपमा डुबान, नदी कटान, आगलागी, शीतलहर तथा महामारीजन्य विपद्हरुले नेपालगञ्ज उप-महानगरपालिकामा धेरै धनजनको क्षति पुर्याउँदै आएको तथ्य नगरस्तरीय संकटासन्तामा क्षमता लेखाजोखाले देखाएको छ ।

नेपालगञ्ज उप महा नगरपालिकाको हालसालैको तथ्यांकले विगतमा डुबान, महामारी, बाढी, तुषारो, असिना, भूकम्प, आगलागी, हावाहुरी तथा शितलहरको जोखिम भएको जनाएकोछ । जसले उप महा नगरपालिकाको ठूलो मात्रामा भौतिक क्षति भएको जनाएकोछ । तल उद्धृत गरिएको क्षति रु. हजारमा देखाइएकोछ ।

विपद्हरु	२०७३	२०७४	२०७५	२०७६	२०७७	२०७८	२०७९
डुबान					२००,०००	५००,०००	७००,०००
बाढी		७२१५००					२००,०००
तुषारो							
असिना			५०,०००				
भूकम्प							

विपद्हरु	२०७३	२०७४	२०७५	२०७६	२०७७	२०७८	२०७९
आगलागी		५३,०००,०००			२००,०००	२०,०००,०००	२००,०००
हावाहुरी		३,६००,०००	४०,०००				
शीतलहर							
कोभिड १९							

श्रोत: जिल्ला आपत्कालीन कार्य संचालन केन्द्र नेपालगञ्ज २०८०

यसै अनुरूप तयार भएको यस योजनाको चरणवद्ध कार्यान्वयनले समुदाय तथा सरोकारबालाहरुको विपद् व्यवस्थापनमा क्षमता तथा दक्षता वृद्धि गरी विपद् उत्थानशील नगरपालिका निर्माणका लागि विशेष योगदान गर्नेछ ।

१.४ सिमितता

सरकारी, गैर सरकारी तथा स्थानीय निकायहरूले तयार पार्ने हरेक स्तरका योजना तथा कार्यक्रमहरूका आफै महत्व र सीमा हुन्छन् । यस योजनाका पनि महत्वका साथै निम्नअनुसार सीमा पनि रहेका छन्, यस योजनामा नगरपालिकालाई उत्थानशीलता तर्फ अग्रसर गराउनको लागि यो योजनाको तयारी तथा दस्तावेजीकरण गरिएको हो ।

- यो योजनाको कार्यान्वयन स्थानीय तहहरूले आफ्नो नियमित योजना तर्जुमा प्रक्रियाको अभिन्न अङ्गको रूपमा गर्ने भएकाले विकास-निर्माणसँग सम्बन्धित भएर निरन्तर कार्यान्वयनमा रहने छन् ।
- यो योजना “स्थानीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना तर्जुमा निर्देशिका - २०६८ तथा स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना तर्जुमा निर्देशिका - २०७४” को मस्यौदाका अनुसार तयार गरिएको छ ।
- यस योजनाको कार्यान्वयनका लागि नगरपालिकाले आवश्यक रूपमा जनशक्ति तयार गर्न समय लाग्नेछ र त्यसको लागि स्रोतको खोजी गर्नु पर्ने अवस्था रहन्छ, जुन उपलब्ध हुन्छ, नै भने निर्क्ष्याले गर्न सकिन्दैन ।
- यस योजनाको कार्यान्वयन र अनुगमन तथा मूल्यांकनका लागि आवश्यक दक्ष जनशक्तिको स्थानीय स्तरमा कम उपलब्धता रहन सक्छ ।

१.५ योजना निर्माण प्रक्रिया विधि

“स्थानीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना तर्जुमा निर्देशिका - २०६८ तथा स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना तर्जुमा निर्देशिका - २०७४” को मस्यौदाका अनुसार यो योजना तर्जुमा गर्दा वडा र समुदायका प्रभावित तथा सङ्कटासन्न समुदायको प्रत्यक्ष र समावेशीयुक्त सहभागिता सुनिश्चित हुने गरी समावेशी, सहभागितामूलक र यथार्थपरक बनाउन निम्नअनुसारका प्रक्रियाहरू अवलम्बन गरिएका छन् :

(१) प्रारम्भिक भेला तथा स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति गठन :

उपमहानगरपालिकाका नगर प्रमुख तथा सम्पूर्ण निर्वाचित जन प्रतिनिधि, स्थानीय राजनीतिक दलका प्रतिनिधि, स्थानीय बुद्धिजीविहरू, अपाङ्गता (फरक क्षमता भएका), बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक, स्थानीय संघ संस्थाका प्रतिनिधि तथा सरोकारबालाहरुको सहभागितामा स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना तर्जुमा निर्देशिका अनुसार विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समितिको गठन भएको थियो । (समिति गठन प्रक्रिया पहिले नै भइसकेको थियो)

(२) उपमहानगरपालिकाको कार्यालय तथा वडाको कार्यालई र स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समितिमा छलफल :

नगरपालिका स्तरीय र वडा स्तरीय योजना बनाउने विषयमा यस उपमहानगरपालिका लगायत अन्य स्थानीय संघ संस्थाका प्रतिनिधि तथा सरोकारबालाहरू सँग छलफल गरी नगरपालिका स्तरीय योजना बनाउने कार्यमा सहमति भएको थियो ।

(३) योजना निर्माण अभिमुखीकरण, विपद् व्यवस्थापन तथा सङ्कटासन्नता र क्षमता विश्लेषण तालिम :

स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति र “नेपाल रेडक्रस सोसाइटी बाँके जिल्ला शाखा” को सहजीकरणमा अभिमुखीकरण गरिएको थियो । यस अभिमुखीकरणमा सहभागीहरूलाई विपद् सम्बन्धी आधारभूत विषय बस्तु माथि छलफल, स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजनाको आवश्यकता तथा महत्व माथि प्रकाश पारिएको थियो । साथै विपद् प्रकोप, सङ्कटासन्न, जोखिम र क्षमता बारेमा बुझाई, विपद् व्यवस्थापन चक्र बारे छलफल गरि सहभागीहरूलाई सूचना संकलन विधि, सङ्कटासन्नता तथा क्षमता विश्लेषण गर्न विभिन्न औजारहरू (VCA Tools) को प्रयोग प्रक्रियाको बारेमा छलफल तथा अभ्यास गराईएको थियो ।

(४) समुदाय र नगरपालिका स्तरीय सूचना संकलन :

नगरपालिका स्तरीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना निर्माण क्रममा अभिमुखीकरणमा सहभागी भएका सहभागीहरूबाट सहभागितामूलक रूपमा वार्ड कार्यालयमा गई सूचनाको संकलन गरिएको थियो । जसमा विशेष गरेर, वडा स्तरीय संकटासन्नता तथा जोखिमको अवस्था, सामाजिक र अर्थीक सूचनाहरू, सम्पन्नता स्तरीकरण, वडामा हुने प्रकोपहरू र विपद्को ऐतिहासिक विवरण संकलन गरिएको थियो साथै टोलमा के काम कहाँ गर्न भन्ने सबालमा पनि सूचना संकलन गरिएको थियो । जसको लागि २ जना सूचना संकलनकर्ताहरू छनौट गरी प्रत्येक वडाबाट छनौट, दस्तावेजीकरण, वडास्तरमा पुनरावलोकन गरी नगरपालिका स्तरमा समेत छलफल गरी अन्तिम रूप दिइएको थियो ।

(५) सङ्कटासन्नता तथा क्षमता विश्लेषण :

अभिमुखीकरणमा सहभागी भएका तालिम प्राप्त सहभागीहरूबाट सहभागितामूलक रूपमा टोल टोलमा लक्षित समूह छलफल गरी र वडाको विपद् सम्बन्धी सूचना तथा तथ्याङ्क सङ्कलन गर्ने कार्य गरियो । सङ्कटासन्नता तथा क्षमता विश्लेषण गर्न विभिन्न औजारहरू (VCA Tools) को प्रयोग गरिएको थियो जस अन्तर्गत सामाजिक तथा प्रकोपको नक्शाङ्क, ऐतिहासिक तथ्याङ्क, स्तरीकरण, स्रोतको विश्लेषण, मौसमी पात्रो, समस्या वृक्ष, संस्थागत विश्लेषण, प्रत्यक्ष अवलोकन तथा भेटघाट छलफल जस्ता भि.सि.ए. सर्वमान्य औजारहरूको प्रयोग गरिएको थियो ।

(६) सङ्कटासन्नता तथा क्षमता विश्लेषणको पुनरावलोकन :

अभिमुखीकरणमा सहभागी भएका गणकहरूले वडा कार्यालयमा गएर सहभागितामूलक रूपमा सूचनाको संकलन तथा सङ्कटासन्नता तथा क्षमता विश्लेषण गर्न विभिन्न औजारहरू (VCA Tools) को प्रयोग गरी आएको विवरणहरूको वडास्तरीय तथा नगरपालिका स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समितिमा छलफल तथा पुनरावलोकन गरिएको थियो तथा पुनरावलोकन कार्यक्रममा सहभागीहरूबाट आवश्यकता अनुसार विवरणहरू थपघट गरिएको थियो ।

(७) वडास्तरीय तथा नगरपालिका स्तरीय योजना बैठक :

योजना निर्माण गर्नको लागि वडामा योजना तथा नगरपालिकाको बैठक संचालन गरिएको थियो । सहभागीहरूबाट आएको सूचनाको आधारमा उपमहानगरपालिकाको नगरपालिका स्तरीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना निर्माणका लागि आएका सूचना माथि छलफल गरिएको थियो । सहभागीतामूलक रूपमा विभिन्न प्रकोपको असरहरू कम गर्न र विपद्को अवस्था सिर्जना हुन नदिन विपद् पहिले के-के कार्य गर्ने, विपद् भै हालेको अवस्थामा के-के कार्यहरू गर्ने र विपद् पश्चात के-के कार्य गर्ने भन्ने सन्दर्भमा नगरपालिका स्तरीय तथा वडास्तरीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति सँग विस्तृत छलफल तथा समूह कार्य गरिएको थियो ।

(८) योजनाको खाका लेखन कार्य :

सहभागीबाट आएको सूचना र योजना बैठकमा गरिएको योजनाको आधारमा विपद् जोखिम व्यवस्थापन विज्ञ र विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समितिले संयुक्त रूपमा योजना लेख्ने कार्य सम्पन्न भएको थियो ।

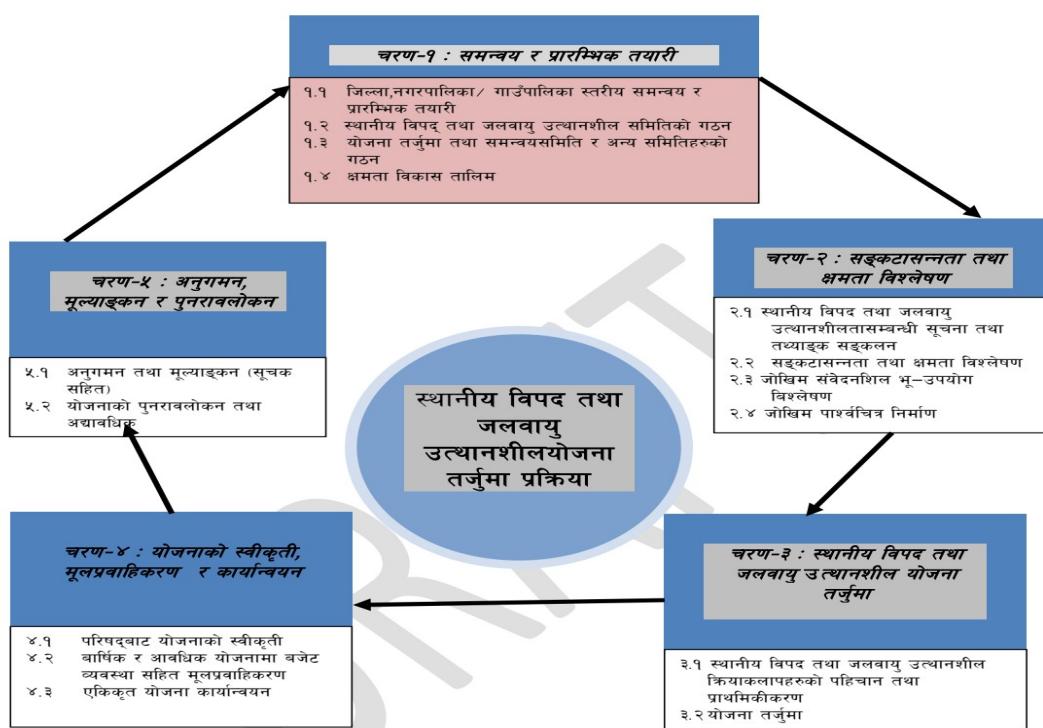
(९) योजनाको प्रस्तुती र सुभाव संकलन गोष्ठी :

खाकाको रूपमा तयार गरिएको योजनालाई पुनः नगरपालिका स्तरीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समितिमा एक दिने गोष्ठीको आयोजना गरी छलफल गरिएको थियो । गोष्ठीका सहभागीहरूले योजनामा थप्नु पर्ने बुँदाहरू र आवश्यक सल्लाह सुभाव दिएका थिए ।

(१०) योजनाको अन्तिम लेखन कार्य र योजनाको तयारी :

नगरपालिका स्तरीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति तथा सहभागीहरूबाट आएको सुभावलाई पनि समेटेर विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजनाको तयारी कार्य सम्पन्न गरिएको थियो ।

यसलाई तलको चित्रबाट पनि हेर्न सकिन्दै ।

सरकारको स्थानीय विपद् व्यवस्थापन योजना तर्जुमा प्रकृया	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन योजना तर्जुमा प्रकृयाका लागि गरिएका कृयाकलापहरू
चरण १ <ul style="list-style-type: none"> संयोजन तथा प्रारम्भक तयारी समिति गठन पुर्नगठन क्षमता विकास 	<ul style="list-style-type: none"> साझेदारसँगको सम्झौता तथा बैठक संयोजन तथा प्रारम्भक तयारी बैठक समिति भएको नभएको सुनिश्चितता छलफल
चरण २ <ul style="list-style-type: none"> सूचना तथा तथ्यांक संकलन संकटासन्नता तथा जोखिम विश्लेषण जोखिम संवेदनशील भू-उपयोग विश्लेषण 	<ul style="list-style-type: none"> संकटासन्नता तथा जोखिम विश्लेषण भै सकेका वार्डहरूमा थप सूचना तथा तथ्यांक संकलन संकटासन्नता तथा जोखिम विश्लेषण नभएका वार्डहरूमा संकटासन्नता तथा जोखिम विश्लेषण तथा सूचना तथा तथ्यांक संकलन

<ul style="list-style-type: none"> ● जोखिम पार्श्वचित्रको निर्माण 	<ul style="list-style-type: none"> ● बैठक तथा भेटघाट, फिल्ड अवलोकन ● सूचना तथा तथ्यांक संकलन तथा प्रतिवेदन
<p>चरण ३</p> <ul style="list-style-type: none"> ● स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील क्रियाकलापहरूको पहिचान तथा प्राथमिककरण ● योजना तर्जुमा 	<ul style="list-style-type: none"> ● जोखिम विज्ञेषण तथा प्राथमिककरण ● समस्याहरूको संकलन ● योजना तर्जुमा ● मस्यौदा लेखन तथा जानकारी आदान प्रदान ● पृष्ठपोषण माध्य छलफल तथा पुर्नलेखन ● प्रतिवेदनलाई अन्तिम रूप
<p>चरण ४</p> <p>योजनाको स्वीकृती, मूलप्रवाहीकरण र कार्यान्वयन</p> <ul style="list-style-type: none"> ● परिषदबाट योजनाको स्वीकृती ● वार्षिक र आवधिक योजनामा बजेट व्यवस्था सहित मूलप्रवाहीकरण ● एकीकृत योजना कार्यान्वयन 	
<p>चरण ५</p> <p>अनुगमन मूलयाङ्गन र पुनरावलोकन</p> <ul style="list-style-type: none"> ● अनुगमन मल्याङ्गन (सुचक सहित) ● योजनाको पुनरावलोकन तथा अध्यावधिक 	

१.६ कार्यान्वयन रणनीति

१.६.१. योजनाको स्वीकृति :

उप-महानगरपालिका स्तरीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समितिबाट तयार भएको विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजनालाई उप-महानगरपालिकाले आवश्यक प्रक्रिया पूरा गरी उप-महानगर कार्यपालिकाको सभाबाट स्वीकृत गराईने छ ।

१.६.२ बजेट व्यवस्था :

१.६.२.१ स्वीकृत योजनाले निर्धारण गरेका प्राथमिकता प्राप्त क्रियाकलाप सञ्चालनको लागि उप-महानगरपालिका ले आफ्नो क्षमताले भ्याएसम्म बजेट विनियोजन गर्नेछ ।

१.६.२.२ योजना कार्यान्वयनको लागि उप-महानगरपालिकाले जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, जिल्ला समन्वय समिति, विषयगत कार्यालय, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्था तथा दातृ निकायसमेतको समन्वय र सहयोगमा बजेटको व्यवस्था गर्नेछ ।

१.६.३ योजना कार्यान्वयन :

१.६.३.१ उप-महानगरपालिकाले स्वीकृत विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना योजना स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति मार्फत् कार्यान्वयन गराउन प्राथमिकता दिनेछ ।

१.६.३.२ उप-महानगरपालिका स्तरीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समितिले स्वीकृत योजना विषयगत कार्यालय, समुदाय, सङ्घसंस्था तथा निजी क्षेत्र एवं समुदायमा आधारित विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति समेतको सहयोग लिई कार्यान्वयन गर्नेछ ।

१.७ योजनाको अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा पुनरावलोकन :

नेपालगञ्ज उप-महानगरपालिकामा विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना नगर परिषदले पारित गरेपछि लागू हुनेछ । परिषदले योजना पारित गरीसकेपछि यसको लागि आवश्यक आर्थिक तथा अन्य श्रोत साधन मध्ये केही अंश नगरपालिकाको नियमित बजेटबाट समेत बिनियोजन हुनेछ । तय गरिएका विपद् जोखिम व्यवस्थापन सम्बन्धी योजनाहरूको कार्यान्वयनमा अपुग हुने श्रोत साधन अन्य दातृ निकाय तथा सरकारी / गैरसरकारी संघसंस्थाबाट समेत परिचालन गरिनेछ । नगरपालिकाभित्र जुनसुकै निकायबाट कार्यान्वयन हुने विपद् जोखिम व्यवस्थापन सम्बन्धी सम्पूर्ण क्रियाकलापहरूको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्ने प्रमुख जिम्मेवारी नगर तथा बडास्तरीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन समितिको हुनेछ । अनुगमन तथा मूल्याङ्कन सहज बनाउनको लागि सम्बद्ध निकाय/ सरोकारहरूबालाहरूद्वारा कार्ययोजना तर्जुमा गर्दा नै मूल्याङ्कन सुचकांक तय गरिनु अति आवश्यक हुन्छ । यसो गरेमा कार्यान्वयन हुने योजनाहरूको मूल्याङ्कन सही तथा तथ्यपरक हुन्छ । जुनसुकै योजनाको पनि आवधिक अनुगमनबाट सिकिएका कुराहरु सोही योजनाको बाँकी कार्यहरू तथा अन्य नयाँ योजना तर्जुमा गर्ने क्रममा समावेश गरी विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना कार्यान्वयनलाई अभ बढी प्रभावकारी बनाउदै लैजानु पर्ने हुन्छ ।

यसको लागि नगर तथा बडास्तरीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन समिति मार्फत आ-आफ्नो क्षेत्रभित्र सञ्चालन भएका विपद् जोखिम व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यहरूको अर्धवार्षिक तथा वार्षिक समीक्षा, अनुगमन मूल्याङ्कन नगरपालिकाको अन्य विकास निर्माणका गतिविधिहरूमा भए सरह हुनेछ ।

यस योजनाको नियमित अनुगमन, मूल्याङ्कन गर्नुपर्नेछ, र त्यसको आधारमा प्रत्येक ३ वा ५ वर्षको अवधिमा पुनरावलोकन तथा परिमार्जन गर्नुपर्नेछ ।

- उप-महानगरपालिकाले वार्षिक नीति तथा कार्यक्रमको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्दा स्थानीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना कार्यान्वयनको समेत नियमित अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्नेछ ।
- उप-महानगरपालिका स्तरमा गठित अनुगमन समितिले विपद् जोखिम व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यक्रमको प्रभावकारिता समेत मूल्याङ्कन गरी आवश्यकता अनुसार नगरपालिकामा सिफारिस गर्नेछ ।
- विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना कार्यान्वयन गर्ने संस्थाहरूले आफ्नो अनुगमन तथा मूल्याङ्कन प्रतिवेदन सम्बन्धित निकाय, स्थानीय तह र संघीय विकास मन्त्रालयमा पेश गर्नेछ ।
- उप-महानगरपालिकाको कुनै पनि क्षेत्रमा उत्पन्न विपदले सङ्कटासन्तता, क्षमता र जोखिममा पारेको परिवर्तनलाई सम्बोधन गर्ने प्रत्येक वर्ष योजनाको पुनरावलोकन गरी वार्षिक कार्यक्रम तथा योजना तयार गर्नेछ ।
- विपद् जोखिम व्यवस्थापन कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन प्रत्येक ३ वा ५ वर्षमा योजनाको बृहत् पुनरावलोकन गरी अध्यावधिक गर्नेछ ।

तालिका २. नेपालगञ्ज उप-महानगरपालिकाको विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनको अवस्था

क्र सं	कृयाकलाप	स्थिति
१	विपद् व्यवस्थापन ऐन पारित भएको	छ
२	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति गठन	छ
३	बडा तहको विपद् व्यवस्थापन समिति गठन	छ

४	स्थानीय आपतकालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र स्थापना भएको	छ
५	आपतकालीन कोष स्थापना छ	छ
६	आपतकालीन कोष परिचालन कार्यविधि छ	छ
७	पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना	छ
८	विषयगत क्षेत्र (Cluster) बनेको	छ
९	विपद् तथा वातावरण फोकल पर्सन तोकिएको	छ
१०	विपद् व्यवस्थापन शाखा/उपशाखा	छ
११	आपतकालीन राहतसामग्री भण्डारण	छ
१२	आपतकालीन विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०	छ
१३	नेपालगञ्ज उप-महानगरपालिका व्यवसाय निरन्तरता योजना-२०८०	छ

खण्ड - २ प्रकोप, सङ्कटासन्ता, क्षमता र जोखिम विश्लेषण

२ प्रकोप विश्लेषण :

नेपालगन्ज उप-महानगरपालिकाभित्र विगतमा भएका विपद्जन्य घटनाको आधारमा वस्तुगत अवस्था आंकलन गर्ने प्रयास भएको छ। विगतका सही तथ्यांकको अभावका कारणले सही स्थिति यकिन गर्न नसकिएता पनि उपलब्ध तथ्यांक तथा सरोकारबालाहरुको राय समेतमा यस नगरपालिकाभित्र पर्नसक्ने विपद्हरु पहिचान गरी प्राथमिकीकरण गरिएको छ।

२.१ ऐतिहासिक समयरेखा (विगत ३० वर्षको विवरण राखिएको छ)

यस नेपालगन्ज उप-महानगरपालिकामा विगतमा कुन प्रकोपबाट कस्तो विपति परेको थियो भन्ने जानकारी लिन विपद्को ऐतिहासिक समयरेखा तयार गरिएको छ। यसबाट प्रकोपको दोहोरिने प्रवृत्ति, त्यसले पुऱ्याउने भौतिक, सामाजिक, आर्थिक, मानवीय वा प्राकृतिक क्षति तथा प्रभावको बारेमा जानकारी एकीकृत गरिएको थियो। ऐतिहासिक समयरेखा तयार गर्दा स्थानीय विपद् तथा जलाई उत्थानशील समिति समुदायका अग्रज व्यक्तित्व र ज्येष्ठ नागरिकहरुसँग वडा तथा टोल टोलमा गएर छलफल तथा अन्तर्क्रिया गरिएको थियो।

विपद्	साल र महिना	स्थान	भौतिक क्षति	सामाजिक क्षति	आर्थिक क्षति	मानवीय क्षति	प्राकृतिक क्षति	अपनाईएका प्रयासहरु
बढी तथा डुबान	२०७७ देखि नियमित	सम्पूर्ण वडाहरु	६०० देखि ७०० घरहरु डुबानमा	सडक बगायो,	२ करोड बराबरको क्षेत्री		महेन्द्र पार्कको माछा लगायत अन्य प्राकृतिक क्षेत्रि	नालाको निर्माण गर्ने, वडाले नालाको निकासमा सरसफाई गर्ने गरेको, विकास गर्दा राम्रो सँग व्यवस्थित गरी विकास गर्ने गरेको
आगलागी	२०२६, २०५१, २०५५, २०७२, २०७७, २०७८ र २०७९	वार्ड नं. २, ४, ८, ९, १४, १७, २३	च्युरोडको गार्मेन्ट जुता पसल नस्ट, १२१ घर जलेर नस्ट, गाई बस्तुलाई असर		४००० क्वीन्टल अन्त पात नस्ट, १०० बाखा, १ गाइ, २ गोरु मरे १ घरबरबाबर ५ लाख नोक्सान १००० क्वीन्टल धान नाश	१ जनाको मृत्यु	जंगल नष्ट	बिजुलीको पोल/तार व्यवस्थित गर्ने प्रयास गरेको
खडेरी	२०७५, ०७६, २०७७ र २०७८ र २०७९	वार्ड नं. १, १९, २० र २१	१६०० घर प्रभावित				कृषिमा असर, खेती योग्यो जमिन प्रभावित	रुख विरुद्ध लगाउने, जङ्गल फँडानी नगर्न चेतना दिने
किराफट्य आगा	२०७५, ०७६ र २०७७				बालीनाली उत्पादनमा असर,			
शित लहर	हरेक वर्ष	सम्पूर्ण वडाहरु			७५०००			जनचेतना कार्यक्रम संचालन
लु	हरेक वर्ष	सम्पूर्ण		बच्चालाई स्कूल जान				जनचेतना

		वडाहरु		अप्टयारो				कार्यक्रम संचालन
हावाहुरी	प्रत्येक वर्ष	४, १८ वडा	कच्ची घर १०-१५ वटा उडाएँको,	स्कुल बन्द	२०, २५ लाख बराबरको क्षेत्री		समुदायको रुखहरु ढलेको	जनचेतना कार्यक्रम संचालन
महामारी(TB) महामारी(कारोना भईरस) महामारी(दाढुरा, डेंगु)	२०७७, २०७७ देखि प्रत्येक वर्ष नियमित	वडा नं. १७ सम्पूर्ण वडाहरु वडा नं २, ७ र ९		केटाकेटीहरु स्कुल जानबाट बच्चत		२ जनाको मृत्यु ५६ जनाको मृत्यु १ जनाको मृत्यु		जनचेतना कार्यक्रम संचालन आइसोलेसन, क्वारेन्टनको व्यवस्थापन, औशधि वितरण स्वस्थ्य सुरक्षा सामाग्री वितरण

२.२ प्रकोपको पहिचान तथा जोखिम स्तरीकरण

२०८० बैशाखमा मा तयार गरिएको आपतकालीन विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माणका लागि गरिएको छलफिल अनुसार नेपालगन्ज उप-महानगरपालिकामा भूकम्म, महामारी, आगलागी, डुबान, बाढी (कटान तथा पटान), असिना, तुषारो, हावाहुरी र चट्याङ्ग गरी तलको तालिका अनुसार ९ प्रकारका प्रकोपहरुको पहिचान गरेको छ।

तालिका ३. नेपालगन्ज उपमहानगरपालिकाको प्रकोपको पहिचान तथा जोखिम स्तरीकरण

प्रकोप स्तरीकरण									
प्रकोप	असिना	आगलागी	चट्याङ्ग	तुषारो	डुबान	बाढी	भूकम्म	महामारी	हावाहुरी
असिना		असिना	असिना	तुषारो	डुबान	बाढी	असिना	महामारी	असिना
आगलागी			आगलागी	तुषारो	डुबान	बाढी	आगलागी	महामारी	आगलागी
चट्याङ्ग				तुषारो	डुबान	बाढी	भूकम्म	महामारी	हावाहुरी
तुषारो					डुबान	बाढी	तुषारो	महामारी	तुषारो
डुबान						डुबान	डुबान	डुबान	डुबान
बाढी							बाढी	महामारी	बाढी
भूकम्म								महामारी	भूकम्म
महामारी									महामारी
हावाहुरी									
जम्मा	४	३	०	५	८	६	२	७	१
स्तरीकरण	६	८	६	६	५	३	६	२	८
प्रकोप	भूकम्म	महामारी	आगलागी	डुबान	बाढी	असिना	तुषारो	हावाहुरी	चट्याङ्ग
स्तरीकरण	१	२	३	४	५	६	७	८	९

श्रोत : आपतकालीन विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८० नेपालगन्ज उपमहानगरपालिका

सर्वेक्षणमा डुबान, महामारी, बाढी, तुषारो, असिना, हावाहुरी, आगलागी, शितलहर जस्ता प्रकोपहरुबाट यस उपमहानगरपालिका पटक पटक आर्थिक, भौतिक तथा मानवीय क्षति व्यहोनुपरेको तथ्यांक छ। तर भूकम्पले ठूलो क्षति हाल सम्म नगरेतापनी भुकम्पिय जोखिम बढी भएकोले जोखिम न्यूनीकरणका साथै पूर्व तयारीमा तम्तयार

बस्नुपर्ने अवस्था सिर्जना भएको छ । वडा नं ३ र ७ मा गरिएको भवन संकटासन्ता सर्वेक्षणमा केवल १३ प्रतिशत घरहरुमात्रै सुरक्षित अवस्थामा रहेको र वाकी ८७ प्रतिशत घरहरु जोखिम अवस्थामा रहेको तथ्यांक छ ।

उक्त माथीको सर्वेक्षणबाट निम्नअनुसार प्रकोप जोखिम स्तरीकरण गरिएको छ ।

प्रकोप	भूकम्प	महामारी	आगलागी	डुबान	बाढी	असिना	तुषारो	हावाहुरी	चट्याङ्ग
स्तरीकरण	१	२	३	४	५	६	७	८	९

सर्वेक्षणमा भूकम्प, महामारी, आगलागी, डुबान, बाढी (कटान तथा पटान), असिना, तुषारो, हावाहुरी र चट्याङ्ग जस्ता विपद्दहरुबाट यस नगरपालिकामा धनजनको क्षति बारम्बार हुने गरेतापनि भूकम्पको कारण हालसम्म गम्भीर क्षति नभएको देखिएको छ । तर नेपालभरी नै भूकम्पको जोखिम समान रहेको र नेपालको कुनैपनि स्थानमा ठूलो भूकम्प जान सक्ने प्रबल सम्भावना भएकोले भूकम्पीय जोखिम न्यूनीकरण तथा पूर्वतयारीमा लाग्नुपर्ने आवश्यकता रहेको छ । उक्त सर्वेक्षणबाट निम्न अनुसार प्रकोप जोखिम स्तरीकरण गरिएको छ ।

१. भूकम्प
२. महामारी
३. आगलागी
४. डुबान
५. बाढी (कटान तथा पटान)
६. असिना
७. तुषारो
८. हावाहुरी
९. चट्याङ्ग

नयाँ संरचना अनुसार नेपालगञ्ज उप महा नगरपालिकाको विपद् जोखिम विश्लेषण

नेपालगञ्ज उप महा नगरपालिकाका साविक १७ वडाहरु र कारकाँदौ, मनिकापुर, पुरैना, पुरैनी, बसुदेवपुर, परसपुर, जैसपुर, भवानीयापुर, पिप्रहवा, र हिरमिनिया वार्ड नं.७ का साविकका वस्तीहरु विपद् जोखिमका हिसाबले उच्च जोखिममा रहेकाछन् वाँके जिल्लाको विपद् जोखिम विश्लेषण अनुरूप अन्य नगरपालिका भन्दा नेपालगञ्ज उप महा नगरपालिका उच्च रहेको उल्लेख गरेको छ । जस अनसार कमश बाढी, महामारी भूकम्प आगलागी शितलहर र हुरिवतास आदि पर्दछन् ।

२.३ प्रकोप जोखिम विश्लेषण

क्र.स.	प्रकोप	कारण	कारक तत्व	प्रमुख प्रभाव	जोखिम न्यूनीकरणका उपायहरु
१	बाढी झुवान, कटान)	समथर भूभाग । जलाधार क्षेत्रको बन विनास । अङ्कु वसोबास जलवायु परिवर्तन, सचेतनाको कमी, योजनाको कमी	अङ्कु बस्ती । प्रभावकारी विपद् जोखिममा आधारित भूउपयोग योजनाको अभाव ।	मानिस, पशुपक्षीहरु घाइते वा मृत्यु हुन सक्ने । बालीनाली तथा भौतिक पूर्वाधारहरुमा क्षति । नदी कटान, लामो अवधिसम्मको झुवान । अतिआवश्यक सेवाका वस्तुहरुको क्षति वा प्रशारण अवरुद्ध हुने । शुद्ध पानी तथा सरसफाईको अभावका कारण रोग फैलन सक्ने । आर्थिक क्षति तथा अनावश्यक व्ययभार बढने ।	सचेतना सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन, खोलानाला, जलाशय तथा जलाधार क्षेत्रमा वृक्षारोपण । बनजंगलको संरक्षण तथा वृद्धि । कटान क्षेत्रमा जैविक इन्जिनियरिंग प्रविधिको तटबन्ध । समुदाय, वडा, नगरस्तरीय बाढी न्यूनीकरण, पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना । विभिन्न स्तरमा बाढी नियन्त्रण, प्रतिकार्य तथा पूर्वतयारी तालिम कार्यक्रम । पूर्वसूचना प्रणालीको स्थापना ।
२	महामारी कोभिड २०१९	सचेतना अभाव वातावरणीय प्रदूषण शुद्ध खानेपानी तथा सरसफाईमा कमी । फोहोर व्यवस्थापन कोभिड २०१९ नामको नयाँ प्रजातिको भाइरस जुन मानव जातिमा पहिलो पटक पहिचान		प्रभावित क्षेत्रमा वसोबास गर्ने अधिकांश मानिस, पशुपक्षीहरु लामो अवधिसम्म विरामी पर्ने तथा मृत्यु हुन सक्ने । कोभिड २०१९ नामको यस भाइरसले मानिस र पशुहरुमा सँक्रमण गर्दछ । यस भाइरसले सामान्य रुधाखोकी देखि गम्भीर प्रकारको तीव्र श्वासप्रश्वास (Severe Acute Respiratory Syndrome-SARS) भई मानिसको मृत्यु सम्म गराउन सक्दछ ।	टेलिफोन, स्थानीय एफ.एम.र पत्रपत्रिकाको माध्यमबाट सम्भावित महामारीको जनचेतना सम्बन्धी कार्यक्रम प्रशारण गर्ने । फोहोर मैलाको उचित व्यवस्थापन । शुद्ध खानेपानीको वितरण प्रणाली । ढलनिकासको उचित प्रबन्ध । होटेल रेस्टरेन्ट तथा हाटबजार तथा सडकमा बेचिने पकाएर वा काँचै खाने वस्तुहरुको गुणस्तरको अनुगमन । माछा मासुको स्वस्थ्यकर उत्पादन तथा विक्रिवितरण प्रणाली । व्यक्ति व्यक्ति विच कम्तिमा ३ फिटको दूरी कायम राख्ने,

क्र.सं.	प्रकोप	कारण	कारक तत्व	प्रमुख प्रभाव	जोखिम न्यूनीकरणका उपायहरु
		भएको छ ।			मास्क लगाउने, साबन पानीले मिचिमिची हात धुने, ज्वरो, रुद्धा तथा खोकी लागेमा नजिकको स्वास्थ्य चौकीमा स्वास्थ्य चेक जाँच गर्ने
३	तुषारो	भौगोलिक स्थिति । मौसम । जलवायु परिवर्तन		मानिस, पशुपक्षीहरु विरामी भई हुन सक्ने । कृषिबालीको नोक्सानी ।	बाली परिवर्तन बुँदा कृषि प्रयालीको प्रयोग कृषिबाली तथा पशुधनको बीमा व्यवस्था ।
४	असिना	मौसम । जलवायु परिवर्तन		कच्ची घरहरुमा क्षति । कृषिबालीको नोक्सानी ।	कृषिबाली तथा पशुधनको बीमा व्यवस्था । जलवायु परिवर्तन अनुरूप कृषिबाली प्रणाली अनुकूलन ।
५	भूकम्प	हिमालय क्षेत्रका विशिष्ट भौगोलिक स्थिति । तिब्बती र भारतीय भूखण्ड विचको संघर्षण । कमजोर भौतिक संरचना जनचेतना, सूचना, सञ्चार मानवीय श्रोत साधन तथा क्षमतामा कमी	भूकम्प थेग्ने गरी नवनाईएका कमजोर आवाशीय घर, सार्वजनिक, भवन लगायतका भौतिक पूर्वाधारहरु । प्रभावकारी विपद् जोखिममा आधारित भूउपयोग योजनाको अभाव । उपयुक्त भौतिक निर्माण प्रविधि सम्बन्धी प्रचार प्रसारको अभाव	व्यापक मात्रामा मानिस, पशुपक्षीहरु घाइटे वा मृत्यु हुने । भौतिक पूर्वाधारहरुको गम्भीर क्षति । शहरी जनसंख्याको ठूलो हिस्सा घरवारिहिन हुन सक्ने । भूकम्पका कारण आगलागी हुन सक्ने । खानेपानीको अभाव तथा महामारी फैलन सक्ने ।	भूकम्पीय जोखिम लेखाजोखा, जोखिम न्यूनीकरण तथा पूर्वतयारीको विषयमा व्यापक जनचेतना अभियान । विभिन्नस्तरमा भूकम्पीय जोखिम न्यूनीकरण, पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य तालिम कार्यक्रम । इन्जिनियर, आर्किटेक्ट तथा सबइन्जिनियरहरुको लागि भूकम्प प्रतिरोधी भवन डिजाइन तथा निर्माण प्रविधि तालिम कार्यक्रम । निर्माणकर्मीहरुको लागि भूकम्प प्रतिरोधी भवन निर्माण प्रविधि तालिम कार्यक्रम । बनिसकेका संरचनाहरुको भूकम्पीय प्रवलीकरण । सम्पूर्ण नगरपालिका क्षेत्रमा राष्ट्रिय भवन निर्माण संहिताको पूर्ण कार्यान्वयन । गैरसंरचनात्मक जोखिम लेखाजोखा तथा अल्पीकरण

क्र.सं.	प्रकोप	कारण	कारक तत्व	प्रमुख प्रभाव	जोखिम न्यूनीकरणका उपायहरु
					<p>तालिम कार्यक्रम ।</p> <p>गैरसंरचनात्मक जोखिम अल्पिकरण अभियान ।</p> <p>समुदायस्तरीय प्राथमिक उपचार तथा खोज उद्धार तालिम ।</p> <p>नगरपालिकाका प्रत्येक वडाहरुमा आवश्यक मात्रामा सरल खोज उद्धार उपकरणहरुको भण्डारण ।</p> <p>समुदाय, शिक्षण संस्था तथा अस्पतालहरुमा भूकम्पीय पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा</p> <p>समुदाय, शिक्षण संस्था तथा अस्पतालहरुमा आवधिक भूकम्पीय प्रतिकार्य अभ्यास ।</p>
६	आगलागी	प्राकृतिक । विद्युत सर्ट सर्किट । मानवीय लापरवाही । जनचेतनाको अभाव	अस्थायी प्रकृतिका खर, जस्तापाता तथा टायलको छाना तथा अत्याधिक काठ प्रयोग भएका घर बस्ती ।	मानिसहरु गम्भीर रूपमा पोलिने, लामोसमयसम्म विरामी पर्ने तथा मृत्यु हुने । उचित उपचार पाउन कठिन पर्ने । घर बस्ती, कल कारखाना, वन जंगल बिनास । प्राकृतिक सून्दरतामा हास बतावरण प्रदूषण	<p>आगलागी नियन्त्रणका लागि इनार, पोखरी जस्ता जलश्रोतहरुको संरक्षण गर्ने ।</p> <p>अग्नि नियन्त्रणकालागि उपयोगी परम्परागत तथा आधुनिक उपायहरुको व्यापक प्रचार प्रसार ।</p> <p>विभिन्नस्तरमा अग्नि नियन्त्रण तथा प्रतिकार्य तालिम कार्यक्रम ।</p> <p>आगलागी नियन्त्रण तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा ।</p> <p>नगरपालिकाभित्र तथा आसपासका अस्पतालहरुमा विभिन्नस्तरका पोलिएका विरामीहरुको लागि विशेष उपचार कक्षहरुको स्थापना ।</p> <p>बारुण्यन्त्रको व्यवस्थापन</p>
७	हावाहुरी	भौगोलिक स्थिति ।	अस्थायी प्रकृतिका खर,	मानिस, पशुपक्षीहरु घाइते वा मृत्यु हुन सक्ने ।	हुरीबतास प्रतिरोधात्मक निर्माण प्रविधिको प्रयोग ।

क्र.सं.	प्रकोप	कारण	कारक तत्व	प्रमुख प्रभाव	जोखिम न्यूनीकरणका उपायहरु
		मौसम । जलवायु परिवर्तन ।	जस्तापाता तथा टायलको छाना तथा काठ प्रयोग भएका घर, बस्ती । अगला तथा कमजोर होर्डिङ्गबोर्ड, विद्युत प्रसारण, दूरसञ्चारका टावरहरु ।	काठका घरहरु, कच्ची घरका छाना तथा होर्डिङ्गबोर्ड उडाउने । विद्युत प्रसारण, दूरसञ्चार टावरहरु तथा रुखहरु ढल्ने । आगलागी भई ठूलो क्षेत्रमा फैलन सक्ने ।	बनिसकेका घरहरुलाई हुरीबतास प्रतिरोधात्मक बनाउन विशेष मर्मत संभार प्रविधिको प्रयोग । विद्युत प्रसारण, दूरसञ्चार टावरहरु लगायत होर्डिङ्ग बोर्डहरुको स्थिरीकरण । हुरीबतासको मौसममा आगलागीको सावधानी अपनाउन सार्वजनिक सचेतना अभियान । आगलागी नियन्त्रणका लागि इनार, पोखरी जस्ता जलश्रोतहरुको संरक्षण ।
८	शीतलहर/ लु	भौगोलिक स्थिति । मौसम । जलवायु परिवर्तन		मानिस, पशुपक्षीहरु विरामी भई मृत्यु समेत हुन सक्ने । कृषिबालीको नोकसानी ।	शीतलहरवाट हुन सक्ने प्रभाव तथा तिनीहरुवाट बच्ने उपायहरुको व्यापक चेतना अभियान तथा प्रचारप्रसार । न्यानो हुने कपडा संकलन तथा वितरण । जलवायु परिवर्तन अनुरूप कृषिबाली प्रणाली अनुकूलन । कृषिबाली तथा पशुधनको वीमा व्यवस्था ।

वडागत प्रकोप जोखिम तथा समुदायहरु

वडा नं	प्रमुख प्रकोपहरु	जोखिममा रहेका प्रमुख समुदायहरु	प्रमुख समुदाय, टोल तथा बस्तीहरु
१	डुबान	पहाडी, दलित, मधेशी, मुस्लिम	शिव पार्वती टोल, दैलेखी मार्ग, सँगम टोल, दीप नगर, चन्दन टोल, मुस्लिम टोल
२	डुबान	दलित, मधेशी, मुस्लिम, जनजाति र व्यवसायीक समूहहरु	न्यूरोड, बुद्ध टोल, विकास नगर
३	डुबान	दलित, मुस्लिम र न्युन आय वर्गका गरिवहरु	सिनेमाहल रोड, कसगर टोल एकलैनी टोल, रानी तलाउ टोल

वडा नं	प्रमुख प्रकोपहरु	जोखिममा रहेका प्रमुख समुदायहरु	प्रमुख समुदाय, टोल तथा वस्तीहरु
४	डुबान	दलित, मुस्लिम र न्यून आय भएका वर्गका गरिवहरु	गणेशपर, देवा फूलवारी, ए वि सि विध्यालय क्षेत्र, सल्यानी वाग, घोसीटोल, बुद्धटोल
५	डुबान	दलित, मुस्लिम, पहाडी जातिका महिला पुरुष, वृद्ध वृद्धा तथा बालबालिकाहरु	जिन्त वावा टोल, भट्टाटोल, वच्च पर्वा, वेहनाटोल
	आगलागी	दलित, मुस्लिम, पहाडी जातिका महिला पुरुष, वृद्ध वृद्धा तथा बालबालिकाहरु	वडा भरीका सबै स्थान
६	डुबान	दलित, मुस्लिम र अन्य	मदरसा टोल
७	डुबान	वडाभरीको सबै समुदायमा	वडाभरीको सबै समुदायमा
८	डुबान	दलित, मधेशी, मुस्लिम, जनजाति र गरिव समूहहरु, घसियारा समुदाय	घसियारन टोल, नाका टोल,
	आगलागी	सबै समुदाय	वडा भरीका टोल
९	डुबान	सबै जात जाति	ढपाली टोल, बौद्ध टोल, पिरलीपुर्वा
	खडेरी	दलित, मधेशी, मुस्लिम किसानहरु	ढपाली टोल, बौद्ध टोल, पिरलीपुर्वा
१०	डुबान	सबै जात जाति	भृकुटी नगर
११	डुबान	मुस्लिम, दलित, मधेशी, जनजाति र गरिव समूहहरु	भट्टाटोल, कसगर टोल
१२	डुबान	चिडियामार, मुस्लिम, दलित र गरिव समूहहरु	वेलासपुर
	खडेरी	चिडियामार, मुस्लिम, दलित र गरिव समूहहरु	वेलासपुर
१३	खडेरी	सबै जातजातिहरु - मस्लिम मधेशी ब्राह्मण	घसियारन टोल, वुल वुलिया, चमार टोल, लोधइगाउ, लालपूर्वा
१४	डुबान	मुस्लिम, दलित, मधेशी, जनजाति र गरिव समूहहरु	वावुगाउँ, कैराती पर्वा, बालेगाउ
	आगलागी	मुस्लिम, दलित, मधेशी, मुस्लिम, जनजाति र गरिव समूहहरु	वावुगाउँ, कैराती पर्वा, बालेगाउ

वडा नं	प्रमुख प्रकोपहरु	जोखिममा रहेका प्रमुख समुदायहरु	प्रमुख समुदाय, टोल तथा वस्तीहरु
१५	झुबान	शिख, मुस्लिम, दलित, जनजाति र गरिव समूहहरु	जमुनाहा, सुइया
	खडेरी	सबै जात जातिहरु	वडा भरीका समदायहरु, कृषि योग्य जमिन
१६	झुबान	मुस्लिम, दलित, मधेशी, जनजाति र गरिव समूहहरु	जैसपुर
	खडेरी	सबै जात जातिहरु	जैसपुर
१७	झुबान	मुस्लिम, दलित, मधेशी, जनजाति र गरिव समूहहरु	थकैला, नन्दझगाउँ, परसपुर, ढाडेगाउँ
	खडेरी	सबै जात जातिहरु	वडा भरीका टोल समदायहरु, कृषि योग्य जमिन
	आगलागी	मुस्लिम, दलित, मधेशी, जनजाति र गरिव समूहहरु	थकैला, नन्दझगाउँ, परसपुर, ढाडेगाउँ
१८	झुबान	दलित, जनजाति र गरिव समूहहरु	लरदहवा, भुजझगाउँ र कारकांदो
	आगलागी	दलित, जनजाति र गरिव समूहहरु	लरदहवा, भुजझगाउँ र कारकांदो
	शितलहर	दलित, जनजाति र गरिव समूहहरु	लरदहवा, भुजझगाउँ र कारकांदो
१९	बाढी	दलित, जनजाति थारु तथा अन्य गरिव समूहहरु	सानो भैयापुर
	झुबान	समुदायका सबै मानिसहरु	सानो भैयापुर
	खडेरी (अत्यधिक गर्मी)	समुदायका सबै मानिसहरु	सानो भैयापुर, आलानगर
२०	बाढी	सबै जनजाति, वर्ग र समूहहरु	मदनापुर, फारमटोल, थपुवा
	झुबान	सबै जनजाति, वर्ग र समूहहरु	मदनापुर, फारमटोल, थपुवा
	खडेरी (अत्यधिक गर्मी)	सबै जनजाति, वर्ग र समूहहरु	मदनापुर, फारमटोल, थपुवा
	आगलागी	सबै जनजाति, वर्ग र समूहहरु	मदनापर, फारमटोल, थपुवा
२१	झुबान	दलित, जनजाति, अन्य वर्ग र समुदायहरु	गंगारामपूर्वा
	खडेरी (अत्यधिक गर्मी)	दलित, जनजाति, अन्य वर्ग र समुदायहरु	विर्ता, तेलियन पूर्वा झगरपुर

वडा नं	प्रमुख प्रकोपहरु	जोखिममा रहेका प्रमुख समुदायहरु	प्रमुख समुदाय, टोल तथा वस्तीहरु
	आगलागी	दलित, जनजाति, अन्य वर्ग र समुदायहरु	विर्ता, तेलियन पूर्वा भगरपुर
२२	खडेरी	सबै जाति, वर्ग र समुदायहरु	किंधरियनपूर्वा, जोधापुर खल्ला, परैनीनहरपूर्वा, लोनियनपूर, तेलियनपूर, शाहापूर्वा
	झुवान	सबै जाति, वर्ग र समुदायहरु	किंधरियनपूर्वा, जोधापुर खल्ला, परैनीनहरपूर्वा, लोनियनपूर, तेलियनपूर, शाहापूर्वा
२३	खडेरी	सबै जाति, वर्ग र समुदायहरु	जगलीसिंग पुरुवा, भज्जु पुरुवा
	आगलागी	सबै जाति, वर्ग र समुदायहरु	जगलीसिंग पुरुवा, भज्जु पुरुवा

श्रोत: स्थानीय अनुकूलन योजना २०७४ तथा वडागत छलफल २०८०

२.४ क्षमता विश्लेषण

विपद् जोखिम न्यनीकरणका लागि यस उपमहानगरपालिकामा देहाय बमोजिमका श्रोत तथा सामाग्रीहरु रहेकाछन् ।

सि. नं	विवरण	संख्या/ क्षमता	अवस्था	सम्पर्क व्यक्ति
	आपतकालीन भण्डार (क्षेत्रिय, स्थानीय)	१	चालु	
	आपतकालीन कोष (सिमा)	९० लाख		
	प्रहरी, सेना			
	जहाज तथा हेलीकोप्टर सेवा (चार्टर)			
	अस्पताल, स्वास्थ्य चौकीहरु			
	दमकल	३		
	एम्बुलेन्स	२८	चालु	
	मोटरवोट			
	मानवीय सेवामा कार्यरत संघ संस्थाहरु			
	आपतकालीन कार्य संचालन केन्द्रहरु			
	वित्तीय संस्थाहरु - बैंक, सहकारी, गुठी, मदरसा			
	सर्वसुलभ पिउने पानी			
	निजी संस्थाहरु			
	खाध्य संस्थान तथा विश्व खाध्य गोदाम तथा भण्डारण			
	क्षेत्रिय/ प्रदेश स्तरीय आपतकालीन भण्डार	१	चालु	
	सिमा समन्वय तथा सहयोग			
	खोज तथा उद्धार, पूर्व सूचना प्राथमिक उपचार कार्यदल, स्काउट, जु रे स, स्वयमसेवकहरुको सुची			
	आपतकालीन उद्धार सामाग्रीहरु	छन्	चालु	
	सरक्षित आवासहरु - भवन, खल्ला चौर, विद्यालय, कलेज, पाटी पौवा	रामलिला मैदान		
	विपद् व्यवस्थापन कोष	९००००००१		
	शब वाहन			

उपमहानगरपालिकामा रहेका बिद्धमान एम्बुलेन्स तथा वारुणयन्त्र लगाउँतका साधनहरू

सि.नं	एम्बुलेन्स संचालन गर्ने संघ संस्थाको नाम	चालकको नाम/सम्पर्क व्यक्ति	चालकको मोबाईल नं
१	नेरेसो जिल्ला शाखा बाँके	श्री विरेन्द्र योगी	९८४८०४४४९४
२	भेरी अस्पताल	श्री राम कुमार चौधरी	९८५८०८०३६५
३	विशेषज्ञ बाल अस्पताल ने.ग.	श्री युवराज थारु	९८६६२२७५१५
४	उद्योग वाणिज्य संघ नेपालगञ्ज	श्री दिवेश थारु	९८६०९५१४८८
५	लियो क्लब अफ नेपालगञ्ज	श्री राजीव कु गुप्ता	९८५८०२२२४८
६	लियो क्लब अफ नेपालगञ्ज	श्रीसोनु धपाली	९८६४९७९३५०
७	संजिवनी डाइनोस्टिक सेन्टर नेपालगञ्ज	श्री भक्त्तु रैदास	९८१४५०७९३६
८	वेर्ष्टन हस्पिटल नेपालगञ्ज	श्री राम कुमार थारु	९८४८०७९९३१
९	नेपाल न्यु भिजन नेपालगञ्ज	श्री अजय कोरी	९८६३२८४९४८
१०	नेपालगञ्ज मेडिकल कलेज नेपालगञ्ज	श्री जगु सिह	९८४८०२७२८२
११	नेपाल परोपकार नेपालगञ्ज	श्री अजय बालमिकी	९८४८०९२४३७
१२	कान्ती आरोग्य अस्पताल ने.ग.	श्री करन वली	९८४९९८६०५५
१३	मध्येशी महिला मुस्लिम मञ्च नेपाल	श्री रिहान अन्सारी	९८१२५३५६१६
१४	ब्रिनोज अस्पताल फुल्टेका	श्री कमान सिंह थारु	९८६८३७२९०२
१५	बालबालिका तथा महिला विकास रनियापुर	श्री उमेश वली	९८६०९२९८७२
१६	सोसल फाउण्डेसन बनकटी	श्री असरफ खाँन	९८१९५९९६२२
१७	नेपाल हेल्थ क्याम्पस	श्री रजब अलि खान	९८४८०३१३१९
१८	आइ.एन.एफ अस्पताल मानपुर	श्री कल बहादुर बपाल मगर	९८५८०५२०३०
१९	श्री संरक्षण स्वास्थ्य सेवा संघ कोहलपुर	श्री कलिम राई	९८२२४७२३३२
२०	सुनगाभा स्वास्थ्य	श्री शंकर खत्री	९८६५९६४४५८
२१	एभरेष्ट हेल्थ केयर	श्री आरिफ खाँन	९८४८२९७९३७
२२	नेपालगञ्ज मेडिकल कलेज	श्री दिपेश श्रेष्ठ	९८५८०२०३२४
२३	लता केयर फाउण्डेस	श्री राज खड्का	९८२२५९४९०६

२४	हेल्य केयर एण्ड रिसर्च सेन्टर	श्री मान बहादुर फडेरा	९८५८०९०५९४
२५	लाईन्स क्लव अफ नेग रॉफ्का	श्री शेर मोहमद	९७०२८२६२७६
२६	सामुदायक प्रहरी सेवा केन्द्र वर्दिया	श्री दिपेश श्रेष्ठ	९८५८०२०३२४
२७	स्माइल फाउन्डेशन	श्री जान अली नाँउ	९८४४८८८८८८८८
२८	भेरी अस्पताल शब वाहन	श्री राम कुमार चौधरी	९८०२५७५०६१

३. विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना

विपद् जोखिम व्यवस्थापनका कार्यहरूलाई मूलभूत रूपमा जनचेतना तथा प्रचारप्रसार, संस्थागत तथा मानव संसाधन विकास, प्राकृतिक स्रोत साधनको संरक्षण, जीविकोपार्जनमा सुधार, नीतिगत क्षेत्रमा आवश्यक परिमार्जन लगायत भौतिक पूर्वाधारको विकास निर्माणमा विपद् जोखिम न्यूनीकरणको मूलप्रवाहीकरण गर्दै लैजाने अभिप्रायका साथ यो विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा पूर्वतयारी योजना तयार पारिएको हो । नेपालगन्ज उप-महानगरपालिकाका सबै वडाहरुमा वि.सं.२०७१ सालमा गरिएको संकटासन्तता तथा क्षमता लेखाजोखाले पहिचान गरेको ७ वटा प्रकोपहरूबाट आइपर्नसक्ने विपद्का घटनाहरूबाट हुनसक्ने जनधनका क्षतिहरू क्रमशः कम गर्दै लैजाने लक्ष्य यो योजनाले लिएको छ ।

नेपालगन्ज नगरपरिषदबाट यो नेपालगन्ज उप-महानगरपालिका विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना पारित भएपछि यो योजना उप-महानगरपालिकाभित्र विपद् जोखिम सम्बन्धी कार्य सञ्चालनका लागि आधिकारिक दस्तावेजका रूपमा लागू हुनेछ । नेपालगन्ज उप-महानगरपालिकाले नगरपालिका क्षेत्रभित्र विपद् जोखिम व्यवस्थापनसँग सम्बन्धीत कार्य गर्ने सबै सरकारी निकाय, राष्ट्रिय, अन्तर्राष्ट्रिय सरकारी, गैरसरकारी निकाय, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी लगायतका संघसंस्थाहरूलाई यसै योजनाको उद्देश्य तथा कार्यक्रमहरूलाई सधाउ पुग्ने गरी कार्य सञ्चालन गर्न लगाउनेछ । यसको लागि आवश्यक संयोजन लगायत यस योजनामा समावेश कार्यक्रमहरु स्थानीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना तर्जुमा निर्देशिका २०६८ अनुसार गठन भएको नेपालगन्ज उप-महानगरपालिका विपद् जोखिम व्यवस्थापन समितिले गर्नेछ । उक्त समितिले नेपालगन्ज उप-महानगरपालिकासँग आवश्यक संयोजन गरी २३ वटा वडास्तरीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन समितिहरू तथा अनुसूची ४.४ मा उल्लेखित विभिन्न कार्यदलहरू समेत परिचालन गरेर योजनामा समावेश गरिएका क्रियाकलापहरु सञ्चालन गर्नेछ । यसका लागि आवश्यक प्राविधिक तथा आर्थिक श्रोत साधनहरू नगरपरिषदले बिनियोजन गर्ने श्रोत, साधन लगायत नगरपालिका क्षेत्रमा कार्यरत राष्ट्रिय, अन्तर्राष्ट्रिय सरकारी, गैरसरकारी निकाय, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी लगायतका संघसंस्थाहरूबाट प्राप्त गरिने छ ।

यसको अलावा वडा/नगरस्तरीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन समितिको काम, कर्तव्य अधिकार स्थानीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना तर्जुमा निर्देशिका, २०६८ मा उल्लेख भए अनुसार हुनेछ । (अनुसूची ५ मा समावेश गरिएको छ ।)

यस योजनाका क्रियाकलापहरूलाई ४ प्रमुख खण्डमा विभाजित गरिएको छ । प्रथम खण्डमा जनचेतना तथा क्षमता वृद्धिका ३१ कार्यक्रमहरु समावेश गरिएका छन् । दोश्रो खण्डमा जोखिम न्यूनीकरणका २० कार्यक्रमहरु संलग्न छन् भने तेश्रो खण्डमा आपतकालीन पूर्वतयारी सम्बन्धी १७ कार्यक्रमहरु राखिएका छन् । विपद् पछि गर्नुपर्ने २२ प्रमुख क्रियाकलापहरु भने चौथौ खण्डमा राखिएको छ ।

३.१ जनचेतना तथा क्षमता अभिवृद्धि (विपद् पूर्वतयारी)

क्र.सं.	क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवार संस्था	सहयोगी संस्थाहरु	श्रोत व्यवस्थापन		समय अवधि
				आन्तरिक	बाह्य	
१	नगरपालिकाका प्रत्येक वडाका समुदायहरुका अगुवाहरुको लागि समुदायमा आधारित विपद् जोखिम न्यूनीकरण, जलवायु परिवर्तन तथा पूर्वतयारी सम्बन्धी एक दिवसीय सचेतना कार्यक्रमहरु ।	नगर विपद् जोखिम व्यवस्थापन समिति (नविजोस)	नेपालगञ्ज उप-महा नगरपालिका बी ग्रुप, अक्सफामभूकम्प प्रविधि राष्ट्रिय समाज- नेपाल (भूप्ररास)	✓	✓	२०८०/२०८१
२	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समितिलाई समुदायमा आधारित विपद् जोखिम व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिम सञ्चालन गर्ने ।	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	नेपालगञ्ज उप-महानगरपालिका	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी		२०८०/२०८१
३	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना तर्जुमाको लागि सहभागितामूलक संकटासन्तता तथा क्षमता लेखाजोखा तालिम सञ्चालन गर्ने।	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी		२०८०/२०८१
४	गाउँपालिका तथा वडा वडामा विपद् व्यवस्थापन कार्यसँग सम्बन्धी कृतिम घटना अभ्यास गराई कार्यदलाई तयारी राख्ने ।	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी		२०८०/२०८१
५	समुदायमा विपद् पूर्वतयारी सम्बन्धी सचेतनामूलक सडक नाटक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी		२०८०/२०८१

क्र.सं.	क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवार संस्था	सहयोगी संस्थाहरु	श्रोत व्यवस्थापन		समय अवधि
				आन्तरिक	बाह्य	
६	विद्यालयमा विपद् व्यवस्थापन समितिलाई विद्यालयमा आधारित विपद् जोखिम व्यवस्थापन तालिम सञ्चालन गर्ने	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी		२०८०/२०८१
७	विद्यालयमा भूकम्पीय सुरक्षा सम्बन्धी नियमित नमुना अभ्यास कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी		२०८०/२०८१
८	कृषि तथा पशुरोग महामारी न्यूनीकरणको लागि प्रत्येक वडामा दक्ष जनशक्ति उत्पादनको गर्ने कृषि तथा पशु सम्बन्धी तालिम सञ्चालन गर्ने।	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी		२०८०/२०८१
९	नगर तथा प्रत्येक वडाका विपद् जोखिम व्यवस्थापन समितिका २ जना गरी ६० जना पदाधिकारीहरूलाई ५ दिवसीय समुदायमा आधारित विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा पूर्वतयारी सम्बन्धी २ वटा तालिम कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने।	नेपालगन्ज उप-महानगरपालिका	नेपालगन्ज उप- महानगरपालिका बीइइ ग्रुप, रेडक्रस	✓	✓	२०८०/२०८१
१०	नगरपालिकाका सबै वडाहरूमा संकटासन्तता तथा क्षमता लेखाजोखा अध्यावधिक गर्ने। (वडाको श्रोत नक्षाबाट आवश्यक पर्ने सूचना अध्यावधिक)	वडा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	तालिम प्राप्त स्वयंसेवकहरु	✓	✓	२०८०/२०८१
११	क्रियाकलाप ४ का आधारमा नगरस्तरीय संकटासन्तता तथा क्षमता लेखाजोखा	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील	नेपालगन्ज उप- महानगरपालिका	✓		२०८०/२०८१

क्र.सं.	क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवार संस्था	सहयोगी संस्थाहरु	श्रोत व्यवस्थापन		समय अवधि
				आन्तरिक	बाह्य	
	अध्यावधिक गर्ने ।	समिति	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति, नागरिक समाज			
१२	नेपालगन्ज उप-महानगरपालिका विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजनाका क्रियाकलापहरुको वार्षिक समीक्षा तथा आवश्यक सुधार परिमार्जन गरी अद्यावधिक गर्ने ।	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	नेपालगन्ज उप- महानगरपालिका स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति, वडा विपद् व्यवस्थापन समिति	✓		२०८०/२०८१
१३	नेपालगन्ज उप-महानगरपालिका नगरस्तरीय बाढी/झुवान पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्ने ।	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	नेपालगन्ज उप- महानगरपालिका, बीइ ग्रुप, अक्सफाम, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	✓	✓	२०८०/२०८१
१४	नेपालगन्ज उप-महानगरपालिका नगरस्तरीय भूकम्प पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्ने ।	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	नेपालगन्ज उप- महानगरपालिका, बीइ ग्रुप भूप्ररास	✓	✓	२०८०/२०८१
१५	आगलागीको सावधानी अपनाउन सार्वजनिक सचेतना अभियान ।	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	नेपालगन्ज उप- महानगरपालिका, स्थानीय पत्र पत्रिका, स्थानीय रेडियो	✓	✓	२०८०/२०८१
१६	आगलागी नियन्त्रणका पानीका श्रोतहरु पत्ता लगाउने र बैंकल्पिक रूपमा पम्पसेत जडान गर्ने		नेपालगन्ज उप- महानगरपालिका	✓		२०८०/२०८१
१७	नगरपालिकाका प्रत्येक वडाका समुदायहरुका अगुवाहरु, स्थानीय संघ संस्थाहरुका प्रतिनिधिहरु, पत्रकार, राजनैतिक दलका प्रतिनिधिहरु लगायत महिला समूहहरुको लागि प्रत्येक वर्ष प्रतिवडा २ वटा भूकम्पीय जोखिम न्यूनीकरण तथा पूर्वतयारी सम्बन्धी आधा दिवसीय सचेतना	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	नेपालगन्ज उप- महानगरपालिका, बीइ ग्रुप, नेरेसो, युनिसेफ	✓	✓	२०८०/२०८१

क्र.सं.	क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवार संस्था	सहयोगी संस्थाहरु	श्रोत व्यवस्थापन		समय अवधि
				आन्तरिक	बाह्य	
	कार्यक्रमहरु ।					
१८	नगरपालिकाभित्र विभिन्न सरकारी, गैर सरकारी तथा निजी संघ संस्थाहरुमा कार्यरत इन्जिनियर, आर्किटेक्ट तथा सब इन्जिनियरहरुको लागि २ वटा पाँच दिवसीय भूकम्प प्रतिरोधी भवन डिजाइन तथा निर्माण प्रविधि तालिम कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने ।	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	नेपालगन्ज उप- महानगरपालिका, BEE Group, युनिसेफ, रेडक्रस, सुपर	✓	✓	२०८०/२०८१
१९	क्रियाकलाप ३ र ११ का सहभागीहरुमध्ये इच्छुक तथा योग्य २४ जनालाई पाँच दिवसीय प्रशिक्षकका लागि प्रशिक्षण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	नेपालगन्ज उप- महानगरपालिका, BEE Group, युनिसेफ, रेडक्रस, सुपर	✓	✓	२०८०/२०८१
२०	प्रत्येक वडाबाट कमितमा २४ जनाको लागि २८ वटा आधारभूत प्राथमिक उपचार तालिम कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने । (नभएका वडाहरुमा)	विविजोस	नेपालगन्ज उप- महानगरपालिका, स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति, BEE Group, युनिसेफ, रेडक्रस, सुपर	✓	✓	२०८०/२०८१
२१	प्रत्येक वडाबाट कमितमा १२ जनाको लागि १४ वटा तीन दिवसीय सरल खोज उद्धार तालिम कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने ।	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	नेपालगन्ज उप- महानगरपालिका वडा विपद् व्यवस्थापन समिति, युनिसेफ, रेडक्रस, सुपर	✓	✓	२०८०/२०८१
२२	प्रत्येक वडाबाट कमितमा ३० जना गृहणीहरुको लागि २८ वटा चार दिवसीय गैरसंरचनात्मक भूकम्पीय जोखिम अल्पीकरण तथा पूर्वतयारी तालिम कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने ।	विविजोस	नेपालगन्ज उप- महानगरपालिका अक्सफाम, स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति, BEE Group, युनिसेफ, रेडक्रस, सुपर	✓	✓	२०८०/२०८१
२३	नगरपालिकाभित्र कार्यरत विपद् जोखिम	स्थानीय विपद् तथा	नेपालगन्ज उप- महानगरपालिका, वडा	✓	✓	२०८०/२०८१

क्र.सं.	क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवार संस्था	सहयोगी संस्थाहरु	श्रोत व्यवस्थापन		समय अवधि
				आन्तरिक	बाह्य	
	व्यवस्थापनसँग सम्बद्ध सरकारी, गैर सरकारी तथा निजी संघ संस्थाहरुका प्रतिनिधिहरुलाई २ वटा पाँच दिवसीय विपद् प्रतिकार्य तथा आपत्कालीन सिविर व्यवस्थापन तालिम कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने ।	जलवायु उत्थानशील समिति	विपद् व्यवस्थापन समिति, BEE Group, युनिसेफ, रेडक्रस, सुपर			
२४	बाढी/डुबान, आगलागी र भूकम्प गरी तीन प्रमुख विपद्हरुको पूर्वतयारीको जानकारी भएका प्रति प्रकोप १२ वटा तथा राष्ट्रिय भवन निर्माण सहिताको विषयमा १४ वटा गरी ५० वटा होर्डिङ्गबोर्डहरु उपमहानगरपालिका क्षेत्रका उपयुक्त स्थानहरुमा राख्ने । ● होर्डिङ्गबोर्डहरु राख्ने स्थानको पहिचान गर्ने । ● होर्डिङ्गबोर्डहरुको नाप तथा डिजाइन तयार गर्ने । ● पहिचान गरिएको निश्चित स्थानमा होर्डिङ्गबोर्डहरु राख्ने ।	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	नेपालगन्ज उप- महानगरपालिका, वडा विपद् व्यवस्थापन समिति, बी ग्रुप भूप्ररास, युनिसेफ, रेडक्रस, सुपर	✓		२०८०/२०८१
२५	आपत्कालीन आश्रयका लागि उपयुक्त सार्वजनिक खुल्ला स्थान तथा भवनहरु प्रष्टसँग देखिने नक्सा भएको २८ वटा होर्डिङ्गबोर्ड राख्ने । ● होर्डिङ्गबोर्डहरु राख्ने स्थानको पहिचान गर्ने । ● होर्डिङ्गबोर्डहरुको नाप तथा डिजाइन तयार गर्ने । ● पहिचान गरिएको निश्चित स्थानमा	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	नेपालगन्ज उप- महानगरपालिका, स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	✓		२०८०/२०८१

क्र.सं.	क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवार संस्था	सहयोगी संस्थाहरु	श्रोत व्यवस्थापन		समय अवधि
				आन्तरिक	बाह्य	
	होर्डिङ्गबोर्डहरु राख्ने ।					
२६	<p>बिनासकारी भूकम्पपछि आपत्कालीन बसोबासका लागि उपयुक्त सार्वजनिक खुल्ला स्थानहरु तथा खोज उद्धारका उपकरणहरु रहेको ठाउँहरु प्रष्टसँग देखिने नक्सा भएको २८ वटा होर्डिङ्गबोर्ड नगरपालिका क्षेत्रमा राख्ने ।</p> <ul style="list-style-type: none"> ● होर्डिङ्गबोर्डहरु राख्ने स्थानको पहिचान गर्ने । ● होर्डिङ्गबोर्डहरुको नाप तथा डिजाइन तयार गर्ने । ● पहिचान गरिएको निश्चित स्थानमा होर्डिङ्गबोर्डहरु राख्ने । 	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	नेपालगन्ज उप- महानगरपालिका, वडा विपद् व्यवस्थापन समिति,	✓		२०८०/२०८१
२७	<p>भूकम्प प्रतिरोधी भवन निर्माण प्रविधिको जानकारीमूलक सूचना भएको १२,००० थान क्यालेण्डर छापी नगरबासीहरुलाई वितरण गर्ने ।</p> <ul style="list-style-type: none"> ● क्यालेण्डरको डिजाइन तयार गर्ने । ● क्यालेण्डरहरुको छपाइ तथा वितरण गर्ने । 	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	नेपालगन्ज उप- महानगरपालिका, निर्माण व्यवसायी संघ, BEE Group, अक्सफाम	✓		२०८०/२०८१
२८	<p>भूकम्प प्रतिरोधी भवन निर्माण प्रविधिको जानकारीमूलक सूचना भएको २८ वटा होर्डिङ्गबोर्डहरु नगरपालिका क्षेत्रमा राख्ने ।</p> <ul style="list-style-type: none"> ● होर्डिङ्गबोर्डहरु राख्ने स्थानको पहिचान गर्ने । ● होर्डिङ्गबोर्डहरुको नाप तथा डिजाइन तयार गर्ने । ● पहिचान गरिएको निश्चित स्थानमा 	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	नेपालगन्ज उप- महानगरपालिका, वडा विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय निर्माण व्यवसायी संघ ।	✓		२०८०/२०८१

क्र.स.	क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवार संस्था	सहयोगी संस्थाहरु	श्रोत व्यवस्थापन		समय अवधि
				आन्तरिक	बाह्य	
	होर्डिङ्गबोर्डहरु राख्ने ।					
२९	व्यावसायिक निरन्तरता योजनाको आधारमा क्षमता विकास कार्य साथै अत्यावश्यक सेवाहरुको जोखिम लेखाजोखा	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	नेपालगञ्ज उप- महानगरपालिका,	✓		२०८०/२०८१
३०	तातो लुको प्रभाव र प्रदूषण नुनिकरण गर्नकालागि हरित शहर निर्माण गर्ने, सडक छेउमा बृक्षारोपण गर्ने तथा सो बारे जनचेतना जगाउने	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	नेपालगञ्ज उप- महानगरपालिका तथा वातावरण र विपद् व्यवस्थापनमा काम गर्ने संस्थाहरु	✓	✓	निरन्तर
३१	शिल्लहरको प्रभाव न्युनिकरणका लागि मौसम पूर्वानुमानको सूचनाको पहुच वडा तथा समुदाय सम्म पुर्याउने र आवश्यक तयारी गर्न जनचेतना जगाउने	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	नेपालगञ्ज उप- महानगरपालिका, तथा वातावरण र विपद् व्यवस्थापनमा काम गर्ने संस्थाहरु	✓	✓	निरन्तर

३.२ विपद् जोखिम न्यूनीकरण

क्र.स.	क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवार संस्था	सहयोगी संस्थाहरु	श्रोत व्यवस्थापन		समय अवधि
				आन्तरिक	बाह्य	
१	बाढी/झुबान हुनसक्ने स्थानहरुमा वृक्षारोपण गर्ने । ● वृक्षारोपण गर्न आवश्यक स्थानहरुको पहिचान गर्ने । ● पहिचान गरिएको स्थानहरुमा वृक्षारोपण गर्ने ।	टोल विकास समिति, आमा समूह	नेपालगञ्ज उप- महानगरपालिका, स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति, बन विभाग			२०८०/२०८१
२	बाढी/झुबान हुनसक्ने स्थानहरुको किनारमा स्थानीय उपाय तथा जैविक विधिको प्रयोग गरी तटबन्ध निर्माण	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील	नेपालगञ्ज उप- महानगरपालिका, वडा विपद् व्यवस्थापन समिति,			२०८०/२०८१

क्र.सं.	क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवार संस्था	सहयोगी संस्थाहरु	श्रोत व्यवस्थापन		समय अवधि
				आन्तरिक	बाह्य	
१	<p>गर्ने ।</p> <ul style="list-style-type: none"> • डुबान हुनसक्ने स्थानहरुको पहिचान गर्ने । • डुबान रोकथामका लागि उपयुक्त विधिहरुको छनौट गरी आवश्यक डिजाइन तथा लागत तयार गर्ने । • जैविक इन्जीनीयरिङ तटबन्ध निर्माण गर्ने । • अन्य आवश्यक प्रकारको तटबन्ध निर्माण गर्ने । 	समिति, नगरपालिका	जल उत्पन्न विपद् न्यूनीकरण विभाग (जउविव), जिल्ला प्रशासन कार्यालय			
२	खोला खोल्सामा भएको अतिक्रमण नियन्त्रण गर्ने र सिमाङ्गन गरी अतिक्रमित क्षेत्र खाली बनाउने ।	नेपालगन्ज उप- महानगरपालिका,	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति वडा विपद् व्यवस्थापन समिति, जिल्ला प्रशासन कार्यालय			२०८०/२०८१
३	डुबान हुने क्षेत्रमा उपयुक्त बाली सिफारिश गर्ने	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति, कृषि विकास कार्यालय	नेपालगन्ज उप- महानगरपालिका, कृषि विकास कार्यालय			२०८१
४	बारम्बार डुबान हुने क्षेत्रहरुमा डुबानको समयमा नडुन्ने गरी सार्वजनिक शौचालयहरु बनाउने ।	नेपालगन्ज उप- महानगरपालिका, स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	नेपालगन्ज उप- महानगरपालिका, वडा विपद् व्यवस्थापन समिति,			
५	<ul style="list-style-type: none"> • सार्वजनिक शौचालयहरु बनाउने स्थानहरुको पहिचान गर्ने । • सार्वजनिक शौचालयहरुको डिजाइन तथा लागत तयार गर्ने । 					

क्र.सं.	क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवार संस्था	सहयोगी संस्थाहरु	श्रोत व्यवस्थापन		समय अवधि
				आन्तरिक	बाह्य	
	● सार्वजनिक शौचालयहरुको निर्माण गर्ने ।					
६	बारम्बार डुबान हुने क्षेत्रहरु (वडा नं ३ को घरबारी टोल, ५ को न्यूरोड, गणेशपुर, सल्यानी बंगला, ७ को फुल्टुके अस्पताल अगाडि पछाडि दैलेखी बंगला, बुलबुलिया भट्टा, ८ को गगनगञ्ज र भगवान तलाउ, ४ को एकलैनी सुब्बा बीरेन्द्र केसरी टोल, जफा मस्जिदको अगाडि, ३ को बारेश्वरी पार्क र घरबारी टोल) मा नयाँ भौतिक संरचना, घर गोठहरु बनाउँदा डुबान हुने सतहभन्दा अग्लो बनाउनु पर्ने बाध्यात्मक नियम बनाइ कडाइका साथ लागू गर्ने ।	नेपालगन्ज उप-महानगरपालिका,	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति वडा विपद् व्यवस्थापन समिति, सडक विभाग, जिसस			२०८०/२०८१
७	दूरसञ्चार तथा विद्युत प्रसारणका अग्ला टावरहरुलाई हुरीबतासबाट सुरक्षित पार्ने ।	नेपालगन्ज उप-महानगरपालिका, स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	नेपालगन्ज उप- महानगरपालिका, दूरसञ्चार संस्थान विद्युत प्राधिकरण			निरन्तर
८	नगरपालिका क्षेत्रमा भएका दूरसञ्चार, केबुल टिभि, इन्टरनेट केबुल तथा विद्युत प्रसारणका तारहरु हुरीबतासबाट सुरक्षित पार्ने । ● समन्वयात्मक बैठक बस्ते	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	नेपालगन्ज उप- महानगरपालिका, वडा विपद् व्यवस्थापन समिति, दूरसञ्चार संस्थान, विद्युत प्राधिकरण,			निरन्तर
९	नगरपालिका क्षेत्रमा भएका अग्ला होर्डिङबोर्डहरु हुरीबतासबाट सुरक्षित पार्ने ।	नेपालगन्ज उप-महानगरपालिका,	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति, नागरिक समाज			निरन्तर
१०	पराल, खरजस्ता ज्वलनशील वस्तुहरुलाई घरभन्दा पर सुरक्षित स्थानमा राख्न, आगोले सजिलै नबल्ने	नेपालगन्ज उप-महानगरपालिका,	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति, नागरिक			निरन्तर

क्र.सं.	क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवार संस्था	सहयोगी संस्थाहरु	श्रोत व्यवस्थापन		समय अवधि
				आन्तरिक	बाह्य	
	सामग्रीबाट गोठ बनाउन सहयोग गर्ने ।		समाज			
१२	नयाँ गोठ, घर तथा हाट बजार वा अन्य प्रकारका अस्थायी छाप्रा, टंकी बनाउँदा आगोले सजिलै नबल्ने सामग्रीबाट बनाउन प्रोत्साहन गर्ने गराउने ।	नेपालगञ्ज उप-महानगरपालिका	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति, नागरिक समाज			निरन्तर
११	स्वस्थ्यकर मासु उत्पादन तथा विक्रीवितरणका लागि आवश्यक मात्रामा पशुपंक्षी बधशालाहरु निर्माण गर्ने	नेपालगञ्ज उप-महानगरपालिका	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति, नागरिक समाज			निरन्तर
१२	नगरपालिकाभित्रका पसल घरहरुमा उत्पादन हुने फोहोर मैलालाई कुहिने, पूनः प्रयोग हुने र नकुहिने तथा पूनःप्रयोग नहुने गरी तीन अलग अलग भाँडाहरुमा राखी व्यवस्थापन गर्ने व्यवस्था मिलाउने । आर्थिक रूपमा भएको	नेपालगञ्ज उप-महानगरपालिका	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति बडा विपद् व्यवस्थापन समिति, नागरिक समाज			निरन्तर
१३	काँचो वा पकाएर विक्री वितरण गरिने माछा, मासु, मिठाई जस्ता चाडै सङ्गने गल्ने वस्तुहरु स्वस्थ्यकर तरिकाले छोपेर वा चिसो पारेर मात्र विक्रीवितरण गर्नु पर्ने बाध्यात्मक नियम बनाइ कडाइका साथ लागू गर्ने ।	नेपालगञ्ज उप-महानगरपालिका	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति बडा विपद् व्यवस्थापन समिति, नागरिक समाज			निरन्तर
१४	नगरपालिकाभित्र भएका सबै संस्थागत भवनहरुमा गैरसंरचनात्मक जोखिम अल्पीकरण गर्न गराउनका लागि प्रथम चरणमा नगरपालिका कार्यालय परिसर तथा बडा कार्यालय लगायत नगरपालिकाको स्वामित्व भएका सबै भवनहरुमा गैरसंरचनात्मक जोखिम अल्पीकरण गर्ने ।	नेपालगञ्ज उप-महानगरपालिका	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति बडा विपद् व्यवस्थापन समिति			निरन्तर
१५	नगरपालिकाभित्र भएका सबै सरकारी, सामुदायिक, निजी अस्पताल, स्वास्थ्य संस्था तथा शिक्षण संस्थाका	नेपालगञ्ज उप-महानगरपालिका	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति बडा विपद्			निरन्तर

क्र.सं.	क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवार संस्था	सहयोगी संस्थाहरु	श्रोत व्यवस्थापन		समय अवधि
				आन्तरिक	बाह्य	
	भवनहरुमा गैरसंरचनात्मक जोखिम अल्पीकरण गर्ने, गराउने ।		व्यवस्थापन समिति,			
१६	नगरपालिकाभित्र बनिसकेका नयाँ पुराना अस्पताल भवन तथा विद्यालय भवनहरुको भूकम्पीय जोखिम लेखाजोखा गरी कमजोर ठहरिएका संरचनाहरुको भूकम्पीय प्रवलिकरण गर्ने गराउने व्यवस्थाको लागि आवश्यक नीति नियम निर्माण गरी आवश्यक क्षमता विस्तार गर्ने कार्यक्रम बनाउने ।	नेगउमहानगरपालिका	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति बडा विपद् व्यवस्थापन समिति, शविभनिवि, , युनिसेफ, रेडक्रस, सुपर			निरन्तर
१७	कृषिबाली तथा पशुधनको वीमा गर्नका लागि उचित व्यवस्था मिलाउने । ● नगरपालिकाभित्र भएका कृषि बाली तथा पशुधनका प्रकार तथा तिनीहरुमा बारम्बार हुने गरेका क्षतिहरुको तथ्यांक तथार पार्ने । ● नगरपालिकाभित्र कार्यरत वीमा कंपनीहरुको पहिचान गर्ने । ● नगरपालिकाभित्र कार्यरत वीमा कंपनीहरु तथा सरोकारबालाहरुको सहकार्यमा उपयुक्त वीमा विधिहरु तय गर्ने । ● कृषिबाली तथा पशुधनको वीमा गर्ने ।	नेपालगन्ज उप-महानगरपालिका	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति बडा विपद् व्यवस्थापन समिति, वीमा कंपनीहरु, कृषि विभाग, युनिसेफ, रेडक्रस, सुपर			निरन्तर
१८	जलवायु परिवर्तन अनुरूप कृषिबाली प्रणाली अनुकूलनका लागि अध्ययन गरी सफलता प्राप्त प्रविधिहरुको प्रवर्द्धन तथा विस्तार गर्ने ।	नेपालगन्ज उप-महानगरपालिका	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति बडा विपद् व्यवस्थापन समिति, कृषि विभाग			निरन्तर
१९	जीवन तथा निर्जीवन (बाली, पशु, भवन, व्यवसाय आदिको) विमा गर्न उमहानगरपालिका भित्रका सबै मानिसहरुलाई अभिप्रेरित गर्ने तथा सहयोग गर्ने	नेपालगन्ज उप-महानगरपालिका	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति बडा विपद् व्यवस्थापन समिति, वीमा कंपनीहरु, कृषि कार्यालय			

क्र.स.	क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवार संस्था	सहयोगी संस्थाहरु	श्रोत व्यवस्थापन		समय अवधि
				आन्तरिक	बाह्य	
२०	शहरी डुबान कम गर्न तथा जमिनमुनिको पानी पुनर्भरणका लागि रिचार्ज पोखरी हरेक घरमा बनाउने गरी नीतिगत सुधार गर्ने	नेपालगन्ज उप-महानगरपालिका	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	✓		२०८०/२०८१

३.३ आपत्कालीन पूर्वतयारी

क्र.स.	क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवार संस्था	सहयोगी संस्थाहरु	श्रोत व्यवस्थापन		समय अवधि
				आन्तरिक	बाह्य	
१	समुदायमा आधारित बाढी तथा डुबान पूर्वसूचना को सुनिश्चितता गर्ने ।	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	नेपालगन्ज उप- महानगरपालिका, वडा विपद् व्यवस्थापन समिति, युनिसेफ, रेडक्रस, सुपर			
२	स्थानीय आपत्कालीन कार्य संचालन केन्द्रको क्षमता विकास गर्ने ।	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	नेपालगन्ज उप- महानगरपालिका तथा सहयोगी संस्थाहरु			
३	संकटासन्न टोल समुदायमा भएका सार्वजनिक खुल्ला जमिन तथा भवन परिसरहरुमा समुदायमा आधारित आपत्कालीन अस्थायी बसोबास योजना निर्माण गरी जानकारी गराउने ।	नेपालगन्ज उप- महानगरपालिका	नेपालगन्ज उप- महानगरपालिका, नागरिक समाज, युनिसेफ, नेरोसो र अन्य ।			
४	पहिचान भएका आपत्कालीन अस्थायी बसोबास योग्य स्थानहरुमा ढल निकास तथा खानेपानीको उचित व्यवस्थापन गर्ने ।	नेपालगन्ज उप- महानगरपालिका	नेपालगन्ज उप- महानगरपालिका, नागरिक समाज, युनिसेफ, नेरोसो र अन्य ।			

क्र.सं.	क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवार संस्था	सहयोगी संस्थाहरु	श्रोत व्यवस्थापन		समय अवधि
				आन्तरिक	बाह्य	
५	संकटासन्न टोल समुदायभित्र आवश्यकता अनुसार खोज उद्धार औजार उपकरणहरु भण्डारण गर्ने ।	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	नेपालगन्ज उप- महानगरपालिका, नागरिक समाज, युनिसेफ, नेरोसो र अन्य ।	वडा		
६	वडास्तरीय आपत्कालीन कोष स्थापना गर्ने ।	वडा विपद् व्यवस्थापन समिति,	नेपालगन्ज उप- महानगरपालिका,			
७	तालिम प्राप्त व्यक्तिहरुको सूची वडामा राख्ने ।	वडा विपद् व्यवस्थापन समिति,	नेपालगन्ज उप- महानगरपालिका,	वडा		
८	बाढी/झुबान, भूकम्प तथा आगलागीका लागि अलग-अलग प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गरी सबै सरोकारबालाहरुलाई सुसूचित गर्ने ।	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	नेपालगन्ज उप- महानगरपालिका, युनिसेफ, रेडक्रस, सुपर			
९	बाढी/झुबान, भूकम्प तथा आगलागी पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका विधामा तालिम प्राप्त प्राथमिक उपचार, खोज तथा उद्धारमा तालिम प्राप्त स्वयंसेवक कार्यदलहरु, वडा तथा नगर विपद् व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारीहरु, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जस्ता संस्थाहरु लगायत समुदायका सदस्यहरुको प्रत्यक्ष संलग्नतामा क्रियाकलाप दमा तयार भएका बाढी, भूकम्प तथा आगलागी प्रतिकार्य योजना मुताविक प्रत्येक विपद् अनुसार अलग अलग आवधिक अभ्यास गर्ने ।	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	नेपालगन्ज उप- महानगरपालिका, नागरिक समाज, युनिसेफ, नेरेसो र अन्य ।	✓	✓	
१०	क्रियाकलाप ९ बमोजिम आयोजित बाढी, भूकम्प तथा आगलागी प्रतिकार्य योजनाहरुको आवधिक प्रतिकार्य अभ्यासको गहन समीक्षा गरी सिकाइका आधारमा प्रतिकार्य योजनामा आवश्यक सुधार परिमार्जन गर्ने ।	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति, वडा कार्यालय	नेपालगन्ज उप- महानगरपालिका, नागरिक समाज, युनिसेफ, नेरेसो र अन्य ।	✓	✓	

क्र.स.	क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवार संस्था	सहयोगी संस्थाहरु	श्रोत व्यवस्थापन		समय अवधि
				आन्तरिक	बाह्य	
११	औषधी तथा किराना सामग्रीहरुको वितरक, डिलर तथा खुद्रा पसलहरुमा भूकम्पीय गैरसंरचनात्मक जोखिम अल्पीकरण गर्ने ।	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	नेपालगञ्ज उप- महानगरपालिका, नागरिक समाज, युनिसेफ, नेरेसो र अन्य ।	✓	✓	
१२	नगरपालिकाभित्र भएका सबै सरकारी, सामुदायिक, निजी अस्पताल, स्वास्थ्य संस्था तथा शिक्षण संस्थाका भवनहरुमा खोज उद्धारका ओजार उपकरणहरु भण्डारण गर्ने ।	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	नेपालगञ्ज उप- महानगरपालिका, नागरिक समाज, युनिसेफ, नेरेसो र अन्य ।	✓	✓	
१३	नगरबासीहरुलाई हरेक परिवारमा कम्तिमा एकवटा भूकम्पीय भटपट फोला तयार गरी राख्न प्रोत्साहन गर्ने ।	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	नेपालगञ्ज उप- महानगरपालिका, नागरिक समाज, युनिसेफ, नेरेसो र अन्य ।	✓	✓	
१४	नगरबासीहरुलाई हरेक घरमा कम्तिमा एकवटा घरायसी बचाउ बाक्स राख्न प्रोत्साहन गर्ने ।	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	नेपालगञ्ज उप- महानगरपालिका, नागरिक समाज, युनिसेफ, नेरेसो र अन्य ।	✓	✓	
१५	नगरबासीहरुलाई आ-आफ्नो घर व्यवसाय स्थलका भवनहरुमा भूकम्पीय गैरसंरचनात्मक जोखिम अल्पीकरण गर्न प्रोत्साहन गर्ने ।	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	नेपालगञ्ज उप- महानगरपालिका, नागरिक समाज, युनिसेफ, नेरेसो र अन्य ।			
१६	व्यायायिक निरन्तरता योजनाको आधारमा आपतकालीन सेवाहरुको निरन्तरताको लागि आवश्यक पुर्वतयारि गर्ने	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	नेपालगञ्ज उप- महानगरपालिका, नागरिक समाज, युनिसेफ, नेरेसो र अन्य ।			२०८०/८१
१७	मौसम पुर्वानुमान प्रति सजग रहन आपतकानि कार्यसंचालन केन्द्रको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	नेपालगञ्ज उप- महानगरपालिका, वडा विपद् व्यवस्थापन समिति, नागरिक समाज			निरन्तर

३.४ विपद् पश्चात्का क्रियाकलापहरू

योजनाको यस भागमा विपद् भइसकेपछि त्यसबाट परेको प्रभाव र भएको क्षतिको विश्लेषण गरी जनजीवनलाई सामान्य बनाउन, पूर्ण विस्थापित परिवारको पुनःस्थापना गर्न, क्षतिग्रस्त भौतिक संरचनाको मर्मत सम्भार तथा पुनर्निर्माण गर्न र भविष्यमा पर्नसक्ने त्यस्तै विपद्को सामना गर्न आवश्यक क्रियाकलापलाई समेटेर निम्न बमोजिमका क्रियाकलाप उल्लेख गरिएको छ ।

प्रा.क्र.	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप (सम्भावित)	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
			आन्तरिक (सहयोगी)	बाह्य (सहयोगी)	
१	प्रभावित घरपरिवार, क्षतिग्रस्त संरचनाहरूको विस्तृत सर्वेक्षण लिन सुरु गर्ने ।	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	उप महा नगरपालिका	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
२	विस्तृत सर्वेक्षणबाट प्राप्त तथ्यांकको आधारमा प्रभावित घरपरिवारहरूलाई राहत प्रदान गर्नको लागि लगत इस्टिमेट तयार गर्ने ।	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	उप महा नगरपालिका	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
३	राहत व्यवस्थापनको लागि उप महा नगरपालिका, जिल्ला समन्वय समिति लगायत सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्थारुलाई अनुरोध गर्ने ।	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	उप महा नगरपालिका	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
४	आवास निर्माणको लागि सामुदायिक बनहरूबाट निशुल्क वा सहुलियत दरमा काठ उपलब्ध गराउने ।	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	उप महा नगरपालिका	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
५	सार्वजानिका सेवाहरु सुचारु गर्ने । विग्रे भत्केका संरचनाहरूको भग्नावशेष हटाउने ।	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	उप महा नगरपालिका	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
६	क्षति भएका पुर्वाधारहरूको विस्तृत विवरण तयार गरी पुनर्निर्माण गर्न आवश्यक विस्तृत प्राविधिक ईष्टमेट तयार गर्ने र सम्बन्धित कार्यालयमा प्रतिवेदन पठाउँने ।	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	उप महा नगरपालिका	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
७	उपलब्ध बजेटको आधारमा करिव एक तिहाई व्यक्तिगत भवन निर्माण सहिता अनुसार पुनर्निर्माण प्रकृया अगाडि बढाउने ।	सम्बन्धित परिवार तथा वडा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	उप महा नगरपालिका	राष्ट्रिय पुन निर्माण प्राधिकरण जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
८	उप महानगरपालिका भरिका सबै विद्यालयका ५० प्रशित भत्किएका भवनहरूको पुनर्निर्माण गर्ने	सम्बन्धित विद्यालय तथा वडा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	उप महा नगरपालिका	राष्ट्रिय पुन निर्माण प्राधिकरण जिल्ला विपद् व्यवस्थापन	

प्रा.क्र.	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप (सम्भावित)	मुख्य जिम्मेवारी	सोतको व्यवस्था		समय अवधि
			आन्तरिक (सहयोगी)	बाह्य (सहयोगी)	
			समिति		
९	उप महानगरपालिका भित्रका डुबान तथा पटान प्रभावितहरूको विस्तृत सर्वेक्षण गरी राहत तथा सहयोग उपलब्ध गराउन उपमहानगरपालिका भित्र रहेका मानवीय सेवामा कार्यरत संस्थाहरूसँग पहल गर्ने	विपद् जोखिम तथा जलवायु उत्थानशील समिति	उप महा नगरपालिका	मानवीय सेवामा कार्यरत संस्थाहरू, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
१०	शितलहर, हावाहरीबाट उप महानगरपालिका भित्रका प्रभावितहरूको विस्तृत सर्वेक्षण गरी उच्च जोखिममा रहेका वर्गहरू वृद्धवृद्धाहरू, ५ वर्ष मुनिका बालबालिका तथा सुत्केरी महिलालाई राहत उपलब्ध गराउन उपमहानगरपालिका भित्र रहेका मानवीय सेवामा कार्यरत संस्थाहरूसँग पहल गर्ने	विपद् जोखिम तथा जलवायु उत्थानशील समिति	उप महा नगरपालिका	मानवीय सेवामा कार्यरत संस्थाहरू, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
११	उप महानगरपालिका भित्रका आगलारी पिडितहरू जोखिममा रहेका वर्गहरू, दलित तथा उत्पिडितहरूलाई तत्काल राहत उपलब्ध गराउन पहल गर्ने	विपद् जोखिम तथा जलवायु उत्थानशील समिति	उप महा नगरपालिका	मानवीय सेवामा कार्यरत संस्थाहरू, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
१२	प्राकृतिक प्रकोप जस्तै चट्याङ्ग, हावाहुरी तथा आगलारीका कारण मृत्यु भएकाहरूलाई अन्तिम संस्कार गर्न आवश्यक सहयोग प्रदान गर्ने	विपद् जोखिम तथा जलवायु उत्थानशील समिति	उप महा नगरपालिका	मानवीय सेवामा कार्यरत संस्थाहरू, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
१३	हावाहुरी, असिना, शितलहर, डुबानका कारण नष्ट भएका खाद्यान्त बाली तथा विरुवाको लागि प्रभावित किसानहरूलाई राहत स्वरूप छुटमा उन्नत वित्र, विजन तथा प्रविधिक सहयोग प्रदान गर्ने	विपद् जोखिम तथा जलवायु उत्थानशील समिति	उप महा नगरपालिका	कृषि शाखा, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
१४	विभिन्न खाले विपद्वाट मृत्यु भएका चौपाय, दोपायहरूको उचित व्यवस्थापन गर्ने	विपद् जोखिम तथा जलवायु उत्थानशील समिति	उप महा नगरपालिका	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
१५	विपद् पश्च्यात फैलन सक्ने महामारीप्रति सबै जन समुदाय सचेत हुनका लागि महामारी विरुद्ध जनचेतना अभिवृद्धि कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।	विपद् जोखिम तथा जलवायु उत्थानशील समिति	उप महा नगरपालिका	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	

प्रा.क्र.	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप (सम्भावित)	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
			आन्तरिक (सहयोगी)	बाह्य (सहयोगी)	
१६	दुवान, कटान, आगलागी, बाढी तथा महामारीको चपेटाले विद्यालय जान नसक्ने बालबालिकाहरुलाई दिउसोको खाजा, किताब, कापीको बन्दोवस्त गरि विद्यालय जाने वातावरण बनाइदिने	विपद् जोखिम तथा जलवायु उत्थानशील समिति	उप महा नगरपालिका	मानवीय सेवामा कार्यरत संस्थाहरु	
१७	दुवान, कटान, बाढी आदिले ध्वस्त भएका कच्च सडक, पुलपुलेसा कलभर्ट, कुलो आदिको मर्मत गर्न सहयोग गर्ने	विपद् जोखिम तथा जलवायु उत्थानशील समिति	उप महा नगरपालिका	मानवीय सेवामा कार्यरत संस्थाहरु	
१८	कोभिड १९ महामारी तथा अन्य खाले महामारीविरुद्ध जनचेतनामूलक अभियान सञ्चालन गर्ने ।	विपद् जोखिम तथा जलवायु उत्थानशील समिति	उप महा नगरपालिका	मानवीय सेवामा कार्यरत संस्थाहरु	
१९	बाढी, कटान, हावुहरी तथा चटयाङ्ग जस्ता विपद्को पूर्व सूचना दिन स्थानीय आपतकालीन कार्य सञ्चालन केन्द्रलाई सजग बनाउने र समुदायहरुलाई एफ. एम, टिभी तथा अन्य संचारका माध्यमहरुद्वारा सूचना सम्प्रेषण गर्ने	विपद् जोखिम तथा जलवायु उत्थानशील समिति	उप महा नगरपालिका	मानवीय सेवामा कार्यरत संस्थाहरु	
२०	गर्भवती, सुत्केरी, विरामी/अशक्त ज्येष्ठ नागरिक र अपांगता भएका व्यक्तिहरु, अनाथ, एकल, असहायहरुलाई तत्काल सहायताको लागि आवश्यक समन्वयकारी भूमिका निर्वाह गर्ने तथा अपांगता सहायक सामाग्री उपलब्ध गराउने ।	विपद् जोखिम तथा जलवायु उत्थानशील समिति	उप महा नगरपालिका	मानवीय सेवामा कार्यरत संस्थाहरु	
२१	अवरुद्ध सार्वजनिक सेवाहरु (विजुली, टेलिफोन, यातायात, पानी, औषधीपसल, सुचारु गर्ने	विपद् जोखिम तथा जलवायु उत्थानशील समिति	उप महा नगरपालिका		
२२	बाढी, आगलागीबाट जोगिनका लागि कृतिम अभ्यासहरु गरी जोखिम वर्गको जीवन जोगाउँन समुदायलाई सचेतनामूलक सन्देश दिने				

४. विपद् जोखिम न्यूनीकरण योजना

४.१ विपद् जोखिम न्यूनीकरण योजनाहरु

यस नेपालगन्ज उप-महानगरपालिका विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनका लागि मानव संसाधन तथा संस्थागत विकास, भौतिक पूर्वाधार विकास, प्राकृतिक स्रोत संरक्षण, जीविकोपार्जनमा सुधार, नीतिगत क्षेत्रमा गर्नुपर्ने कार्यहरू तथा विकास कार्यमा विपद् जोखिम न्यूनीकरणका योजनालाई मूलप्रवाहिकरण गर्नेजस्ता प्रमुख पक्षहरूलाई आधारमानि प्राथमिकिकरण सहित योजना तर्जुमा गरिएको छ। नेपालगन्ज उप-महानगरपालिका स्तरीय संकटासन्तता तथा क्षमता विश्लेषणवाट प्राप्त परिणाम अनुसार जोखिमयुक्त समुदाय र समग्र नेपालगन्ज उप-महानगरपालिकामा विपद् जोखिम न्यूनीकरणको लागि सञ्चालन गर्नुपर्ने क्रियाकलापलाई विपद् पूर्व गरिने क्रियाकलापको रूपमा समावेश गरिएको छ। यस चरणमा विषेशगरी नीतिगत व्यवस्था तथा निर्णयहरू, जनचेतना तथा क्षमता अभिवृद्धिका कार्यक्रमहरु, जोखिम न्यूनीकरण र आपत्कालीन पूर्वतयारीका क्रियाकलापहरूलाई प्राथमिकीकरण सहित उल्लेख गरिएको छ।

यस नेपालगन्ज उप महा नगरपालिका कुनै पनि समयमा विपद् परेमा प्रभावित तथा पीडितको उद्धार र जीवनरक्षा र सम्पत्ति संरक्षणका लागि आपत्कालीन समयमा गर्नुपर्ने क्रियाकलापलाई निम्नानुसार उल्लेख गरिएको छ। यस चरणमा विश्लेषगरी पूर्वसूचना र चेतावनी प्रवाह गर्ने, हराएकाको खोजी, पीडितको उद्धार, सुरक्षा निकायमा खबर, आपत्कालीन बसोबास र राहत व्यवस्थापनका लागि गर्नुपर्ने कार्य समावेश गरिएको छ।

समय अवधि	विपद्को अवस्थमा गरिने आपत्कालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	मुख्य जिम्मेवारी	सहयागी निकाय		अनुमानित लागत
			आन्तरिक	बाह्य	
० देखि १ घण्टा भित्र	सूचना प्राप्त गर्न साथ तत्काल सरोकारबाला व्यक्ति तथा निकायसँग सूचना आदानप्रदान गर्ने गराउने । आपत्कालीन बैठक आव्वान गर्ने ।	पूर्व सचेतना प्रणाली कार्यदल,	उप महा नगरपालिका LEOC, प्रहरीचौकी, नगर प्रहरी स्थानीय समाजसेवी, स्थानीय संघ संस्था	DEOC, जिल्ला समन्वय समिति नेपाल प्रहरी, सेना, जिल्ला प्रशासन	
	मोबाइल, टेलिफोन र अन्य सञ्चार माध्यमको प्रयोग गरी क्षतिको प्रारम्भिक विवरण संकलन गर्ने ।				
	खोज तथा उद्धार कार्यदल र स्वयम्सेवकहरू परिचालन गरी खोज तथा उद्धार कार्यको थालनी गर्ने ।				
	प्रभावित क्षेत्रको पहिचान र प्रथमिकता निर्धारण गरी सुरक्षित स्थानको पहिचान गर्ने ।				
	थप क्षति हुन नदिन सूचना प्रवाह गर्ने, स्थानीय स्तरमा रहेको अन्य दक्ष जनशक्ति परिचालन गर्ने ।				
१ देखि ७ घण्टा भित्र	सूचनाको आधारमा विपद् प्रभावित क्षेत्रमा बडा तथा गाउँपालिकाका प्रतिनिधिहरू, स्थानीय स्वास्थ्य कर्मिहरू, सेना, प्रहरी र उद्धारकर्ताहरूलाई सहयोग पुऱ्याउन मद्दत गर्ने गराउने ।	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	खोज तथा उद्धार कार्यदल, नगर प्रहरी उप महा नगरपालिका प्रहरीचौकी,	सेना, प्रहरी, रेडक्रस, जिल्ला प्रशासन	

समय अवधि	विपद्को अवस्थमा गरिने आपत्कालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	मुख्य जिम्मेवारी	सहयागी निकाय		अनुमानित लागत
			आन्तरिक	बाह्य	
	घटनाको द्रूत लेखाजोखा गरी हराएकाहरुको खोजी र खोज उद्धारका कार्यलाई जारी राख्ने ।		स्थानीय समाजसेवी		
८ देखी २४ घण्टा भित्र	विपद् प्रभावित क्षेत्रमा स्थानीय तहका प्रतिनिधिहरु, स्थानीय स्वास्थ्य कर्मिहरु, उद्धारकर्ताहरुसँग समन्वय गरी प्राथमिक उपचार सेवा पुऱ्याउने, स्वास्थ्य शिक्षा दिने, पानी शुद्धीकरणको व्यवस्था तथा वितरण गर्ने ।	प्राथमिक उपचार कार्यदल, स्वास्थ्य चौकी,	उप महा नगरपालिका स्वास्थ्य शाखा, रेडक्रस शाखा, स्थानीय समाजसेविहरु	जिल्ला रेडक्रस, स्वास्थ्य कार्यालय, गैरसरकारी संघसंस्थाहरु	
	उपचार क्रमलाई निरन्तरता दिने, उद्धार गरिएको व्यक्तिहरुको लागत तयार गर्ने, अस्थायी शिविरका लागि आवश्यक व्यवस्थापन गर्ने ।	प्राथमिक उपचार कार्यदल, स्वास्थ्य चौकी	उप महा नगरपालिका स्वास्थ्य शाखा, रेडक्रस शाखा, स्थानीय समाजसेविहरु	जिल्ला रेडक्रस, स्वास्थ्य कार्यालय, गैरसरकारी संघसंस्थाहरु	
२४ देखी ४८ घण्टा भित्र	बडा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समितिको आपत्कालीन बैठक बसी क्षति आकलन तथा द्रूत सर्वेक्षण गर्न गराउन बडा तथा उप महा नगरपालिकालाई सहयोग गर्ने ।	प्राथमिक उपचार कार्यदल, स्वास्थ्य चौकी	बडा कार्यालय, उप महा नगरपालिका स्वास्थ्य शाखा, रेडक्रस शाखा, स्थानीय समाजसेविहरु	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	
	विपद्बाट प्रभावितहरुको लागत तयार गर्ने, विपद् प्रभावित क्षेत्रमा अस्थायी स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन स्थापना गरी स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने ।	बडा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	बडा कार्यालय, उप महा नगरपालिका स्वास्थ्य शाखा, रेडक्रस शाखा, स्थानीय समाजसेविहरु		
४८ देखी ७२ घण्टा भित्र	द्रूत सर्वेक्षणको तथ्याकंको आधारमा प्रभावितहरुको स्वास्थ्य तथा सरसफाई सम्बन्धी आवश्यकताहरुको पहिचान गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	बडा कार्यालय, WDMC, LDMC उप महा नगरपालिका	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	
	खोज तथा उद्धार कार्यलाई निरन्तरता दिने, दुर्गम्य व्यवस्थापन गर्ने, क्षति भएको व्यतिगत सम्पत्ति विवरण संकलन गर्ने ।	खोज तथा उद्धार, पूर्वसंचेतना प्रणाली कार्यदल	बडा कार्यालय, WDMC, LDMC उप महा नगरपालिका	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	
४८ देखी ७२ घण्टा भित्र	महिला र बालबालिका माथि हुनसक्ने हिंसा/ दुर्योगहारबाट संरक्षणको लागि नियमित रूपमा अनुगमन गरी हिंसामा परेकालाई अल्पकालीन आश्रय र आवश्यकता अनुसार कानुनी सहायता	महिला सञ्जाल, स्थानीय बाल क्लब सञ्जाल	बडा कार्यालय, WDMC, LDMC उप महा नगरपालिका, प्रहरी चौकी	जिल्ला महिला कानुनी सहायता समिति, सुरक्षा	

समय अवधि	विपद्को अवस्थमा गरिने आपत्कालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	मुख्य जिम्मेवारी	सहयागी निकाय		अनुमानित लागत
			आन्तरिक	बाह्य	
	प्रदान गर्ने ।			कर्मी	
३ दिन देखि १ हप्ताभित्र	बडा तथा स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समितिको र सरोकारबालाहरुको संयुक्त बैठक बसी सञ्चालन गरिएको कार्यक्रम बारे जानकारी आदनप्रदान गर्ने ।	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	बडा कार्यालय, उप महा नगरपालिका, स्वास्थ्य शाखा बडा कार्यालय, उप महा नगरपालिका, स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति, उप महा नगरपालिका स्वास्थ्य शाखा	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्वास्थ्य कार्यालय	
	आश्रय स्थलहरुमा अस्थायी चर्पी र खानेपानी धारा निर्माण गर्ने ।			जिल्ला समन्वय समिति, रेडक्रस,	
	खोप, पोषण, क्षयरोग प्रजनन् स्वास्थ्य, मनोवैज्ञानिक परामर्श जस्ता अत्यावश्यकीय सेवाहरु उपलब्ध गराउने ।			सामुदायिक अस्पताल	
	गर्भवती, सुत्केरी, विरामी/अशक्त, ज्येष्ठ नागरिक र अपागंता भएका व्यक्तिहरु, अनाथ, असहायहरुलाई आवश्यक सहायताको व्यवस्था गर्ने ।				
१ देखि २ हप्ताभित्र	वितरण गर्ने सामाग्री तथा सरसफाइको अवस्थाबाटे अनुगमन गरी अपुग भएको सामाग्रीहरुको उपलब्धता तथा वितरण गर्ने ।	स्वास्थ्य चौकी	उप महा नगरपालिका स्वास्थ्य शाखा	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, रेडक्रस, सामुदायिक अस्पताल	
२ हप्ता देखि १ महिना सम्म	सामान्य अवस्था नहुँदासम्म प्याकेज कार्यक्रम निरन्तर सञ्चालन गरी अनुगमन तथा निरीक्षण कार्यलाई निरन्तरता दिने ।	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	उप महा नगरपालिका स्वास्थ्य शाखा	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, रेडक्रस, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, जिल्ला समन्वय समिति,	
	सरोकारबालाहरुको बैठक, आपत्कालीन कार्ययोजनाको समीक्षा गर्ने ।		उप महा नगरपालिका, स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति, महिला तथा बालबालिका शाखा	सरोकारबाला सबै	
	अस्थाई आवासमा सम्भावित हिंसाविरुद्ध सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने, कानुनी तथा मनोसामाजिक सेवामा निरन्तरताको साथै विशेष प्रकृतिका मुद्दालाई सम्बन्धित निकायमा रिफर गर्ने				

४.१.१ नीतिगत व्यवस्था तथा निर्णयहरु

प्रा.क्र.	नीतिगत व्यवस्थापनका योजना	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि	कैफियत
			आन्तरिक (सहयोगी)	बाह्य (सहयोगी)		
१	विपद् प्रतिकार्यको लागि पूर्वचेतावनी प्रणाली, खोज तथा उद्धार र प्राथमिक उपचार कार्यदल गठन गर्ने ।	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	नेपालगन्ज उप-महानगरपालिका	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति		
२	नेपालगन्ज उप-महानगरपालिकामा विपद् सूचना संयन्त्रको स्थापना तथा कर्मचारी व्यवस्थापन गर्ने ।	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	नेपालगन्ज उप-महानगरपालिका	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति		
३	विद्यालय स्तरमा विद्यालय विपद् व्यवस्थापन समिति गठन गर्ने	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	नेपालगन्ज उप-महानगरपालिका	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति		
४	विद्यालयमा विपद् जोखिम न्यूनीकरणको विद्यालय सुरक्षा योजना तयार गर्ने ।	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	नेपालगन्ज उप-महानगरपालिका	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति		
५	प्रत्येक समुदायमा सुरक्षित स्थानको पहिचान गरी बस्ती विस्तार योजना तयार गर्ने ।	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	नेपालगन्ज उप-महानगरपालिका	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति		

विपद्को समयमा गरिने खोज तथा उद्धारका लागि नगरपालिकासँग भएका औजार तथा सामाग्रीहरु

Local Emergency Operation Center (LEOC), Nepalgunj SMC						
Search and Rescue Stock (2080)						
S.No	List Of Materials	Stock				Total
		GIZ	SUPER	LEOC	Total	
1	Pick axe with bit	5	10	18	33	
2	Shovel	0	10	17	27	
3	Spade with bit	10	5	24	39	
4	Sledge hammer	5	7	11	23	
6	Crow bar	0	15	0	15	
9	Saw frame	10	10	0	20	
11	Hand saw blade	0	100	0	100	

12	Carpenter hammer	0	20	16	36
17	Crescent pipe wrinch 12'	0	5	0	5
18	Crscent	0	5	0	5
19	Screw driver set	0	5	0	5
20	Slide wrinch 12'15"	0	15	0	15
22	Spanner set	0	5	0	5
23	Tape measuring 50 ,5 mtr clothe	2	15	0	17
25	Ladder	1	1	0	2
26	Streacher 3 folding	10	3	0	13
27	Safety halmet	15	15	15	45
28	Safety vest	0	15	0	15
29	Ear plug	0	20	0	20
30	Gloves	20	10	3	33
31	Knee pad	0	1	0	1
32	Scene tape	0	1	0	1
33	Safety belt	0	1	0	1
34	Jack screw	0	3	0	3
36	Search light	5	5	0	10
37	Proctative glass	15	5	0	20
38	Nylon rope	0	5	0	5
39	Rope	0	0	65	65
40	Life jacket	15	10	0	25
41	Throw bag	5	5	0	10
42	Chain Saw	0	1	0	1
43	Back Board	0	1	0	1
44	Wheel barrow	0	1	0	1
45	Blanket	50	0	55	105
46	mosquito net	0	0	100	100
47	Big bag	0	0	100	100
48	Bed sheet	0	0	100	100
49	Tarpauline	40	0	18	58
50	Boot	15	0	99	114
51	Mat	0	0	30	30
52	Rubber mattress	50	0	0	50
53	Climbing rope	120	0	0	120

54	Bucket	10	0	0	10
55	Pickaxe	10	0	0	10
56	Fire extinguisher	2	6	0	8
57	First aid kit	2	0	0	2
58	Fire blanket	1	0	0	1
59	Adjustable wrench	2	0	0	2
60	Tool set box	1	0	0	1
62	Drill machine	1	0	0	1
63	Chain saw	1	0	0	1
64	Thermal gun	5	0	0	5

श्रोत: नेपालगन्ज उपमहानगरपालिका २०८०

५. अनुगमन तथा मूल्यांकन

५.१ योजनाको अनुगमन तथा मूल्यांकन

स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजनाको निर्माण पश्चात त्यसको प्रभावकारी कार्यन्वयनको लागि उपमहानगरपालिका स्तरमा अनुगमन तथा मूल्यांकन समितिको गठन गरिने छ । त्यस समितिले अनुगमन तथा मूल्यांकनका सिद्धान्त अनुसार जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, प्रदेश कार्यालयहरूसँगको समन्वयमा नियमित अनुगमन तथा मूल्यांकन गर्ने छ ।

अनुगमन तथा मूल्यांकन समितिले समुदायमा संचालित योजना तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयनको प्रगति निरीक्षण गर्ने, कार्यक्रम कार्यान्वयनको क्रममा देखिएका समस्या तथा कमिकमजोरीलाई सुधार गर्दै यथाशीघ्र समाधानका लागि समन्वयात्मक र रचनात्मक भूमिका निर्वाह गरिनेछ । कार्यक्रमको मूल्यांकन गर्दा सान्दर्भिकता, कार्यकुशलता, प्रभावकारिता, अपेक्षित उपलब्धि हासिल, दीर्घकालीन परिवर्तन जस्ता मूल्यांकनका शिद्धान्तको आधारमा गरिनेछ । उपमहानगरपालिकाले स्वीकृत गरेका अनुगमन सूचकहरूका आधारमा योजना तथा कार्यक्रमको अनुगमन तथा मूल्यांकन गरी सुझावसहितको प्रतिवेदन बडामार्फत् उपमहानगरपालिकामा पेश गरिने छ ।

५.२ योजनाको अध्यावधिकता र पुनरावलोकन

स्थानीय तहको कुनै पनि क्षेत्रमा उत्पन्न विपद्, सङ्कटासन्नता, क्षमता र जोखिममा परेको असरलाई सम्बोधन गर्न प्रदेश र विभिन्न साझेदार निकायहरूसँग समन्वय र सहकार्य गरी प्रत्येक वर्ष योजनाको अध्यावधिक गरिनेछ । योजना कार्यान्वयको क्रममा भएका सिकाइ, अनुभव र चुनौती, सुधार गर्नुपर्ने विषयवस्तुलाई समेतलाई समावेश गरी स्थानीय तहमा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन प्रत्येक ५ वर्षमा योजनाको पुनरावलोकन गरिनेछ ।

६. सामाजिक सुरक्षाको माध्यमबाट विपद् प्रतिकार्य

६.१ पृष्ठभूमि

नेपालमा २०८० सालदेखि ७५ वर्ष माथिका वृद्धवृद्धाहरूलाई मासिक रु १०० प्रदान गरेबाट सामाजिक सुरक्षाको सवाल सुरुवात भएको देखिन्छ, र २०८२ मा स्थानीय विकास कार्यक्रमले यसलाई वृद्धभत्ता भनेर नामाकरण गरेको पाइन्छ । २०८४ को अन्तरिम सविधान तथा २०७२ को नेपालको संविधानले सामाजिक सुरक्षाको जग बसालेको देखिन्छ । नेपालको संविधानको धारा ४३ ले एकल महिला, लोपोन्मुख जाति, दलित तथा कर्णालीका बासिन्दाहरूलाई मासिक रूपमा सामाजिक सुरक्षा भत्ता सम्बन्धी अधिकार दिई आएको देखिन्छ ।

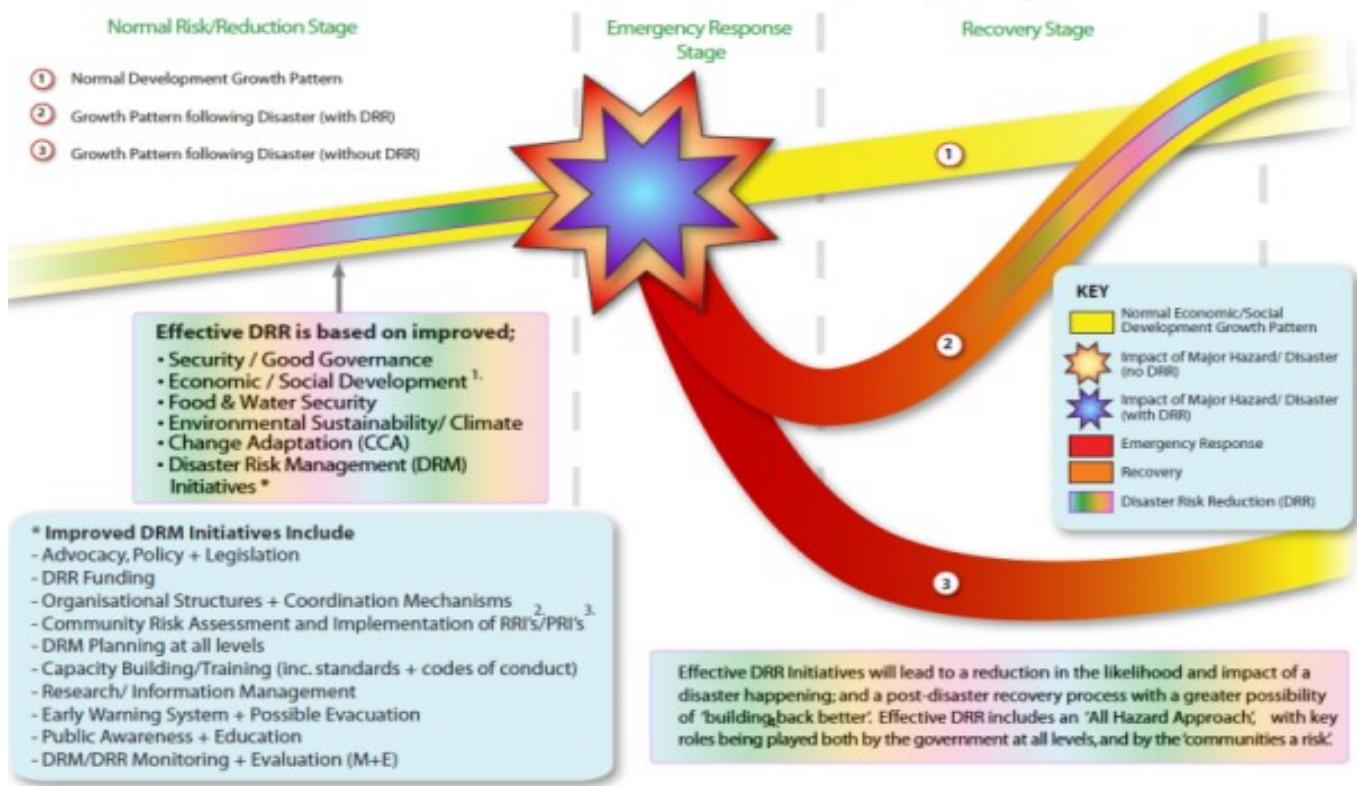
विभिन्न सन्दर्भ सामाजी लगायतले सामाजिक सुरक्षा एक सार्वजनिक कृयाकलाप हो जसले विपन्न, पछाडि परेका वा पारिएका, संकटासन्तामा परेकाहरुलाई विपद्को घडीमा विभिन्न अवस्थामा व्यक्तिगत तथा पारिवारिक जीवन चक्र चलाउन उनीहरुको आवश्यकतालाई सम्बोधन गर्दछ । यसलाई सामाजिक सहयोग, कसैले सामाजिक हेरबिचार, सामाजिक विमा वा श्रम बजारको नीति भनेका छन् । त्यसैले सामाजिक सरक्षा एक यसतो कार्यक्रम जो कुनै देश वा जनतालाई विपद्मा परेकाबेला जीवन चलाउन गरिने मानवीय सेवामा कार्यरत लगानी भन्न सकिन्छ ।

श्रोत बाहाल तथा उप्रेती २०२० जनवरी ३० काठमाडौं पोष्ट

नेपालको परिवर्तित सन्दर्भमा विपद् जोखिम न्यूनीकरण व्यवस्थापन ऐन २०७४ ले विपद् जोखिम व्यवस्थापनको एक कानुनी कार्यदांचा दिएकोछ । दैवी प्रकोप उद्धार ऐन २०३९ ले वाढी प्रतिकार्य तथा सिमित न्यूनीकरणका कृयाकलाप भन्दा बाहेक पूर्वतयारीको कुरा उद्धृत गरेको थिएना २०४५ को भूकम्प भन्दा पछि भवन आचार संहिता बन्यो र २०७५ को भूकम्प पछि सो भवन आचार संहिता परिमार्जन गर्यो । यो परिमार्जन पनी २०७५ को भूकम्पपछि तथा २०६४ को वाढी प्रतिकार्य पश्च्यात दातृ निकायको बहुत लगानी तथा पैरवीमा भएको हो ।

विपद् प्रतिकार्य गर्नका लागि केही न केही रूपमा भौतीक तथा मानवीय श्रोतको आवश्यक पर्ने गर्दछ । तराइको शितलहरका लागि आवश्यक पर्ने कम्बल तथा दाउरा केन्द्रलेनै निर्णय गर्नपर्ने हुन्छ । स्थानीय आवश्यकता तथा सो सम्बोधन गर्न बजेट विनियोजनको स्थानीय स्तरमा तारतम्य मिलिरहेको देखिदैन । श्रोत अपर्याप्तताका कारण कतिपय स्थानहरुमा गरिव तथा विपन्नहरुको नाम काटिएको पाइन्छ । समुदायमा जब विपद् चरम अवस्थामा पुग्छ, क्षतिको अवस्था चरम हुन्छ, यसबेला श्रोतको उच्चतम आवश्यकता हुन्छ यसबेला आवश्यक परेको व्यक्ति भन्दा भनसुन गर्ने तथा राजनैतिक सम्बन्ध तथा आस्थाका आधारमा राहत प्राप्त हुन्छ । नामावली संकलन, राहत वितरण, पारदर्शिताको बारेमा संचार पनि नभएको अवस्थामा स्थानीय स्तरमा रहेका निजी र गैर सरकारी संस्थाहरु तथा तालिम प्राप्त स्वयम सेवकहरुको भूमिका महत्वपूर्ण हुने गर्दछ, किनकी यीनीहरुनै प्रतिकार्यका प्रथम संबाहक हुन् । यसतो बेलाका लागि विपद् जोखिम व्यवस्थापन ऐन २०७४ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरि खोज तथा उद्धार, पूर्व सूचना तथा प्राथमिक उपचारका कार्यदलहरु गठन गर्ने, उनिहरुको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने र प्रभावकारी प्रतिकार्यका लागि आवश्यक औजार तथा श्रोतले परिपूर्ण गरिदिनु पर्दछ । चुनौतीका वाबजुद पनि स्थानीय सरकार, निजी र गैर सरकारी संस्थाहरु विपद् व्यवस्थापनको कार्यमा सकारात्मक हुनु मानवीय संबेदनशीलताहो यसर्थ केन्द्र, प्रदेश, स्थानीय तह, मानवीय सेवामा कार्यरत संघ संस्थाहरु, दातृ निकायहरुले विपद्को जोखिममा परेकाहरुको पक्षमा केन्द्रमध्ये नहुन विकल्पको खोजी गर्नुको विकल्प छैन । विपद् व्यवस्थापन ऐन २०७४ ले पनि प्रभावकारी प्रतिकार्यका लागि सामाजिक सुरक्षा र विपद् व्यवस्थापन बिच उच्च समन्वयगर्ने सुअवश्यक दिएकोछ । यसैको परिवेशमा रहेर नगद तथा भौचर (कुपन) प्रणालीद्वारा विपद् प्रतिकार्य तथा पुनर्लाभका सानातिना कार्यहरु गर्न सकिन्छ ।

The Effective Disaster Risk Reduction (DRR) Diagram

माथीको चक्के विपद् आइ सकेपछिका चरणहरुको प्रथम कार्य चाँही प्रभावितहरुको जनजीवन पहिलेको भन्दा उत्तम अवस्थामा ल्याउनेहो त्यसैले पनि यो चक अनुसार विपद्ले विग्रे भत्के वा नासिएका वस्तुहरुलाई पहिलेको जस्तै वा त्यो भन्दा राम्रो अवस्थामा फर्काउने मा सरकारी गैरसरकारी, निजी तथा मानवीय सेवामा कार्यरत संस्थाहरुको ध्येय हन्छ।

चरणहरु	परिभाषा	कृयाकलाप	विधि
पूर्वतयारी तथा न्यूनीकरण	<p>मानवीय तथा भौतिक क्षति घटाउन वा कम गर्न गरिने संरचनागत वा गैर संरचनागत कृयाकलाप नै न्यूनीकरण भन्न सकिन्छ।</p> <p>साधारण अर्थमा प्रकोपको घटनावाट जन धनको क्षति कम गर्ने वा सुरक्षित राख्ने कृयाकलापलाई पूर्वतयारी भनिन्छ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● घर गोठको प्रवलिकरण, बृक्षारोपण, कटानको लागि तटबन्धन, ठोकर तथा पर्खालहरुको स्थापना, ● ताल, नहरहरुको व्यवस्थापन गरी ढलको उचित निकास, इनार, बोरिङ्को व्यवस्थापन, घर वरिपरि केराका बोटहरु लगाउने आदि ● नीति, मार्गदर्शन तथा योजना तर्जमा तथा कार्यान्वयन, आवश्यक क्षमता अभिवृद्धि, आवश्यक चिजहरुको उचित भण्डारण, कार्यदलहरुको पहिचान, क्षमताको विकास तथा आवश्यक सामाग्रीको व्यवस्थापन ● संचार सामाग्रीहरु तथा आपतकालीन सम्पर्क नं को जोहो ● अनावश्यक रहेका माटो, ढुङ्गा तथा 	उपमहानगरपालिकाको बजेट अनुरूप भ्यालु भौचर

		<p>गेग्रायानका थुप्राहरु हटाउने,</p> <ul style="list-style-type: none"> ● सुरक्षित आवासको पहिचान ● ट्राफिक चिन्हहरु, बस बिसौनीहरु मरम्मत गर्ने ● साना साना बांध, कुलाहरु मरम्मत गर्ने, ● घरको जगको उचाइमा सुधार ल्याउने, ● साना साना पुल फडकेहरु मरम्मत गरी स्कूले बालबालिकाहरुलाई विद्यालय जान सुविधा मिलाई दिने ● शिक्षा, स्वास्थ्य तथा पोषणमा लगानी गरी बालबालिकाहरुलाई विद्यालय जान नछाड्ने अवस्था सिर्जना गराइदिने ● सार्वजनिक धारा, इनार मरम्मत गरिदिने, ● कलभर्ट, ह्यूमपाइपका जाम खोली पानी निकासको व्यवस्था मिलाई दिने, ● घरायसी तथा सार्वजनिक फोहोर व्यवस्थापनका लागि ठाउँ ठाउँमा संकलन टोकरी राखिदिने । ● सुरक्षित तथा एकीकृत वस्ती विकास गर्ने, ● नदी नियन्त्रण गर्ने, जैविक तटवन्य गर्ने, ● विपद् व्यवस्थापन कोष स्थापना गर्ने, उच्च धारा निर्माण गर्ने, ● सामुदायिक उच्च चर्पी निर्माण गर्ने 	<p>कामको लागि खाद्यान्न कार्यक्रम</p> <p>कामको लागि खाद्यान्न कार्यक्रम</p> <p>स्कूल जाने वा गै रहेका बालबालिकाहरुलाई दिवा तथा घर लैजान सक्ने गरी खाजाको व्यवस्था, खाना वा जिन्सी वितरण</p> <p>कामको लागि खाद्यान्न कार्यक्रम</p> <p>कामको लागि नगद</p> <p>कामको लागि खाद्यान्न कार्यक्रम</p> <p>नगद तथा भौचर हस्तान्तरण</p>
प्रतिकार्य	<p>विपद् परेको वा सङ्कटकालीन अवस्थामा गरिने उद्धार, राहत तथा मानवीय सेवा वा विपद् पछि घाइतेहरुको जीवन वचाउनका लागि गरिने कृयाकलाप जस्तै खोज तथा उद्धार</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● कार्यदलहरुले क्षमता प्रदर्शन र आवश्यक सामग्रीको प्रयोग गरि प्रभावकारी खोज तथा उद्धार गर्ने ● निवृत्तिभरणको केही प्रतिशतमा वृद्धि ● स्कुले बाल बालिकाहरुलाई थप खाना तथा खाजाको व्यवस्था ● छोटो समयको लागि बेरोजगार भत्ता 	<p>नीती नियम परिवर्तनका लागि पैरवी तथा स्थानीय सरोकारबालाहरुसँग समन्वय</p>

<p>पूर्वलाभ</p>	<p>प्रभावितहरुको जनजीवन सामान्य वा पहिलेको भन्दा उत्तम अवस्थामा त्याउने कृयाकलापहरुको सँगालो हो</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● भवन आचार संहिता मापदण्ड अनसारको संरचनाहरु निर्माण गर्न सहजीकरण गर्ने ● पिउने पानीका धाराहरु मर्मत, ● सामदायीक भवनको छाना तथा बिजुली मर्मत ● कुलो वा पानी निकासी कार्य, चौतारो मर्मत ● फोहर बन्दोवस्त गर्ने स्थान मर्मत 	<p>कामको लागि खाचान्न कार्यक्रम</p>
		<ul style="list-style-type: none"> ● मरेका जनावरहरुको व्यवस्थापन गर्ने कार्य ● बाटो खोल्सी तथा साना पुल वा फड्के मर्मत ● अस्थायी शैचालयहरुको निर्माण ● किशोरी तथा महिलाहरुको लागि सरसफाइ गर्ने वातावरण ● अस्थायी ठहरोको निर्माण ● सामुदायिक ढल तथा पर्खालिको निर्माण ● घरका छानाको सुरक्षा हुने कार्य 	<p>कामको लागि नगद भ्यालु भौचर</p>
			<p>कामको लागि खाचान्न कार्यक्रम नगद तथा भौचर हस्तान्तरण</p>
			<p>कामको लागि नगद</p>

६.२ लक्षित वर्ग तथा वितरण विधि तथा समन्वयको कार्यदाँचा

सामाजिक सुरक्षाको विधिद्वारा विपद् प्रतिकार्य गर्दा तलका ३ कुराहरुलाई प्राथमिकतामा राख्नुपर्ने हुन्छ । यो नै सर्वमान्य भने चाहिँ होइन । तलका कुराहरु योजना तर्जुमा गर्दानै ध्यान पुऱ्याउनु पर्ने हुन्छ ।

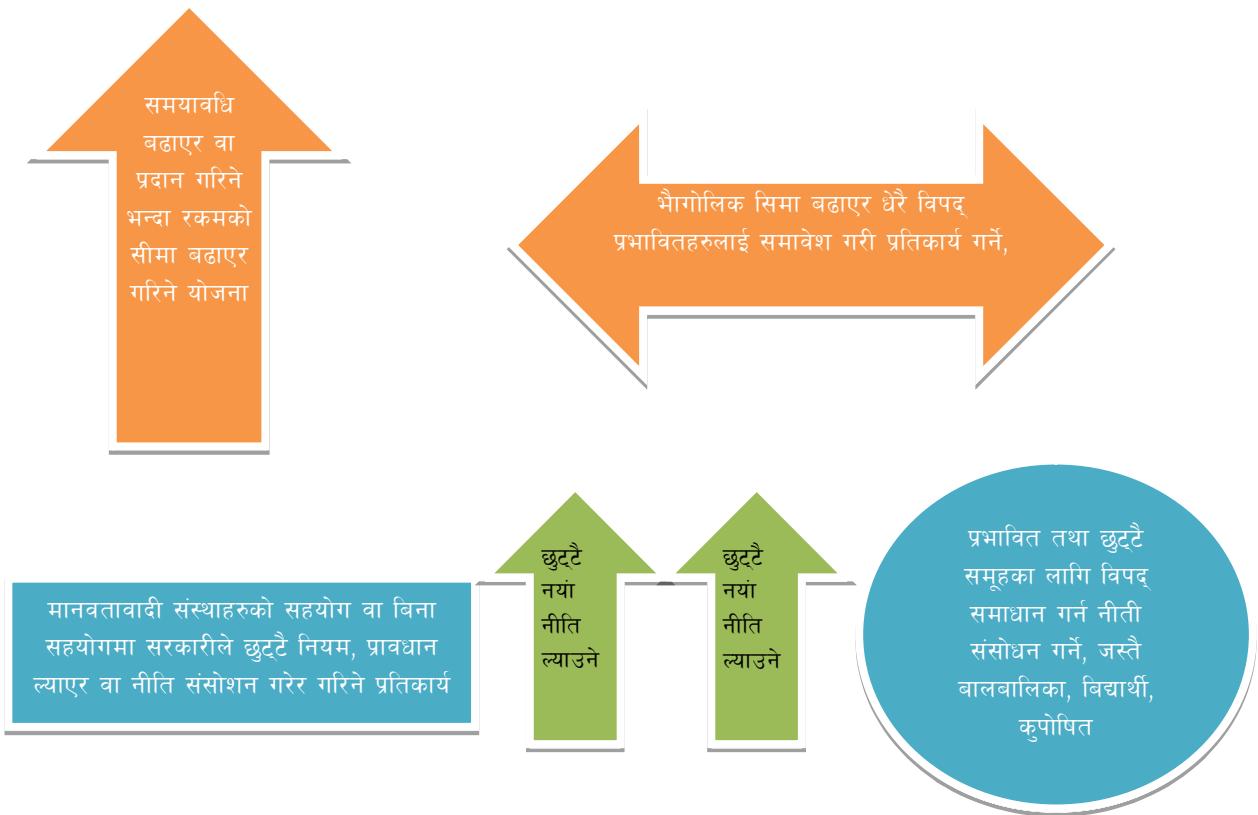

आकस्मिक अवस्थामा लक्षित वर्ग पहिचान गर्न वा छनौट गर्न कठिन काम हो, उद्देश्य अनुरूप यो जनसंख्याको आधारमा, भूगोलको आधारमा तथा छनौटको आधारमा होला यद्यपि प्रभावकारी प्रतिकार्यका लागि योजना तर्जुमा गर्दानै यो ध्यान पुऱ्याउनु पर्ने हुन्छ ।

आकस्मिक अवस्थामा लक्षित वर्ग सम्म नगद, जिन्सी, सामाग्रीहरु वा सेवाहरु हस्तान्तरण वा वितरण गर्न क्षमताको वा अवस्थाको कारणले कठिन हुन्छ, किनकी कतिपय अवस्थामा भौतिक संरचना ध्वस्त भएको हुन्छ । सामाजिक सुरक्षाको योजनाहरु कतिपय अवस्थामा सामाग्री ढुवानी, बैंक स्थानान्तरण, मोबाइल मनी, इ-सेवाद्वारा सम्भव हुन्छन् ।

आकस्मिक अवस्थामा प्रतिकार्य गर्दा विभिन्न संघ संस्थाहरुसँग प्रभावकारी समन्वय हुनु आवश्यक हुन्छ । यस्तो समन्वय स्थानीय, प्रादेशिक, अन्तरराष्ट्रिय वा सरकारी तथा गैर सरकारी संस्थाहरु सँग हुनुपर्छ । प्रतिकार्यका प्रकृति वा विधि संस्था पिच्छे फरक हुने भए पनि दोहोरोपन नहुनका लागि मात्रै भए पनि समन्वय जरुरी हुन्छ ।

मानविय संकटको बेला निम्न तरिकाले सामाजिक सुरक्षा विधि अनुशरण गरी विपद्को प्रतिकार्य गर्न सकिन्छ वा मानवीय संकट समाधान गर्न सकिन्छ ।

१. समयावधि वा प्रदान गरिने भन्दा रकम बढाएर योजना गर्ने, यो विधिमा समय तथा रकमको प्रतिशत बढाउने
२. धेरै भन्दा धेरै विपद् प्रभावितहरुलाई समावेश गर्ने गरी प्रतिकार्य गर्ने, भौगोलिक सिमा वा सिमा बढाउने
३. मानवीय सेवामा कार्यरत संस्थाहरुको सहयोग वा विना सहयोगमा सरकारी संस्थाले छुटौ नियम, प्रावधान ल्याएर वा नयां नीति संसोशन गरेर गरिने प्रतिकार्य
४. मानवीय सेवामा कार्यरत संस्थाहरुले छुटौ छांया नीति नियम बनाएर वा भविष्यमा लागु हुन सक्ने नीतिलाई कार्यान्वयन गरेर
५. प्रभावित तथा छुटौ समूहकालागि विपद् समाधान गर्न नीति संसोधन गर्ने, जस्तै बालबालिका, विद्यार्थी, कुपोषित आदि सम्बन्धित संस्थाले यी माथीका कुनै एक वा बढी तरिकाहरु समय सापेक्ष, क्षमता, दक्षता, अनुकूलता र सार्वभिकतालाई मनन गरि प्रतिकार्यका तरिकाहरु अवलम्बन गर्न सक्नेछ । तर हालको सन्दर्भमा स्थानीय तथा मानवीय सेवामा कार्यरत संस्थाहरुले ३ वा ४ नं को विधिलाई प्रयोगमा ल्याएर प्रतिकार्यको कामलाई अगाडि बढाउन सक्ने देखिन्छ ।

क्षेत्रहरु	पूर्वतयारी तथा न्यूनीकरण	प्रतिकार्य	पुर्णलाभ
सबै क्लस्टरहरु	सरकार तथा मानवताबादी संस्थाहरुको नीति तथा कार्यविधि अनुसरण	सरकार तथा मानवताबादी संस्थाहरुको नीति तथा कार्यविधि अनुसरण	सरकार तथा मानवताबादी संस्थाहरुको नीति तथा कार्यविधि अनुसरण
लक्षित बर्गहरु	महिला, टुहुरा, बाल बालिका, वृद्ध वृद्धाहरु, अपाङ्ग तथा लोपोन्मुख जातिहरु	महिला, टुहुरा, बाल बालिका, वृद्ध वृद्धाहरु, अपाङ्ग तथा लोपोन्मुख जातिहरु	महिला, टुहुरा, बाल बालिका, वृद्ध वृद्धाहरु, अपाङ्ग तथा लोपोन्मुख जातिहरु
प्रदान गर्ने तौर तरिका वा विधि	नगद तथा भौचर हस्तान्तरण जस्तै भत्ताहरु, अनदान विद्यालय खाध्य सहयोगका कार्यक्रमहरु सार्वजनिक कामका कार्यक्रमहरु	विपद्को समयमा सरकारी भत्ता तथा अनदान प्रदान विद्यार्थीहरुलाई हप्ताको ७ दिननै खाजाको व्यवस्था सम्भव भए घरलैजाने व्यवस्था माटो, ढुङ्गा तथा गेड्यानका थुप्राहरु हटाउने सुरक्षित आवास, ट्राफिक चिन्हहरु, बस विसौनीहरु मरम्मत गर्ने साना साना बांध, कुलाहरु मरम्मत गर्ने घरको जगको उचाइमा सुधार ल्याउने साना साना पुल फड्केहरु मरम्मत गरि स्कूले बाल बालिकाहरुलाई विद्यालय जान सुविधा मिलाईदिने सार्वजनिक धारा, इनार मरम्मत गरिदिने कलभर्ट, ह्यूमपाइपका जाम खोली निकासको व्यवस्था मिलाईदिने घरायसी तथा सार्वजनिक फोहोर व्यवस्थापनका लागि ठाउँ ठाउँमा संकलन टोकरी राखिदिने।	
अनुगमन र रेखदेख	लक्ष अनुरूपको उपलब्धीको नाप जांच		

नेपाल सरकारले विभिन्न मिति तथा सालमा तल उल्लेख गरिएका क्षेत्रमा नागरिकहरुलाई सामाजिक सुरक्षाको व्यवस्था गरेकोछ ।

सामाजिक सुरक्षा	बिस्तृत
ज्येष्ठ नागरिक भत्ता	सबै दलित तथा ६० वर्ष माथीका कर्णालीका बासिन्दा र ७० वर्ष उमेर भन्दा माथीका सबैलाई मासिक रु १०००। र सबै वृद्ध वृद्धालाई मासिक रु १०००। औषधोपचार खर्च
एकल महिला भत्ता	६० वर्ष वा सो भन्दा माथी उमेरका सबै तथा कुनै पनि उमेरका विधवालाई मासिक भत्ता रु १०००।
अपाङ्गता भत्ता	पूर्ण अपाङ्गता भएकालाई व्यक्तिलाई मासिक भत्ता रु २०००। वा आशिंक अपाङ्गता भएका व्यक्तिलाई मासिक भत्ता रु ६००।
लोपोन्मुख जातिका लागि भत्ता	लोपोन्मुख जातिका लागि मासिक भत्ता रु २०००।
बाल संरक्षण कोष	निश्चित जिल्लाका दलित परिवारका ५ वर्ष मुनीका २ वटा बच्चाहरु सम्म भएका महिलालाई मासिक भत्ता रु ४००।
ग्रामिण सामुदायिक पूर्वाधार विकास कार्यक्रम	खाद्य असुरक्षा भएका जिल्लाका स्व-लक्षित समूहलाई खाद्य सुरक्षितका लागि ग्रामिण सडक, साना तथा लघु योजना, तथा जीविकोपार्जन कार्यक्रम का दक्ष्य तथा अर्ध दक्ष कार्यहरु
कर्णाली स्वरोजगार कार्यक्रम	कर्णालीका ५ जिल्ला र बाजुरा जिल्लाका बेरोजगार परिवार
प्रारम्भिक शिक्षा छात्रवृत्ति	पहिचान गरिएका दलित अपाङ्गता तथा विपन्न परिवारका छात्राहरुलाई छात्रवृत्ति
माध्यामिक शिक्षा छात्रवृत्ति	पहिचान गरिएका दलित, अपाङ्गता, द्वन्द्व प्रभावित, विपन्न परिवारका तथा अन्य लक्षित समहका लागि छात्रवृत्ति
सार्वजनिक खाध्य वितरण प्रणाली	खाध्य संस्थान द्वारा ३० जिल्लामा अति आवश्यकिय खाध्यान्न (चामल, दाल आदि) ढूवानी कार्यक्रम
मध्य दिवसीय खाना कार्यक्रम	पहिचान गरिएका १९ जिल्लाहरुमा पूर्व प्राथमिक विद्यालयमा विध्यार्थीहरुलाई दिवसीय खाना
५ वर्ष मुनीका बाल बालिका तथा गर्भवती महिलाहरुलाई पोषणयुक्त खाना	६ देखी ५९ महिनाका बाल बालिकाहरुलाई फलाम चक्की तथा फोलीक ऐसिड, भिटामिन ए क्यापसुल, १२ देखी ५९ महिनाका बालबालिकालाई जुकाका लागि ट्यावलेट
सघन बाल स्वास्थ्य तथा पोषण कार्यक्रम	सोलखम्बु तथा कर्णालीका ५ जिल्लाका ६ देखी २३ महिना उमेरका सबै बालबालीकाका लागि सर्वोत्तम पिठो
राष्ट्रिय क्षयरोग, एडस् र यौनजन्य रोग नियन्त्रण कार्यक्रम	क्षयरोगी तथा एडस्का विरामीहरुलाई खाना आपूर्ति
लक्षित समूहलाई निश्लक्त उपचार	गरीब, १५ वर्ष मुनी तथा ७५ वर्ष भन्दा माथीकालाई र लोपोन्मुख जातिहरुलाई क्यान्सर, हृदय रोग तथा मुटुका रोगीहरुलाई निश्लक्त उपचार

श्रोतः विश्व बैंकको प्रतिवेदन २०१४

परम्परागत रूपमा प्रतिकार्य गर्दा प्रायजसो संघ संस्था तथा व्यक्तिहरुले सेवा तथा सामाग्रीहरुको प्रयोग गरेको पाइन्छ । यस्तो सेवा तथा सामाग्री दिने दाताको इच्छा अनुसारको हुने गर्दछ । हालैका दिनहरुमा मानवीय सेवामा कार्यरत संस्थाहरुमा नगद तथा भौचरको प्रयोगको चासो बढौदै गएको पाइन्छ किनकी यो विधि आवश्यक सामाग्री तथा सेवाहरुमा पहुँच पर्याउने एक विकल्पको रूपमा हेरिएको छ । यो चलनलाई अहिले सुरक्षा तथा बन्दोवस्ती वितरणमा पर्न आउने चुनौतीको विकल्पको रूपमा हेरिएको छ र हालको बजार व्यवस्थापनले वित्तीय सेवा, खाद्य व्यवस्थालाई पूरा गर्न नगदमा आधारित योजनालाई प्राथमिकता दिएकोछ । विगतमा केही दशक देखी नगद तथा भौचर विषेश सहयोगलाई परीक्षणका रूपमा हेरिएको थियो र अहिले संघ संस्थाहरु यसलाई निरन्तरता दिन क्षमताको अभिवृद्धि गरिरहेकाछन् भए पनि यस विधि भने संस्थागत भएको चाहिँ छैन यद्यपि मानवीय सेवामा कार्यरत संस्थाहरुले चाहिँ यो विधि राम्रो भनेकाछन् ।

सामाजिक सुरक्षा अन्तर्गत मानवीय सेवामा कार्यरत संघ संस्थाहरुले प्रभावकारी आकस्मिक प्रतिकार्य, पूर्वतयारी तथा पूर्नलाभका लागि सजिलो, सुलभ, छिटो तथा प्रभावकारी विधिहरु प्रयोग गरेका छन् । नेपालमा पनि २०७२ को भूकम्पमा बाल बचाउ, डिसिए, मर्सिकोर जस्ता संस्थाहरुले यस्तै प्रभावकारी विधिहरुको प्रयोग गरेर आकस्मिक प्रतिकार्य गरेको उदाहरणहरु पाइन्छ ।

६.३ नगद तथा भौचर (कुपन, टोकन, पर्ची) प्रविधि

नगद तथा भौचर प्रविधि हालका दिनहरुमा फराकिलो रूपमा प्रयोग हुँदै आइरहेको छ । आकस्मिक प्रतिकार्यको रूपमा व्यक्ति, घर परिवारलाई जीविकोपार्जन हेतु खाद्य तथा गैरखाद्य, सेवा वा आवश्यक पर्ने सामाग्रीहरु खरिदगर्न नगद हस्तान्तरणको प्रयोग गरिन्छ । यदी प्रभावित वा लाभान्वितलाई विषेश कार्य वा कृयाकलाप गर्न आवश्यक पर्दछ, जस्तै विद्यालय जाने, बिउ विजन खरिदगर्ने, घर कटेरा बनाउनु छ, भने उनिहरुलाई शर्त सहितको नगद हस्तान्तरण हुन्छ । उदाहरणका लागि सार्वजनिक काम वा समुदायकोकामकोलागि चरणबद्धरूपले नगद हस्तान्तरण गरिन्छ । यसैगरी कुनै विषेश शर्त बिना पनि नगद हस्तान्तरण गर्ने गरिन्छ, नगद हस्तान्तरणको यस्तो विधि कम खर्चिलोछ, यातायात खर्च तथा बन्दोवस्ती भन्दा कम भक्भटिलो छ यद्यपि केही प्रसाशकिय खर्च लाग्न सक्छ ।

तर भौचर (कुपन, टोकन, पर्ची) दिने विधि भने कुनै सामाग्री वा सेवाका लागि पूर्व शर्त गरि प्रदान गरिएको हुन्छ, लाभान्वितहरु वा प्राप्तकर्ताहरुले भौचरलाई कुनै निश्चित पसल वा बजारमा लगी नगदै, सामाग्री वा सेवाको लागि भौचरमा लेखिए बरावरको मूलयमा साटन सक्छन् यो भौचर विधि मूल्यमा आधारित, वस्तुमा आधारित वा सेवामा आधारित भौचर हुन्छ । उदाहरणका लागि खाद्य तथा गैरखाद्य, बिउ विजन सामाग्री प्राप्त गर्नका लागि सामाग्रीमा आधारित भौचर हुन्छ भने कुनै सेवाका लागि पनि प्राप्त गर्ने भौचर प्राप्त हन्छ । यस्तो भौचर नगद जत्तिकै मूल्य हुन्छ ।

विपद्को समयमा सबै प्रभावितहरुको चाहाना नहुने सक्छ तर बहुसंख्यक विपद् प्रभावितहरुको चाहाना एकै किसिमको हुन्छ त्यसैले चाहाना लचिलो भने हुन्छ तर भौचर प्रविधिमा भने तोकिएको चिज जस्तै औषधी तथा पोषणका सामाग्रीहरु लीनका लागि दबाव हुन्छ ।

नगद स्थानान्तरको विधि

नगद स्थानान्तरण एक मौद्रिक सहयोग हो जसमा सहयोगी संस्था, सरकार वा बजारबाट नगदै वा विद्युतिय माध्यमले लक्षित गरिएका व्यक्ति तथा घर परिवारले सिधै नगद प्राप्त गर्न सक्छ र प्राप्तकर्ताले आफुले चाहेको वा इच्छाएको वस्तु खरिद गर्न सक्नेछ ।

भौचर विधि

भौचर स्थानान्तरण एक सहयोगहो जसमा कागज, कुपन, पर्ची वा विद्युतिय माध्यमले लक्षित गरिएका व्यक्ति तथा घर परिवार जसले पूर्व छनौट गरिएका थोक विकेता, बजार, पसलबाट नगद बाहेकका कागजमा लेखिएका वस्तुहरु प्राप्त गर्न सक्छ । यो विधिमा थोक विकता, बजार, पसलसँग पहित्यै सम्झौता गरि सकिएको हुन्छ । यो २ प्रकारको हुन्छ,

१) वस्तुगत भौचर यो भौचरका वस्तु, सेवा वा सामाग्रीका नाम र परिमाण खुलाइएको हुन्छ ।

२) मूल्यगत भौचर यो भौचरमा रकम तोकिएको वा छुट्याइएको हुन्छ, प्राप्तकर्ताले इच्छा अनुरूपको सामाग्री लिन सक्छ । जस्तै बिउ, मल खाद, औजार, खाना, तेल, पेट्रोल आदि

द्रस्टव्यः कुनै अवस्थामा मूल्यगत भौचरबाट आंशिक नगद प्रदान गर्न पनि सकिने प्रावधान हुन्छ, किनकी थोक विकताको पसलमा ताजा तरकारी वा अन्य आवश्यकता परेका वस्तु नपाइने सक्छ।

६.४ स्थानान्तरण तथा वितरण / नगद स्थानान्तरण विधि

१. बलियो सोभदार वा निजी कम्पनीको छानौट तथा सम्झौता
 २. नगद स्थानान्तरण विधि आकस्मिक योजना (contingency planning) सँग जोडीएको हुनुपर्छ।
 ३. भुक्तानीको माध्यम दिने लिने दुवै संस्थाका प्रतिनिधिले मन्जुर गरेको हुनु पर्दछ।
- ४ भुक्तानी गर्ने संस्थाहरु भनेका सरकारी संस्था, बैंक, हुलाक, मोबाइल कम्पनी, वित्तीय संस्थाहरु तथा सुरक्षासँग सम्बन्धित कम्पनी जसले स्मार्ट कार्ड, डेवीट कार्ड, ए टि एम कार्ड, प्रिपेड कार्ड र मोबाइल प्रविधिहरु जारी गर्दछन्।

स्थानान्तरण	वितरण नमुना	प्राप्त गर्ने तरिका
नगद	नगद तुरन्तै	<ul style="list-style-type: none"> ■ नगद प्राप्त गर्ने ■ नगद नै बुझाइदिने
	बैंक खाताको माध्यमले	<ul style="list-style-type: none"> ■ व्यक्तिगत खातामा जम्मा ■ समूहको खातामा जम्मा ■ बैंकको कार्डहरु, प्रिपेड कार्डहरुबाट ■ इ मनि
भौचरको माध्यमले	कागजी भौचर	<ul style="list-style-type: none"> ■ पेपर भौचर ■ स्रायाच कार्ड
	इ भौचर, भ्यालु भौचर	<ul style="list-style-type: none"> ■ बैंकको कार्डहरु, प्रिपेड कार्डहरुबाट ■ एस एम एस, इ सेवा ■ स्कोप कार्ड
खाना, जिन्सी वितरण	खानाको रासन	<ul style="list-style-type: none"> ■

- नगद तथा भौचर वितरण नमुना सजिलो तथा मिश्रित छ, यो बजारमा पाइने प्राविधिक तथा व्यवसायीक माध्यमले गर्न सकिने हुन्छ।
- तुरन्त नगद विधिमा लाभान्वितहरु भएकै ठाउँमा नगद प्रदान गरिन्छ वा बैंक वा वित्तीय संथाबाट प्राप्त गर्न सकिन्छ तर बैंकमा भने खाता खोल्नु अनिवार्य हुन्छ।
- यो विधिमा लाभान्वितहरु लाई बैंक वा वित्तीय संथाबाट नगद प्रदान गरिन्छ तर बैंकमा भने खाता खोल्नु अनिवार्य हुन्छ। यो व्यवस्था सामूहिक पनि हुन्छ, यद्यपि यो ए टि एम, मोबाइल वा बैंकको छुट्टै शाखाबाट लिन सकिन्छ।

६.५ योजना तर्जुमा गर्दा विचार गर्नुपर्ने

१. विपद्को समयमा पेन्सन तथा अन्य सुविधाहरु समयमै उपलब्ध गराउने तर्फ
२. बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुसँग सहकार्य

३. क्षेत्रगत सहयोगमा तिव्रता
४. विमा कम्पनी लगायतका संस्थाहरुसँग सहकार्य तथा सहयोग
५. स्वास्थ्य सेवा प्रदायक संघ संस्थाहरुसँग सहकार्य तथा सहयोग (भुल, खोप, औषधी)
६. नगरपालिकाको योजनासँग मानवीय सेवामा कार्यरत संस्थाहरुसँगको योजना आवद्धता
७. राष्ट्रिय परिचय, मतदान कार्ड वा नागरिकताको प्रमाणपत्र मध्ये कुनै एकवाट पहिचान हुने व्यवस्था

६.६ नगद स्थानान्तरण विधि लागु गर्नु पहिले गर्नुपर्ने कार्यहरु

सि. नं	कार्यहरु	फाइदाहरु
१	निजी क्षेत्र तथा आकस्मिक योजनामा छलफल	छलौट आफ्नो आवश्यकता अनुरूपका चिजहरुमा खर्च गर्ने सकिने, रोजगारका क्षेत्रहरुमा नगद खर्चहुने
२	दुवैतर्फी चासो तथा चुनौतीको विषयमा छलफल	कम खर्चिलो
३	सेवा शर्त तथा खर्चको बारे सम्झौता	बहु उपयोगी स्थानीय स्तरमै नगद
४	प्राप्तकर्ताहरुका विवरण तथा सिमाको बारेमा छलफल	जिम्मेवारीपनको विकास
५		भ्रष्टाचारको सम्भावना न्यून

६.७ नेपालगञ्ज उप महा नगरपालिकाको सम्भावित स्थानीय विपद् जोखिम योजना

वार्ड नं	क्षति कारक तत्व	हालको बिद्धमान समस्याहरु	समाधानका उपायहरु	जिम्मेवार विषयगत क्षेत्र	सामाजिक सुरक्षा द्वारा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य विधि
१	१. डुबान, २.आगालागी ३.हावाहुरी ४.शितलहर ५.तुषारो ६.महामारी ७.चट्याङ्ग ८.असीना ९.भूकम्प	<ul style="list-style-type: none"> ● सडक बनाउदा जमिनको उचाइ बढने र नाली पनि उचाइमा हुने भएकाले वर्षामा घर डुबानको समस्या ● अव्यवस्थीत ट्राफिक र जामले सडक दुर्घटनाको समस्या ● टावा हुरीले टायल छाना भएका घर उडाउने समस्या ● शितलहरले जोखीम वर्ग वृद्धवृद्धा तथा बालबालिकाहरु विरामी हुने गरेको ● तुषारोले अन्नबाली, 	<p>नेपालीको औसत आयु ६० वर्ष भएकाले ६० वर्ष पुरेकालाई वृद्धभत्ता पाउने व्यवस्था हुनु पर्ने।</p> <p>अति विपन्नलाई सामाजिक सुरक्षाको भत्ता रकम बढाउनु पर्ने।</p> <p>विपद्को बेला वृद्ध, एकल, अपागं भत्ता लगायत सामाजिक सुरक्षा भत्ता उपलब्ध गराउन पर्ने विपद्</p>	सम्बन्धित विषयगत क्षेत्र	नगद तथा भौचर (कुपन, टोकन, पर्ची) प्रविधि

वार्ड नं	क्षति कारक तत्व	हालको बिद्धमान समस्याहरु	समाधानका उपायहरु	जिम्मेवार विषयगत क्षेत्र	सामाजिक सुरक्षा द्वारा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य विधि
		<p>तरकारी बालीको नाश</p> <ul style="list-style-type: none"> ● विद्युत सर्ट भइ आगलागी बढेको ● डुबानक कारण मेशिनरी सामानमा पानी पसेर पनि आगलागी हुने समस्या 	<p>प्रभावितहरुलाई तत्काल राहत तथा जीविकोपार्जनका लागि व्यवस्था</p> <p>केटाकेटी तथा विद्यार्थीहरुलाई कापी कलम तथा खाजाको व्यवस्था</p>		
२	१.आगलागी २.डुबान, ३. सडक दुर्घटना, ४.हावाहुरी, ५.शीतलहर ६.महामारी, ७. चट्टाङ्ग ८.भूकम्प	<ul style="list-style-type: none"> ● आगलागी बारम्बार भझरहने ● वर्षातमा लगातार पानी पर्दा घर भित्र पानी पसि डुबानको समस्या हुने ● बारम्बार सडक दुर्घटना हुने समस्या ● हावाहुरी लाग्दा लुनीया र बाल्मीकी टोलका मधेसी समुदायका १०० घरकम छाना उडाउने समस्या 	<p>विपद्को बेला वृद्ध, एकल, अपारं भत्ता लगाउँत सामाजिक सुरक्षा भत्ता उपलब्ध गराउन पर्ने</p>		नगद तथा भौचर (कुपन, टोकन, पर्ची) प्रविधि
३	आगलागी, सडक दुर्घटना, महामारी, हावाहुरी, शीतलहर, डुबान	<ul style="list-style-type: none"> ● वर्षातको पानीले डुबानको समस्या हुने ● घर र बायरीड परानो भएकाले आगलागीको समस्या, ● हावाहुरीबाट अती विपन्नका घरका जस्ताका छाना उडाउने समस्या ● शीतलहरबाट पनि प्रभावीत ● घरहरु नजिक नजिक जोडीएका र घना बस्ती भएकाले भूकम्पबाट अत्यन्तै जोखीम ● सुरक्षीत स्थान नै 	<p>विपद्को बेला वृद्ध, एकल, अपारं भत्ता लगाउँत सामाजिक सुरक्षा भत्ता उपलब्ध गराउन पर्ने</p> <p>प्रमाणपत्रको आधारमा ज्येष्ठ नागरिकले १ लाख बराबरको औषधी प्राप्त गर्ने व्यवस्था मिलाउने।</p> <p>यसै गरी स्वास्थ्य विमा गरेका वृद्धवृद्धालाई सोही व्यवस्था मिलाउनु</p>		नगद तथा भौचर (कुपन, टोकन, पर्ची) प्रविधि

वार्ड नं	क्षति कारक तत्व	हालको बिद्धमान समस्याहरु	समाधानका उपायहरु	जिम्मेवार विषयगत क्षेत्र	सामाजिक सुरक्षा द्वारा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य विधि
		नभएको	पर्ने		
४	आगलागी, हावाहुरी, शीतलहर, चट्याङ्ग भूकम्प,	<ul style="list-style-type: none"> बजार क्षेत्रमा बिद्धुत सटभइ बारम्बार आगलागी हुने समस्या, हावाहुरी र शीतलहरबाट अति विपन्न १०० घर धुरी जोखीममा 	विपद्को बेला वृद्ध, एकल, अपार्ग भत्ता लगाउँत सामाजिक सुरक्षा भत्ता उपलब्ध गराउन पर्ने ज्येष्ठ नागरिकले १ लाख बराबरको औषधी प्रमाणपत्रको आधारमा प्राप्त गर्ने व्यवस्था मिलाउने। स्वास्थ्य विमा गरेका वृद्धवृद्धालाई औषधी प्राप्त गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्ने		नगद तथा भौचर (कुपन, टोकन, पर्ची) प्रविधि
५	डुबान, सडक दुर्घटना, हावाहुरी, आगलागी, शीतलहर, करेन्ट, चट्याङ्ग भूकम्प	<ul style="list-style-type: none"> घना बस्ती भएकोले भूकम्प आएमा सुरक्षित रहने खुला स्थानको अभाव नयां बनेका बाटो घरको लेभल भन्दा बढी उचाइमा भएकाले वर्षातमा डुबानको समस्या वडा भित्र सडक दुर्घटना बारम्बार भइरहने समस्या, हावाहुरी आउदा जस्तापाताका छाना उडाउने समस्या 	विपद्को बेला वृद्ध, एकल, अपार्ग भत्ता लगाउँत सामाजिक सुरक्षा भत्ता उपलब्ध गराउन पर्ने		नगद तथा भौचर (कुपन, टोकन, पर्ची) प्रविधि
६	१.डुबान २.आगलागी ३.हावाहुरी ४.शीतलहर ५.तुषारो	<ul style="list-style-type: none"> नयां बनेका बाटाहरु घरको उचाइ भन्दा बढी भएकाले वर्षातमा डुबानको समस्या 	विपद्को बेला वृद्ध, एकल, अपार्ग भत्ता लगाउँत सामाजिक सुरक्षा भत्ता उपलब्ध गराउन पर्ने		नगद तथा भौचर (कुपन, टोकन, पर्ची) प्रविधि

वार्ड नं	क्षति कारक तत्व	हालको बिद्धमान समस्याहरु	समाधानका उपायहरु	जिम्मेवार विषयगत क्षेत्र	सामाजिक सुरक्षा द्वारा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य विधि
६	६. भूकम्प ७. सडक दुर्घटना, ८. चट्टाङ्ग ९. असीना	<ul style="list-style-type: none"> ● विद्युत वायरिड पुराना र कमजोर हुदा र विद्युत भोल्टेजको मात्रा बढ्दा घट्दा सट भइ बेला बेला आगलागी र करेन्ट लाग्ने समस्या ● वडा भित्र सडक दुर्घटना बारम्बार भइरहने समस्या ● हावाहुरी आउदा जस्तापाताका छाना भएका घरका छाना उडाउने समस्या 	<p>ज्येष्ठ नागरिकले १ लाख बराबरको औषधी प्रमाणपत्रको आधारमा प्राप्त गर्ने व्यवस्था मिलाउने।</p> <p>स्वास्थ्य विमा गरेका वृद्धवृद्धालाई औषधी प्राप्त गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्ने</p>		
७	डुबान, सडक दुर्घटना, हाग लागि, हावाहुरी, महामारी, शीतलहर, भूकम्प	<ul style="list-style-type: none"> ● नया बनेका बाटोहरु घरको उचाइ भन्दा बढी भएकाले वर्षातमा डुबानको समस्या, ● वडा भित्र सडक दुर्घटना बारम्बार भइरहने समस्या ● विद्युत वायरीड पुराना कमजोर हुंदा र विद्युत भोल्टेजको मात्रा बढ्दा घट्दा सट भइ बेला बेला आगलागी र करेन्ट लाग्ने ● हावाहुरी आउदा जस्ता पाता र खपडाबाला कच्ची ४० घर जती हावाहुरीको जोखीममा घरका छाना उडाउने समस्या 	<p>विपद्को बेला वृद्ध, एकल, अपागं भत्ता लगाउँत सामाजिक सुरक्षा भत्ता उपलब्ध गराउन पर्ने</p> <p>ज्येष्ठ नागरिकले १ लाख बराबरको औषधी प्रमाणपत्रको आधारमा प्राप्त गर्ने व्यवस्था मिलाउने।</p> <p>स्वास्थ्य विमा गरेका वृद्धवृद्धालाई औषधी प्राप्त गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्ने</p>		नगद तथा भौचर (कुपन, टोकन, पर्ची) प्रविधि
८	डुबान, आगलागी, सडक दुर्घटना, महामारी,	<ul style="list-style-type: none"> ● विद्युत वायरीड पुराना कमजोर हुदा र विद्युत भोल्टेजको मात्रा हवात बढ्दा घट्दा सट भइ बेला बेला आगलागी र 	<p>विपद्को बेला वृद्ध, एकल, अपागं भत्ता लगाउँत सामाजिक सुरक्षा भत्ता उपलब्ध गराउन पर्ने</p>		नगद तथा भौचर (कुपन, टोकन, पर्ची) प्रविधि

वार्ड नं	क्षति कारक तत्व	हालको बिद्धमान समस्याहरु	समाधानका उपायहरु	जिम्मेवार विषयगत क्षेत्र	सामाजिक सुरक्षा द्वारा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य विधि
	शीतलहर, तुषारो, भूकम्प, हावाहुरी	<p>करेन्ट लाग्ने,</p> <ul style="list-style-type: none"> नया बनेका बाटाहरु पुराना घरको उचाइभन्दा बढी भएकाले वर्षातमा पानी पस्ने र डुबानको समस्या, अति विपन्नका १०० घर जती शीतलहरको समस्या बाट धेरै प्रभावीत हुने शीतलहर र तुषारोका कारण जमीनको अन्नबाली प्रभावीत हुने समस्या बडा भित्र सडक दुर्घटना बारम्बार भइरहने समस्या 	<p>ज्येष्ठ नागरिकले १ लाख बराबरको औषधी प्रमाणपत्रको आधारमा प्राप्त गर्ने व्यवस्था मिलाउने।</p> <p>स्वास्थ्य विमा गरेका वृद्धवृद्धालाई औषधी प्राप्त गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्ने</p>		
९	आगलागी, चट्याड, हावाहुरी, सडक दुर्घटना, शीतलहर, खडेरी, महामारी, भूकम्प	<ul style="list-style-type: none"> विद्युत सट र चुलोको आगोका कारण आगलागी भइरहने समस्या, बडा भित्र हाइटेन्सन लाईन भएकाले चट्याडबाट जोखीम, हावाहुरी बाट अती विपन्न जस्तापाता, खपडाका छाना भएका घर प्रभावीत शीतलहरबाट १०० घरधुरी प्रभावीत हुने बडामा खेतीपाती तरकारी लगाउने भएकोले शीतलहर र खडेरी बाट प्रभावीत भइ उज्जनी कम हुने। बुलबुलैया मुख्य सडकमा 	<p>विपद्को बेला वृद्ध, एकल, अपागं भत्ता लगाउँत सामाजिक सुरक्षा भत्ता उपलब्ध गराउन पर्ने</p> <p>ज्येष्ठ नागरिकले १ लाख बराबरको औषधी प्रमाणपत्रको आधारमा प्राप्त गर्ने व्यवस्था मिलाउने।</p> <p>स्वास्थ्य विमा गरेका वृद्धवृद्धालाई औषधी प्राप्त गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्ने</p>		नगद तथा भौचर (कुपन, टोकन, पर्ची) प्रविधि

वार्ड नं	क्षति कारक तत्व	हालको बिद्धमान समस्याहरु	समाधानका उपायहरु	जिम्मेवार विषयगत क्षेत्र	सामाजिक सुरक्षा द्वारा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य विधि
		सडक दुर्घटना भइरहने			
१०	डुबान, बाढी , सडक दुर्घटना, हावाहुरी तुसारो , खडेरी, लु तातोहवा, चटयाङ्ग आगलागी, महामारी	<ul style="list-style-type: none"> नया बनेका बाटाहरु पुराना घरको उचाइ भन्दा बढी भएकाले वर्षातमा घरभित्र पानी पस्ने, नालाको समस्या छ ४०० जति घरहरुलाई नाला निकासको व्यवस्था नभएका कारण डुबानको समस्या बारम्बार सडक दुर्घटना भइरहने, हावाहुरी बाट कच्ची घरहरु का छाना उडाउने समस्या खडेरी र तुषारोबाट अन्नबाली, तरकारी बाली प्रभावीत हुने समस्या, कोरोना महामारीको समस्या 	<p>विपद्को बेला वृद्ध, एकल, अपार्ग भत्ता लगाउँत सामाजिक सुरक्षा भत्ता उपलब्ध गराउन पर्ने</p> <p>ज्येष्ठ नागरिकले १ लाख बराबरको औषधी प्रमाणपत्रको आधारमा प्राप्त गर्ने व्यवस्था मिलाउने।</p> <p>स्वास्थ्य विमा गरेका वृद्धवृद्धालाई औषधी प्राप्त गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्ने</p>		नगद तथा भौचर (कुपन, टोकन, पर्ची) प्रविधि
११	१. डुबान, /बाढी २.महामारी ३.आगलागी ४.हावाहुरी ५.,शितलहर, ६.तुषारो ७ असीना ८. चटयाङ्ग ९.भूकम्प १०.सडक दुर्घटना	<ul style="list-style-type: none"> बेला बेला विद्युत सट भइ आगलागी बढेको, डुबानका कारण मेसीनरी सामानमा पानी पसेर पनि आगलागी हुने समस्या सडक पिच बनाउदा जमिन को उचाइ बढाउदा तथा सडकको नाली पनि उचाइमा भएकाले वर्षामा डुबान/ कटान हुने समस्या हवा हुरीले जस्ताको तथा टायल छाना भएका घर उडाउने समस्या 	<p>विपद्को बेला वृद्ध, एकल, अपार्ग भत्ता लगाउँत सामाजिक सुरक्षा भत्ता उपलब्ध गराउन पर्ने</p> <p>ज्येष्ठ नागरिकले १ लाख बराबरको औषधी प्रमाणपत्रको आधारमा प्राप्त गर्ने व्यवस्था मिलाउने।</p> <p>स्वास्थ्य विमा गरेका वृद्धवृद्धालाई औषधी प्राप्त गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्ने</p>		नगद तथा भौचर (कुपन, टोकन, पर्ची) प्रविधि

वार्ड नं	क्षति कारक तत्व	हालको बिद्धमान समस्याहरु	समाधानका उपायहरु	जिम्मेवार विषयगत क्षेत्र	सामाजिक सुरक्षा द्वारा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य विधि
		<ul style="list-style-type: none"> शितलहरले वृद्धवृद्धा तथा बालबालिकाहरु प्रभावित हुने र चिसोले विरामी हुने गरेको 			
१२	१. डुबान, २. आगलागी ३. हावाहुरी ४. शितलहर ५. तुषारो ६. महामारी ७. चट्याङ्ग ८. असीना ९. भूकम्प	<ul style="list-style-type: none"> सडक बनाउने कममा जमिन को उचाइ बढाउदा तथा सडकको नाली पनि उचाइमा भएकाले वर्षामा डुबान/ कटान हुने समस्या हावा हुरीले जस्ताको तथा टायल छाना भएका घर उडाउने समस्या शितलहरले वृद्धवृद्धा तथा बालबालिका हरु प्रभावित हुने र चिसोले विरामी हुने मर्ने तुषारोले अन्नबाली, तरकारी बालीको नाश बेला बेला विद्युत सटभइ आगलागी बढेको, डुबानका कारण मेसीनरी सामानमा पानी पसेर पनि आगलागी हुने समस्या 	<ul style="list-style-type: none"> विपद्को बेला वृद्ध, एकल, अपार्ग भत्ता लगाउँत सामाजिक सुरक्षा भत्ता उपलब्ध गराउन पर्ने वडाको अनुरोध र सिफारिसमा कर्मचारी बाट विपद् परेको बेला घर घरमा नगाउ दिने व्यवस्था मिलाउने 		नगद तथा भौचर (कुपन, टोकन, पर्ची) प्रविधि
१३	आगलागी, हावाहुरी, सडक दुर्घटना, चट्याङ्ग खडेरी, शीतलहर, महामारी, भूकम्प	<ul style="list-style-type: none"> बारम्बार आगलागी र सडक दुर्घटनाको समस्या, चट्याङ्ग पर्ने समस्या, हावाहुरीले फुसका जस्तापाता, खपडाका छाना भएका घरका छाना उडाउने खडेरी, शीतलहर, तुषारो बाट अन्नबाली तरकारी 	<ul style="list-style-type: none"> विपद्को बेला वृद्ध, एकल, अपार्ग भत्ता लगाउँत सामाजिक सुरक्षा भत्ता उपलब्ध गराउन पर्ने ज्येष्ठ नागरिकले १ लाख बराबरको औषधी प्रमाणपत्रको आधारमा प्राप्त गर्ने व्यवस्था मिलाउने। 		नगद तथा भौचर (कुपन, टोकन, पर्ची) प्रविधि

वार्ड नं	क्षति कारक तत्व	हालको बिद्धमान समस्याहरु	समाधानका उपायहरु	जिम्मेवार विषयगत क्षेत्र	सामाजिक सुरक्षा द्वारा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य विधि
		खेतीमा असर	स्वास्थ्य विमा गरेका वृद्धवृद्धालाई औषधी प्राप्त गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्ने		
१४	बाढी, डुबान, सडक दुर्घटना, आगलागी, हावाहुरी, खडेरी शतलहर, महामारी, भूकम्प	<ul style="list-style-type: none"> लगातार वर्षात हुदा रतैया नालामा बाढी आउने, केही होचोमा भएका घरहरु डुबान हुने समस्या ठाउँ ठाउँमा पानी जमेर पानीको निकास नभएर पानी जम्ने तथा लामखुट्टे समस्या, हावाहुरीले केही कच्ची घरका छाना उडाउने तथा रुखहरु ढालेर घाइते बनाउने समस्या, बारम्बार सडक दुर्घटना भइ धनजनको क्षति भइरहने समस्या। बारम्बार आगलागी भइरहने समस्या 	<p>विपद्को बेला वृद्ध, एकल, अपांग भत्ता लगाउँत सामाजिक सरक्षा भत्ता उपलब्ध गराउन पर्ने</p> <p>ज्येष्ठ नागरिकले १ लाख बराबरको औषधी प्रमाणपत्रको आधारमा प्राप्त गर्ने व्यवस्था मिलाउने।</p> <p>स्वास्थ्य विमा गरेका वृद्धवृद्धालाई औषधी प्राप्त गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्ने</p>		नगद तथा भौचर (कुपन, टोकन, पर्ची) प्रविधि
१५	आगलागी, डुबान, सडक दुर्घटना, चट्याङ्ग, हावाहुरी, खडेरी, शितलहर, महामारी, भूकम्प	<ul style="list-style-type: none"> आगलागीको समस्या, बर्षातमा डुबानको समस्या, बारम्बार सडक दुर्घटनाको समस्या, चट्याङ्गको समस्या, हावाहुरीबाट कच्ची घर उडाउने समस्या, खडेरीका कारण अन्नबाली उत्पादनमा असर पर्ने समस्या 	<p>विपद्को बेला वृद्ध, एकल, अपांग भत्ता लगाउँत सामाजिक सुरक्षा भत्ता उपलब्ध गराउन पर्ने</p> <p>ज्येष्ठ नागरिकले १ लाख बराबरको औषधी प्रमाणपत्रको आधारमा प्राप्त गर्ने व्यवस्था मिलाउने।</p> <p>स्वास्थ्य विमा गरेका वृद्धवृद्धालाई औषधी प्राप्त गर्ने व्यवस्था</p>		नगद तथा भौचर (कुपन, टोकन, पर्ची) प्रविधि

वार्ड नं	क्षति कारक तत्व	हालको बिद्धमान समस्याहरु	समाधानका उपायहरु	जिम्मेवार विषयगत क्षेत्र	सामाजिक सुरक्षा द्वारा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य विधि
			मिलाउनु पर्ने		
१६	आगलागी, डुबान, सडक दुर्घटना, हावाहुरी, खडेरी, शितलहर, महामारी, चटयाङ्ग भूकम्प	<ul style="list-style-type: none"> ● विद्युत सट भइ आगलागी हुने समस्या, ● मुख्य सडकको नाला नबनेकाले बर्षा याममा केही घर डुबान हुने समस्या, ● मेनरोडमा बारम्बार सडक दुर्घटना हुने, ● हावाहुरी बाट मधेसी, मुस्लीम, चमार, लोहार र सुनारका फुसका १००, खपडाका १०० र जस्ता पाताका १०० घरधुरी प्रभावित, ● खडेरी, शितलहरले अन्नबाली तरकारी खेतीमा असर 	<p>विपद्को बेला वृद्ध, एकल, अपांग भत्ता लगाउँत सामाजिक सुरक्षा भत्ता उपलब्ध गराउन पर्ने</p> <p>ज्येष्ठ नागरिकले १ लाख बराबरको औषधी प्रमाणपत्रको आधारमा प्राप्त गर्ने व्यवस्था मिलाउने।</p> <p>स्वास्थ्य विमा गरेका वृद्धवृद्धालाई औषधी प्राप्त गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्ने</p>		नगद तथा भौचर (कुपन, टोकन, पर्ची) प्रविधि
१७	स्वाहुरी, आगलागी, सडक दुर्घटना, डुबान, महामारी, चटयाङ्ग भूकम्प	<ul style="list-style-type: none"> ● बाटोमा पानी जम्ने समस्या, ● घरभित्र पानी पस्ने समस्या, ● चैत्र वैशाख तिर भाडा पखाला, आखा पाक्ने रोगको प्रकोप बढी देखिने ● बारम्बार आगलागी र सडक दुर्घटना हुने समस्या, ● हावाहुरीका कारण कच्ची घर उडाउने समस्या 	<p>विपद्को बेला वृद्ध, एकल, अपांग भत्ता लगाउँत सामाजिक सुरक्षा भत्ता उपलब्ध गराउन पर्ने</p> <p>ज्येष्ठ नागरिकले १ लाख बराबरको औषधी प्रमाणपत्रको आधारमा प्राप्त गर्ने व्यवस्था मिलाउने।</p> <p>स्वास्थ्य विमा गरेका वृद्धवृद्धालाई औषधी प्राप्त गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्ने</p>		नगद तथा भौचर (कुपन, टोकन, पर्ची) प्रविधि
१८	१ सडक दुर्घटना २.डुबान / बाढी,	<ul style="list-style-type: none"> ● मुख्य सडक यसै वडा मा भएकाले ट्राफीक अव्यवस्थीत 	विपद्को बेला वृद्ध, एकल, अपांग भत्ता लगाउँत सामाजिक		नगद तथा भौचर (कुपन, टोकन, पर्ची) प्रविधि

वार्ड नं	क्षति कारक तत्व	हालको बिद्धमान समस्याहरु	समाधानका उपायहरु	जिम्मेवार विषयगत क्षेत्र	सामाजिक सुरक्षा द्वारा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य विधि
	३ हावाहुरी ४ आगलागी ५ शितलहर, ६. तुषारे ७ महामारी ८ चट्याङ्ग ९ असीना १०. भूकम्प	<ul style="list-style-type: none"> गाडी, अटो रीक्साको आवत जावत र भिडभाडले बारम्बार सडक दुर्घटना हुने सडक बनाउदा जमिनको उचाइ बढ्ने र सडकको नाली पनि उचाइमा भएकाले वर्षामा डुबान/कटान हुने समस्या विशेषगरी इमाला नालाका कारण डुबान भएको हवा हुरीले जस्ता तथा टायल छाना भएका घर उडाउने समस्या शितलहरले अति विपन्न वृद्धवृद्धा तथा बालबालिकाहरु प्रभावीत हुने र चिसोले विरामी हुने गरेको तुषारोले अन्नबाली, तरकारी बालीको नाश बेला बेला विद्युत सट भइ आगलागी बढेको, डुबानका कारण मेसीनरी सामानमा पानी पसेर पनि आगलागी हुने समस्या 	<p>सुरक्षा भत्ता उपलब्ध गराउन पर्ने</p> <p>ज्येष्ठ नागरिकले १ लाख बराबरको औषधी प्रमाणपत्रको आधारमा प्राप्त गर्ने व्यवस्था मिलाउने।</p> <p>स्वास्थ्य विमा गरेका वृद्धवृद्धालाई औषधी प्राप्त गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्ने</p>		
१९	बाढी, डुबान, सडक दुर्घटना, आगलागी, हावाहुरी, खडेरी, शीतलहर,	<ul style="list-style-type: none"> डुडुवा खोलाको बाढी बाट प्रत्येक वर्ष ६० घर परिवार जोखीममा, घरहरु होचो स्थानमा भएकाले वर्षातमा सुर्जिगाउँ, फुटाहा, जनजाति दलित, खटिकका मन्नीपुर, सुर्जिगाउँ र फुटाहा ६० 	<p>विपद्को बेला वृद्ध, एकल, अपारं भत्ता लगाउँत सामाजिक सुरक्षा भत्ता उपलब्ध गराउन पर्ने</p> <p>ज्येष्ठ नागरिकले १ लाख बराबरको औषधी प्रमाणपत्रको</p>		नगद तथा भौचर (कुपन, टोकन, पर्ची) प्रविधि

वार्ड नं	क्षति कारक तत्व	हालको बिद्धमान समस्याहरु	समाधानका उपायहरु	जिम्मेवार विषयगत क्षेत्र	सामाजिक सुरक्षा द्वारा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य विधि
	महामारी, चटयाङ्ग भूकम्प	<ul style="list-style-type: none"> घर जती डुबानमा पर्ने, ● बारम्बार सडक दुर्घटना भइरहने, ● आगलागीले समस्या, ● हावाहुरीले कच्ची घर उडाउने समस्या 	<p>आधारमा प्राप्त गर्ने व्यवस्था मिलाउने।</p> <p>स्वास्थ्य विमा गरेका वृद्धवृद्धालाई औषधी प्राप्त गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्ने</p>		
२०	डुबान, आगलागी, सडक दुर्घटना, हावाहुरी, चटयाङ्ग असीना, खडेरी, शितलहर महामारी, भूकम्प	<ul style="list-style-type: none"> ● बारम्बार आगलागी भइरहने समस्या, ● असीना पानीले बालीनाली र कच्ची घरका छानामा असर पुऱ्याउने समस्या। ● कारकाँदोदेखी वडा कार्यालय सम्मको मुख्य पीचरोडमा बारम्बार सडक दर्घटना भइ जनधनको क्षति भइरहने। ● वर्षातमा डुबानको समस्या, ● हावाहुरीले कच्ची घरका छाना उडाउने समस्या, ● खडेरी, शितलहर, तुषारोले खेतीयोग्य जमिन, तरकारी वाली नोक्सान, 	<p>विपद्को बेला वृद्ध, एकल, अपागं भत्ता लगाउँत सामाजिक सुरक्षा भत्ता उपलब्ध गराउन पर्ने</p> <p>ज्येष्ठ नागरिकले १ लाख बराबरको औषधी प्रमाणपत्रको आधारमा प्राप्त गर्ने व्यवस्था मिलाउने।</p> <p>स्वास्थ्य विमा गरेका वृद्धवृद्धालाई औषधी प्राप्त गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्ने</p>		नगद तथा भौचर (कुपन, टोकन, पर्ची) प्रविधि
२१	डुबान, हावाहुरी, सडक दुर्घटना, आगलागी, शितलहर, खडेरी, महामारी, चटयाङ्ग	<ul style="list-style-type: none"> ● बारम्बार सडक दुर्घटना भइ जनधनको क्षति भइरहने। ● बारम्बार आगलागी भइरहने समस्या, ● वर्षातमा डुबानको समस्या, ● हावाहुरीले कच्ची घरका छाना उडाउने समस्या, 	<p>विपद्को बेला वृद्ध, एकल, अपागं भत्ता लगाउँत सामाजिक सुरक्षा भत्ता उपलब्ध गराउन पर्ने</p> <p>ज्येष्ठ नागरिकले १ लाख बराबरको औषधी प्रमाणपत्रको आधारमा प्राप्त गर्ने</p>		नगद तथा भौचर (कुपन, टोकन, पर्ची) प्रविधि

वार्ड नं	क्षति कारक तत्व	हालको बिद्धमान समस्याहरु	समाधानका उपायहरु	जिम्मेवार विषयगत क्षेत्र	सामाजिक सुरक्षा द्वारा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य विधि
	भूकम्प	<ul style="list-style-type: none"> खडेरी, शितलहर, तुसारोले खेतीयोग्य जमिन, तरकारी बाली नोक्सान, 	व्यवस्था मिलाउने। स्वास्थ्य विमा गरेका वृद्धवृद्धालाई औषधी प्राप्त गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्ने		
२२	आगलागी, डुबान, सडक दुर्घटना हावाहुरी, महामारी, खडेरी, शीतलहर, चट्याङ्ग भूकम्प	<ul style="list-style-type: none"> बारम्बार आगलागी भइरहने समस्या, हावाहुरीले कच्ची घरका छाना उडाउने समस्या बारम्बार सडक दर्घटना भइ जनधनको क्षति भइरहने समस्या, वर्षातमा डुबानको समस्या, खडेरी, शितलहर, तुपारोले खेतीयोग्य जमिन, तरकारी बाली नोक्सान, 	सामाजिक सुरक्षा भत्ता मासिक रूपमा दिने व्यवस्था मिलाउने। विपद् परेको बेला घर घरमा नगदको रूपमा सामाजिक सुरक्षा भत्ता दिने व्यवस्था मिलाउने		नगद तथा भौचर (कुपन, टोकन, पर्ची) प्रविधि
२३	आगलागी, बाढी, डुबान, महामारी, हावाहुरी, चट्याङ्ग खडेरी, खडेरी, शीतलहर, भूकम्प	<ul style="list-style-type: none"> बारम्बार आगलागीको समस्या दादुरा, भाडा पखाला, डेगुले प्रत्येक वर्ष औसतमा ८-१० जना प्रभावित हुने २०४५ साल यता प्रत्येक वर्ष वर्षातमा डुबानले २०-२५ घर भित्र पानी पस्ने समस्या। हावाहुरीले वर्षमा १०-१५ कच्ची घर उडाउने खडेरी र किरा फटयांग्रा बाली नाली उत्पादनमा असर, 	विपद्को बेला वृद्ध, एकल, अपागं भत्ता लगाउँत सामाजिक सरक्षा भत्ता उपलब्ध गराउन पर्ने। ज्येष्ठ नागरिकले १ लाख बराबरको औषधी प्रमाणपत्रको आधारमा प्राप्त गर्ने व्यवस्था मिलाउने। स्वास्थ्य विमा गरेका वृद्धवृद्धालाई औषधी प्राप्त गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्ने		नगद तथा भौचर (कुपन, टोकन, पर्ची) प्रविधि

नेपालगञ्ज उपमहानगरपालिकाका पदाधिकारीहरुको नाम तथा सम्पर्क नम्बर

कार्यपालिका सदस्यहरुको विवरण

क्र.सं.	नाम थर	पद	कार्यालय/संस्था	सम्पर्क नम्बर
१	प्रशान्त विष्ट	मेयर	नेपालगञ्ज ^{उ.म.न.पा}	९८५८०२००६७
२	कमरुचीन राइ	उप मेयर	नेपालगञ्ज ^{उ.म.न.पा}	९८५८०२१०८८
३	प्रमोद रिजाल	वडा अध्यक्ष, वडा नं. १	नेपालगञ्ज ^{उ.म.न.पा}	९८४८०२४७०८
४	मनोज श्रेष्ठ	वडा अध्यक्ष, वडा नं. २	नेपालगञ्ज ^{उ.म.न.पा}	९८४८३७९७२२
५	मो.अयुव सिद्धिकी	वडा अध्यक्ष, वडा नं. ३	नेपालगञ्ज ^{उ.म.न.पा}	९८४८०२५४९७
६	गोपाल पुन	वडा अध्यक्ष, वडा नं. ४	नेपालगञ्ज ^{उ.म.न.पा}	९८४८०७३२४२
७	सराफत हुसैन शेख	वडा अध्यक्ष, वडा नं. ५	नेपालगञ्ज ^{उ.म.न.पा}	९८५८०८०७८६६
८	समिर प्रताप सिहं	वडा अध्यक्ष, वडा नं. ६	नेपालगञ्ज ^{उ.म.न.पा}	९८५८०२२२८४
९	प्रशान्त श्रेष्ठ	वडा अध्यक्ष, वडा नं. ७	नेपालगञ्ज ^{उ.म.न.पा}	९८४८०२९०४९
१०	रजनीश बाजपई	वडा अध्यक्ष, वडा नं. ८	नेपालगञ्ज ^{उ.म.न.पा}	९८०४५०४८५४
११	गोविन्द रेग्मी	वडा अध्यक्ष, वडा नं. ९	नेपालगञ्ज ^{उ.म.न.पा}	९८५८०२३९९१
१२	श्रवण श्रेष्ठ	वडा अध्यक्ष, वडा नं. १०	नेपालगञ्ज ^{उ.म.न.पा}	९८२२५३६७३२
१३	नन्द किशोर कहार	वडा अध्यक्ष, वडा नं. ११	नेपालगञ्ज ^{उ.म.न.पा}	९८४८०९१०००
१४	तरुण बज्राचार्य	वडा अध्यक्ष, वडा नं. १२	नेपालगञ्ज ^{उ.म.न.पा}	९८५८०२४४०१
१५	सुरेश सिंह	वडा अध्यक्ष, वडा नं. १३	नेपालगञ्ज ^{उ.म.न.पा}	९८४८०५७७२६
१६	मजहर अलि साइ	वडा अध्यक्ष, वडा नं. १४	नेपालगञ्ज ^{उ.म.न.पा}	९८४८०५७९४५
१७	मदन बिक्रम शाह	वडा अध्यक्ष, वडा नं. १५	नेपालगञ्ज ^{उ.म.न.पा}	९८१४५५९६००
१८	कलीम अन्सारी	वडा अध्यक्ष, वडा नं १६	नेपालगञ्ज ^{उ.म.न.पा}	९८१२४०५०७८
१९	लक्ष्मण प्रसाद बर्मा	वडा अध्यक्ष, वडा नं. १७	नेपालगञ्ज ^{उ.म.न.पा}	९८४८०२५८४५
२०	दिपक कुमार बर्मा	वडा अध्यक्ष, वडा नं. १८	नेपालगञ्ज ^{उ.म.न.पा}	९८५८०२४१८७
२१	प्रशुराम कुर्मी	वडा अध्यक्ष, वडा नं १९	नेपालगञ्ज	९८५८०२६७५१

क्र.सं.	नाम थर	पद	कार्यालय/संस्था	सम्पर्क नम्बर
			उ.म.न.पा	
२२	कौशल धोबी	वडा अध्यक्ष, वडा नं. २०	नेपालगन्ज उ.म.न.पा	९८५८०४४७७७
२३	राज कुमार शाहु	वडा अध्यक्ष, वडा नं. २१	नेपालगन्ज उ.म.न.पा	९८५८०२४२८७
२४	अब्दुल गफ्फार हलवाई	वडा अध्यक्ष, वडा नं. २२	नेपालगन्ज उ.म.न.पा	९८१५५४३३३२
२५	जबर अलि बेहना	वडा अध्यक्ष, वडा नं. २३	नेपालगन्ज उ.म.न.पा	९८४०४८५४८८

अनुसूची

अनुसूची- १ विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना तर्जुमा कार्यशाला समयतालिका

नेपालगञ्ज उप-महानगरपालिकामा स्थानीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना तर्जुमा कार्यशाला नेपालगञ्ज विशेष सहयोग : शहरी जोखिम व्यवस्थापन कार्यक्रम

तालिम कार्यक्रम तालिका

नेपालगञ्ज उपमहानगरपालिका			
विपद् जोखीम न्यूनिकरण तथा आपतकालिन प्रतिकार्य सम्बन्धि तालीम विषयबस्तु तालिका २०८० असार ६ गते	समय	सहजकर्ता	
विहानी खाजा	विषयबस्तु		
उद्धाटन तथा तालिम विषयबस्तुको जानकारी	७:३०-८:००		
उपमहानगरपालिकाको कोरियामा शहर उत्थानशिल कार्यक्रम सिकाई अनुभव प्रस्तुतिकरण	८:००-८:१५	रुपन	
विपद् जोखीम न्यूनिकरण तथा आपतकालिन प्रतिकार्यमा स्थानिय तह र बडास्तरको भुमिका र जिम्मेवारी	८:१५-८:४५	शिव प्रसाद रिजाल	
नेपालगञ्ज उपमहानगरपालिकाले तयार पारेको स्थानीय विपद् तथा जलवायू उत्थानशिल योजनाको प्रस्तुतीकरण	८:४५-९:३०	दोलख बहादुर डाँगी	
विपद् व्यवस्थापनमा नेपालगञ्ज उपमहानगरपालिकाले गरेका प्रयासहरु	९:३०-१०:१५	लोकेन्द्र भट्ट	
विषयगत क्षेत्र तथा बडास्तरको योजना तर्जुमामा समावेश गर्न सकिने योजनाहरुको ढाचा	१०:४५-११:१५	रुपन ज्वाली	
खुल्ला छलफल	११:१५-११:३०	सवै	
समापन	११:३०-११:४५		
खाना			

अनुसूची- २. (क) विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना तर्जुमा कार्यशालाका सहभागी महानुभावहरुको
नामावली

नेपालगंज उपमहानगरपालिका

विपद् जोखिम न्यूनिकरणमा स्थानिय तहको भुमिका सम्बन्धि तालीम

२०८० असार ७ गते

सहभागिता उपस्थिति विवरण

क्रम	नाम	ठेगाना	पद	दस्तखत
१.	श्री पुराण विष्ट	ले.५.	लगार प्रमुख	<i>(Signature)</i>
२.	श्री कलदहि राई	ले.५.	लगार उप-प्रमुख	<i>(Signature)</i>
३.	श्री शिव प्राद रेजाल	ले.५.	प्रमुख प्रशासित संस्थालाल	<i>(Signature)</i>
४.	श्री विनोद र रेखी	रे.८	पड़ाव्राण्डी ९	<i>(Signature)</i>
५.	सं-द्वा बुझ लिय	रे.१०	बडामलाहा	<i>(Signature)</i>
६.	श्री राजा लिङ्ग लुम्बु	ले.२०.५-०८३०.७३	प्रबन्ध	<i>(Signature)</i>
७.	श्री बस्ति राम लौमर	वे.५.५.१३		<i>(Signature)</i>
८.	श्री जद्द आवीर्त्ति	न पर्दि ५	प्रबन्धमा	<i>(Signature)</i>
९.	श्री दन विक्रम आर	८. १५	प्रकाशन विभाग	<i>(Signature)</i>
१०.	विना चापा	' १०	टो.प.स्टार्ट	<i>(Signature)</i>
११.	उमारी पुष्पा लिं	ले.५. '१'	प्राप्तिकारी	<i>(Signature)</i>
१२.	श्रीमार रामदीक्ष	ले.५. '१३'	प्राप्तिकारी	<i>श्रीमार</i>
१३.	श्रीमान चितिकार	न.०८. १२	प्राप्तिकारी	<i>(Signature)</i>
१४.	श्रीमान गोपाल	ले.८. २१	प्राप्तिकारी	<i>(Signature)</i>
१५.	श्रीमान वपा	ले.८.८८	प्राप्तिकारी	<i>(Signature)</i>

क्रमांक	नाम	ठारा-१	पर्द	संसदीय
१६.	काम विभाग पर्द	प्रधानमंत्री	J. किंग	
१७.	गवर्नर वायर	२०.५.३ - १०	नाथ शर्मा	
१८.	कोरक भाषा मंत्री	- १ -	आशुष्टि देवी	
१९.	त्रिवेत डिरी	प्रधानमंत्री - १२	प्रधानमंत्री	
२०.	भारतीय लोक लोकोक्त शहू	१.७.२०२४.१५	ब्राह्मा अधिकारी	
२१.	लोकोक्त शहू	२०२४-२ फरवरी	विपक्ष सदस्य	
२२.	कालोदश जीशी	२०.७.२०२४-४ फरवरी	"	
२३.	अधिकारी रियाल	२०२४-३-८ जुलाई	५७१८	
२४.	उगांडा रियाल	प्रधानमंत्री	परमा	उमा
२५.	लोकी लोकी	"	प. कृष्ण म.	
२६.	दोला/७ लोकी	प्रधानमंत्री	उपराज्यकुमार	
२७.	स्वेच्छा उत्तराधिकारी	NRCS Banke	MTO.	
२८.	स्वेच्छा गोपनी	NRCS Banke.	Engineer	देवली
२९.	ओम शाळी यापा	२०.३.८.८.८	Environmental Specialist	श्रेष्ठ
३०.	नेपाल नियाल	प्रमिता	PTO	
३१.	इन्द्र राम दुर्गामा	प्रधानमंत्री	समराज्य	
३२.	राज लोकारताङ	प्रधानमंत्री २०२४-२९	१२.१.२७	राज उमा
३३.	प्रदीप कुमार बोलिमा	२०.३.८.८. २०२४	१.१२.१२.२०२४	
३४.	प्र. प्रज्ञान लक्ष्मण	प्रधानमंत्री २०२४		

क्र. सं.	नाम	दरगाहा	प्रमाण	दरगाहा का
२५	रियामानांद बाबाल	नेहातपारज़िला	वारदान छापेश्वर	
२६	१०६ श्रीबोधगढ़ अप वडा माडवार्ह	१७१		
२७	बसवा कुमार इन्द्रेजित	काशीलिपु नेरी	३५८८८	
२८	श्रीष्ट शुभा (ख)	१४५		
२९	गंगाधर पांडिय	३. ग. डॉ. न. न.	८. वि. अ.	
३०	सरतोषी विठ्ठ	३. ग. डॉ. न.	संघापन्थ पाला	
३१	सुर्य लोहादुर्वोगारी	नगरकुट्टी शाह	तामुदीर्घ	२४२६८०१८
३२	महेश ला एस	देहनवल	छापेश्वर	
३३	माया नाना	३८८	४०. वि. दृष्टि	
३४	रुद्र रामार्थ	८८०८	४. वि. श.	४१०७
३५	सलाम ख. स.	८. ग. न. न.	लोकास्थान दीर्घिलक्ष्मी	
३६	देवेश राम कुल्ल	८८०८०८०८	पुराणा	
३७	शुभेश वोदा	११	१०. संति. वा.	
३८	राम शुभा तुलसी	११	लोक शिवार	
३९	श्रीमात शाहा	११	४२. ३०.	
४०	तेज व. वली	११	५. वि. श.	
४१	रमा शुभा शाही	११	लोक शिवार	
४२	गोविंद मान श्वेत	११	काशीलिपि	
४३	रामेश वस्ती	११ ११	८. वि. ज.	

	નામ	કોડ	ઉગ	સ્ટોર
૧૪	તલાજ વિશ્વાયાર	શ.૩-૭૮	કાર્બનાથ	<u>Charnay</u>
૧૫	પદ્મન (નં ૧૧)	ને.૨૧૭૨	ફિલીપ	<u>Chang</u>
૧૬	દુ. મિલેનિયન	ન. જ. ૭૩	અન્ધુર ફિલીયન	<u>Chili</u>
૧૭	સાધુવાન	—૭૬	આલ્ફે	<u>Cherry</u>
૧૮	આસીત આચાર	ન. જ. ૦૪	ખા. એ.	<u>Chips</u>
૧૯	ટ્રિપ્લાન્ડ	ન.૨.૫.૫૮૮૮	સુરથા	<u>Choco</u>
૨૦	નોંધીલી	દો.૨.૨	નોંધીલી	<u>Choco</u>
૨૧	અસ્ટ્રેલિયન સિહે	ન.૨.૭૮	ફો. ૫૧૦૫૦૫૦	<u>Chef</u>
૨૨	પોર્સે વે. પાર્ટ	ને.૧૨૭૧૫	બ્રિટિષ	<u>Chef</u>
૨૩	બુરોન્ડ ઓફ	૨૧	(નોંધીલી)	<u>Chef</u>
૨૪	બાલ્ફેટ કો.સાન્ડ	૧	સાન્ડ	<u>Chef</u>
૨૫	પ્રોફેસર લિલેન	નોંધીલી	નો. ૩૫	<u>Chef</u>
૨૬	ફોરીન બાઈ	નોંધીલી	અનીલ	<u>Chef</u>
૨૭	વૃષ રજ નોંધીલી	ન. જ. ૬	યધનુંદાન	<u>Chef</u>
૨૮	રાણી પુનાર્થ	ન.૨.૦૬	નોંધીલી	<u>Chef</u>
૨૯	ફોરીન બાઈ	ન.૨	૧૦૧૭૧૦ ૧૧૧૧	<u>Chef</u>
૩૦	સોલિન કુંઠાય	ન.૨	નોંધીલી	<u>Chef</u>
૩૧	સ્પાન વાણું (ચેફ)	૧.૨	નોંધીલી	<u>Chef</u>
૩૨	પાન વાણું	૧.૨		<u>Chef</u>

८०	नाम	ठोरा-०१	पद	अधिकारी
६५	कमल चौहानी	वास्तविका	आधिकारी	संजय
६६	भविष्य शुभ्रता	श्रीग.	॥	संजय
६७	तेजेश रामाना	तेजेश	अधिकारी	संजय
६८	जगद्दीप ठाकुर	जगद्दीप	प्रबन्ध	संजय
६९	दिव्यांग बराल	दिव्यांग	प्रबन्ध	संजय
७०	लक्ष्मी राजता	लक्ष्मी	प्रबन्ध	संजय
७१	सुवर्णा चौहानी	सुवर्णा	प्रबन्ध	संजय
७२	गाँधी य-	गाँधी	प्रबन्ध	संजय
७३	राधिका चिह्नि	राधिका	प्रबन्ध	संजय

अनुसूची- २. (ख) स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति नेपालगञ्जको बैठकको मार्फत्युट

३५ अंशी २०२० चाल असार ०७ गते १० बजे तरिका अप्रिल २०२० को तिथि विषयक व्यवस्थापन समिति नेपालगञ्जको बैठकको मार्फत्युट

उपस्थिति

- १) श्री प्रभानन्द शिंदे (वर्ष २०२०)
- २) श्री कमलकृष्ण राई (वर्ष २०२०)
- ३) श्री विवेक साह शिंदे (वर्ष २०२०)
- ४) श्री दिव्यांशु शर्मा, शास्त्रीय विद्यालय शिक्षक (वर्ष २०२०)
- ५) श्री गोपाल युवा, आर्थिक विज्ञान शिक्षक (वर्ष २०२०)
- ६) श्री अद्यता लक्ष्मी शिंदे, शास्त्रीय विद्यालय शिक्षक (वर्ष २०२०)
- ७) श्री अमरलाल लक्ष्मी, पुस्तकालय शिक्षक शिक्षक (वर्ष २०२०)
- ८) श्री अमिर प्राप्त शिंदे, वालवाडा ताला विषयक व्यवस्थापन शिक्षक (वर्ष २०२०)
- ९) श्री पालेश्वर पुड्ढालिल शुक्ल विज्ञान, विद्यालय शिक्षक (वर्ष २०२०)
- १०) श्री आदिप्रबोध शाहगढ़, नेपाल वैज्ञानिक शिक्षक (वर्ष २०२०)
- ११) श्री बुफ्ट्यु लोहरा, इंजिनियर, ई.इ.स.ए
- १२) श्री शाह बहादुर चौधरी, ई.इ.स.ए, नेपालगञ्ज एवं अविवाहित
- १३) श्री चुरुष बहादुर चौधरी, ठार बहादुर शिक्षक, ई.इ.स.ए
- १४) श्री घारेखान बहादुर, ई.इ.स.ए. अधिकृत, ई.इ.स.ए
- १५) श्री अद्यत वडाउ वडाउ (प्रमुख शिक्षक)
- १६) श्री विजय अग्रवाल, ई.इ.स.ए, ई.इ.स.ए
- १७) श्री लोचन गाउड नीलो विज्ञान शिक्षक शिक्षक
- १८) श्री कलीपाल जोशी ॥ " "
- १९) श्री अपन शिक्षाली, IMO, LEOC
- २०) श्री शाहा लक्ष्मी के.आ, ई.इ.स.ए. अधिकृत
- २१) श्री सकाळ उ.आ, वालवाडा इंजिनियर
- २२) श्री नरेन शिंदे, ई.इ.स.ए. अधिकृत (प्रमुख)

Xavt

नेपालगंज उप-महानगरपालिकाको मिति २०८०/०३/०२ गते बसेको विपद व्यवस्थापन समिति
बैठकको निर्णयहरु

निर्णय नं. १ : नेपालगंज उप-महानगरपालिकाले परामर्शदाता बि एण्ड बि इन्भाइरोमेन्टल सर्भिस
मार्फत गरेको स्थानीय विपद् तथा जलवायू उत्थानशिल योजना (LDCRP) निर्माणका लागि
हालसम्म भएको प्रगतिवारे बैठकलाई जानकारी भयो । साथै योजना निर्माणमा समावेश हुने
विषयवस्तु माथी समेत जानकारी प्राप्त भयो ।

1. This is the first question that we have
and it's quite similar to the previous one.
So, I will not go into much detail.
Let's just work on the problem since we know what
we need to do.

345

(perth 2160) poly methyl

ଶ୍ରୀ କମଳାପୁଣ୍ୟ ରାଜୀ (ପତ୍ର ନଂ ୩୫ - ୨୭୯୦)

(*Aboriginal Health Sector Project*) *and Aboriginal Health Sector Project* *for*

पुरातत अप्रैल तिथि वेला लोटे बैलापास, पूर्व दिनके अंतिम दिन

(2021-2022)

विद्युत विभाग की समीक्षा अधिकारी (विवरणी) द्वारा आयोजित विद्युत विभाग की समीक्षा अधिकारी (विवरणी) द्वारा आयोजित

~~Do not use this when you have a cold or fever.~~

1. **What is the primary purpose of the study?**

कृष्ण विजयी बोला, अब यह आपका देश है।

→ यहाँ तक की स्थिति विषय पर अधिक विवरण है।

~~the~~ ~~is~~ ~~not~~ ~~the~~ ~~steamer~~

It is the same as the first one.

Hg एवं अन्य गैसों के विद्युतीय स्वरूप

~~87~~ ~~concrete~~ ~~test~~ : " "

2 set प्रधानमंत्री राम कृष्ण मुख्यमंत्री

10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31.

~~संस्कृत विद्यालय, अस्सी (अस्सी)~~

~~Exhibit B~~ is attached hereto as Exhibit B.

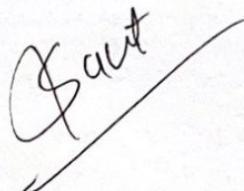
- A. M. Davis is 21, married, 2103 10th

Gant

नेपालगंज उप-महानगरपालिकाको मिति २०८०/०३/०६ गते बसेको विपद् व्यवस्थापन समिति
बैठकको निर्णयहरु

निर्णय नं. १ : नेपालगंज उप-महानगरपालिकाले परामर्शदाता बि एण्ड बि इन्भाइरोमेन्टल सर्भिस
मार्फत निर्माण गरेको स्थानीय विपद् तथा जलवायू उत्थानशिल योजना(LDCRP) निर्माणमा
हालसम्म भएको प्रगति वारे बैठकलाई जानकारी भयो।

निर्णय नं. २ : नेपालगंज उप-महानगरपालिकाले परामर्शदाता बि एण्ड बि इन्भाइरोमेन्टल सर्भिस
मार्फत निर्माण गरेको स्थानीय विपद् तथा जलवायू उत्थानशिल योजना (LDCRP) को मस्यौदा
माथी छलफल भयो। मस्यौदा निर्माणका क्रममा बडा तथा सरोकारवालावाट प्राप्त तथ्याङ्क
माथी विस्तृत छलफल सहित सुझाव् दिई सो सुझाव बमोजिम समावेश योजना पेश गर्ने र उक्त
योजनालाई अनुमोदनका लागि कार्यपालिकामा सिफारिस गर्ने निर्णय भयो।

अनुसूची- ३. संकटासन्नता तथा क्षमता लेखाजोखा

नेपालगञ्ज उप-महानगरपालिकाका वडास्तरीय संकटासन्नता तथा क्षमता लेखाजोखा

वडा नं १

प्रकोप स्तरीकरण									
प्रकोप	असिना	आगलागी	चट्याङ्ग	तुषारो	डुबान	बाढी	भूकम्प	महामारी	हावाहुरी
असिना		आगलागी	असिना	तुषारो	डुबान	बाढी	भूकम्प	महामारी	हावाहुरी
आगलागी			आगा
लागि	आगलागी	डुबान	बाढी	आगलागी	महामारी	आगलागी
चट्याङ्ग				तुषारो	डुबान	बाढी	भूकम्प	महामारी	हावाहुरी
तुषारो					डुबान	बाढी	तुषारो	महामारी	हावाहुरी
डुबान						डुबान	डुबान	डुबान	डुबान
बाढी							बाढी	बाढी	हावाहुरी
भूकम्प								भूकम्प	भूकम्प
महामारी									महामारी
हावाहुरी									
दअंक	१	५	०	३	८	६	४	५	४
स्तरीकरण	८	३	९	७	१	२	५	४	६
प्रकोप	डुबान	बाढी	आगलागी	महामारी	भूकम्प	हावाहुरी	तुषारो	असिना	चट्याङ्ग
स्तरीकरण	१	२	३	४	५	६	७	८	९

वडा नं. २

प्रकोप स्तरीकरण									
प्रकोप	असिना	आगलागी	चट्याङ्ग	तुषारो	डुबान	बाढी	भूकम्प	महामारी	हावाहुरी
असिना		आगलागी	असिना	तुषारो	डुबान	बाढी	भूकम्प	महामारी	हावाहुरी
आगलागी			आगलागी	आगलागी	डुबान	बाढी	आगलागी	महामारी	आगलागी
चट्याङ्ग				तुषारो	डुबान	बाढी	भूकम्प	महामारी	हावाहुरी
तुषारो					डुबान	बाढी	तुषारो	महामारी	तुषारो
डुबान						डुबान	डुबान	डुबान	डुबान
बाढी							बाढी	बाढी	बाढी
भूकम्प								भूकम्प	भूकम्प
महामारी									महामारी
हावा हुरी									
जम्मा	१	५	०	४	८	७	४	५	२
स्तरीकरण	८	३	६	६	१	२	५	४	७
प्रकोप	डुबान	बाढी	आगलागी	महामारी	भूकम्प	तुषारो	हावाहुरी	असिना	चट्याङ्ग
स्तरीकरण	१	२	३	४	५	६	७	८	९

वडा नं. ३

प्रकोप स्तरीकरण

प्रकोप	असिना	आगलागी	चट्याङ्ग	तुषारो	डुबान	बाढी	भूकम्प	महामारी	हावाहुरी
असिना		आगलागी	असिना	तुषारो	डुबान	बाढी	असिना	महामारी	हावाहुरी
आगलागी			आगलागी	तुषारो	डुबान	आगलागी	आगलागी	महामारी	हावाहुरी
चट्याङ्ग				तुषारो	डुबान	चट्याङ्ग	चट्याङ्ग	महामारी	हावाहुरी
तुषारो					डुबान	तुषारो	तुषारो	महामारी	हावाहुरी
डुबान						डुबान	डुबान	डुबान	डुबान
बाढी								बाढी	महामारी
भूकम्प								महामारी	हावाहुरी
महामारी									महामारी
हावाहुरी									
जम्मा	2	4	2	5	8	2	0	7	6
स्तरीकरण	7	5	8	4	1	6	9	2	3
प्रकोप	डुबान	महामारी	हावाहुरी	तुषारो	आगलागी	बाढी	असिना	चट्याङ्ग	भूकम्प
स्तरीकरण	1	2	3	4	5	6	7	8	9

वडा नं. ४

प्रकोप स्तरीकरण

प्रकोप	असिना	आगलागी	चट्याङ्ग	तुषारो	डुबान	बाढी	भूकम्प	महामारी	हावाहुरी
असिना		आगलागी	चट्याङ्ग	तुषारो	डुबान	बाढी	भूकम्प	महामारी	हावाहुरी
आगलागी			आगलागी	आगलागी	डुबान	बाढी	भूकम्प	महामारी	आगलागी
चट्याङ्ग				तुषारो	डुबान	बाढी	भूकम्प	महामारी	हावाहुरी
तुषारो					डुबान	तुषारो	भूकम्प	तुषारो	तुषारो
डुबान						डुबान	डुबान	डुबान	डुबान
बाढी								बाढी	बाढी
भूकम्प								भूकम्प	भूकम्प
महामारी									महामारी
हावाहुरी									
जम्मा	0	4	1	5	8	6	6	4	2
प्रकोप	डुबान	बाढी	भूकम्प	तुषारो	आगलागी	महामारी	हावाहुरी	चट्याङ्ग	असिना
स्तरीकरण	1	2	3	4	5	6	7	8	9

वडा नं. ५

प्रकोप स्तरीकरण

प्रकोप	असिना	आगलागी	चट्याङ्ग	तुषारो	दुबान	बाढी	भूकम्प	महामारी	हावाहुरी
असिना		असिना	असिना	तुषारो	दुबान	असिना	असिना	महामारी	हावाहुरी
आगलागी			आगलागी	तुषारो	दुबान	आगलागी	आगलागी	महामारी	हावाहुरी
चट्याङ्ग				चट्याङ्ग	दुबान	बाढी	चट्याङ्ग	महामारी	हावाहुरी
तुषारो					दुबान	तुषारो	तुषारो	तुषारो	हावाहुरी
दुबान						दुबान	दुबान	महामारी	दुबान
बाढी							बाढी	भूकम्प	हावाहुरी
भूकम्प								भूकम्प	महामारी
महामारी									हावाहुरी
हावा हुरी									
जम्मा	4	3	2	5	7	2	2	5	6
स्तरीकरण	5	6	9	3	1	8	7	4	2
प्रकोप	दुबान	हावाहुरी	तुषारो	महामारी	असिना	आगलागी	भूकम्प	बाढी	चट्याङ्ग
स्तरीकरण	1	2	3	4	5	6	7	8	9

वडा नं. ६

प्रकोप स्तरीकरण

प्रकोप	असिना	आगलागी	चट्याङ्ग	तुषारो	दुबान	बाढी	भूकम्प	महामारी	हावाहुरी
असिना		आगलागी	असिना	तुषारो	दुबान	बाढी	असिना	महामारी	हावाहुरी
आगलागी			आगा
लागि	आगलागी	दुबान	बाढी	आगलागी	महामारी	हावाहुरी
चट्याङ्ग				तुषारो	दुबान	बाढी	चट्याङ्ग	महामारी	हावाहुरी
तुषारो					दुबान	बाढी	तुषारो	महामारी	हावाहुरी
दुबान						दुबान	दुबान	दुबान	हावाहुरी
बाढी							बाढी	महामारी	हावाहुरी
भूकम्प								महामारी	हावाहुरी
महामारी									महामारी
हावा हुरी									
जम्मा	2	4	1	3	7	5	0	7	7
स्तरीकरण	7	5	8	6	1	4	9	2	3
प्रकोप	दुबान	महामारी	हावाहुरी	बाढी	आगलागी	तुषारो	असिना	चट्याङ्ग	भूकम्प
स्तरीकरण	1	2	3	4	5	6	7	8	9

वडा नं. ७

प्रकोप स्तरीकरण

प्रकोप	असिना	आगलागी	चट्याङ्ग	तुषारो	डुबान	बाढी	भूकम्प	महामारी	हावाहुरी
असिना		आगलागी	असिना	तुषारो	डुबान	बाढी	असिना	महामारी	हावाहुरी
आगलागी			आगो
लागि	आगलागी	डुबान	बाढी	आगलागी	महामारी	हावाहुरी
चट्याङ्ग				तुषारो	डुबान	बाढी	चट्याङ्ग	महामारी	हावाहुरी
तुषारो					डुबान	बाढी	तुषारो	महामारी	हावाहुरी
डुबान						डुबान	डुबान	डुबान	हावाहुरी
बाढी							बाढी	महामारी	हावाहुरी
भूकम्प								महामारी	हावाहुरी
महामारी									महामारी
हावा हुरी									
जम्मा	2	4	1	3	7	5	0	7	7
स्तरीकरण	7	5	8	6	1	4	9	2	3
प्रकोप	डुबान	महामारी	हावाहुरी	बाढी	आगलागी	तुषारो	असिना	चट्याङ्ग	भूकम्प
स्तरीकरण	1	2	3	4	5	6	7	8	9

वडा नं. ८

प्रकोप स्तरीकरण

प्रकोप	असिना	आगलागी	चट्याङ्ग	तुषारो	डुबान	बाढी	भूकम्प	महामारी	हावाहुरी
असिना		आगलागी	असिना	तुषारो	डुबान	बाढी	असिना	महामारी	हावाहुरी
आगलागी			आगलागी	आगलागी	डुबान	बाढी	आगलागी	महामारी	हावाहुरी
चट्याङ्ग				तुषारो	डुबान	बाढी	चट्याङ्ग	महामारी	हावाहुरी
तुषारो					डुबान	बाढी	तुषारो	महामारी	हावाहुरी
डुबान						डुबान	डुबान	डुबान	हावाहुरी
बाढी							बाढी	महामारी	हावाहुरी
भूकम्प								महामारी	हावाहुरी
महामारी									महामारी
हावाहुरी									
जम्मा	2	4	1	3	7	5	0	7	7
स्तरीकरण	7	5	8	6	1	4	9	2	3
प्रकोप	डुबान	महामारी	हावाहुरी	बाढी	आगलागी	तुषारो	असिना	चट्याङ्ग	भूकम्प
स्तरीकरण	1	2	3	4	5	6	7	8	9

वडा नं. ९

प्रकोप स्तरीकरण

प्रकोप	असिना	आगलागी	चट्याङ्ग	तुषारो	दुबान	बाढी	भूकम्प	महामारी	हावाहुरी
असिना		आगलागी	असिना	तुषारो	दुबान	बाढी	असिना	महामारी	हावाहुरी
आगलागी			आगलागी	आगलागी	दुबान	बाढी	भूकम्प	महामारी	आगलागी
चट्याङ्ग				तुषारो	दुबान	बाढी	चट्याङ्ग	महामारी	हावाहुरी
तुषारो					दुबान	बाढी	तुषारो	महामारी	हावाहुरी
दुबान						दुबान	दुबान	दुबान	दुबान
बाढी							बाढी	महामारी	बाढी
भूकम्प								महामारी	भूकम्प
महामारी									महामारी
हावाहुरी									
जम्मा	2	4	1	3	8	6	2	7	3
स्तरीकरण	8	4	9	6	1	3	7	2	5
प्रकोप	दुबान	महामारी	बाढी	आगलागी	हावाहुरी	तुषारो	भूकम्प	असिना	चट्याङ्ग
स्तरीकरण	1	2	3	4	5	6	7	8	9

वडा नं. १०

प्रकोप स्तरीकरण

प्रकोप	असिना	आगलागी	चट्याङ्ग	तुषारो	दुबान	बाढी	भूकम्प	महामारी	हावाहुरी
असिना		आगलागी	असिना	तुषारो	दुबान	बाढी	भूकम्प	महामारी	हावाहुरी
आगलागी			आगलागी	आगलागी	दुबान	बाढी	आगलागी	महामारी	आगलागी
चट्याङ्ग				तुषारो	दुबान	बाढी	चट्याङ्ग	महामारी	हावाहुरी
तुषारो					दुबान	बाढी	भूकम्प	महामारी	तुषारो
दुबान						दुबान	दुबान	दुबान	दुबान
बाढी							बाढी	बाढी	बाढी
भूकम्प								भूकम्प	भूकम्प
महामारी									महामारी
हावाहुरी									
जम्मा	1	5	1	2	8	7	4	5	2
स्तरीकरण	8	4	9	7	1	2	5	3	6
प्रकोप	दुबान	बाढी	महामारी	आगलागी	भूकम्प	हावाहुरी	तुषारो	असिना	चट्याङ्ग
स्तरीकरण	1	2	3	4	5	6	7	8	9

वडा नं. ११

प्रकोप स्तरीकरण

प्रकोप	असिना	आगलागी	चट्याङ्ग	तुषारो	डुबान	बाढी	भूकम्प	महामारी	हावाहुरी
असिना		आगलागी	असिना	तुषारो	असिना	बाढी	भूकम्प	असिना	हावाहुरी
आगलागी			आगलागी	तुषारो	डुबान	आगलागी	आगलागी	आगलागी	आगलागी
चट्याङ्ग				तुषारो	डुबान	बाढी	चट्याङ्ग	महामारी	हावाहुरी
तुषारो					डुबान	बाढी	तुषारो	महामारी	हावाहुरी
डुबान						डुबान	डुबान	डुबान	डुबान
बाढी							भूकम्प	महामारी	हावाहुरी
भूकम्प								भूकम्प	हावाहुरी
महामारी									महामारी
हावाहुरी									
जम्मा	३	६	१	४	७	३	३	४	५
स्तरीकरण	८	२	९	५	१	७	६	४	३
प्रकोप	डुबान	आगलागी	हावाहुरी	महामारी	तुषारो	भूकम्प	बाढी	असिना	चट्याङ्ग
स्तरीकरण	१	२	३	४	५	६	७	८	९

वडा नं. १२

प्रकोप स्तरीकरण

प्रकोप	असिना	आगलागी	चट्याङ्ग	तुषारो	डुबान	बाढी	भूकम्प	महामारी	हावाहुरी
असिना		आगलागी	चट्याङ्ग	तुषारो	डुबान	बाढी	असिना	महामारी	हावाहुरी
आगलागी			आगलागी	तुषारो	डुबान	आगलागी	आगलागी	महामारी	हावाहुरी
चट्याङ्ग				तुषारो	डुबान	चट्याङ्ग	भूकम्प	महामारी	हावाहुरी
तुषारो					डुबान	तुषारो	तुषारो	महामारी	हावाहुरी
डुबान						बाढी	डुबान	डुबान	डुबान
बाढी							बाढी	बाढी	हावाहुरी
भूकम्प								महामारी	हावाहुरी
महामारी									महामारी
हावाहुरी									
जम्मा	१	४	२	५	७	४	१	६	६
स्तरीकरण	९	६	७	४	१	५	८	२	३
प्रकोप	डुबान	महामारी	हावाहुरी	तुषारो	बाढी	आगलागी	चट्याङ्ग	भूकम्प	असिना
स्तरीकरण	१	२	३	४	५	६	७	८	९

वडा नं. १३

प्रकोप स्तरीकरण									
प्रकोप	असिना	आगलागी	चट्याङ्ग	तुषारो	डुबान	बाढी	भूकम्प	महामारी	हावाहुरी
असिना		आगलागी	असिना	तुषारो	डुबान	बाढी	असिना	महामारी	हावाहुरी
आगलागी			आगलागी	तुषारो	डुबान	बाढी	आगलागी	महामारी	हावाहुरी
चट्याङ्ग				तुषारो	डुबान	बाढी	चट्याङ्ग	महामारी	हावाहुरी
तुषारो					डुबान	तुषारो	तुषारो	महामारी	हावाहुरी
डुबान						डुबान	डुबान	डुबान	डुबान
बाढी							बाढी	महामारी	बाढी
भूकम्प								महामारी	हावाहुरी
महामारी									महामारी
हावाहुरी									
जम्मा	2	3	1	5	8	5	0	6	5
स्तरीकरण	7	6	8	5	1	3	9	2	4
प्रकोप	डुबान	महामारी	बाढी	हावाहुरी	तुषारो	आगलागी	असिना	चट्याङ्ग	भूकम्प
स्तरीकरण	1	2	3	4	5	6	7	8	9

वडा नं. १४

प्रकोप स्तरीकरण									
प्रकोप	असिना	आगलागी	चट्याङ्ग	तुषारो	डुबान	बाढी	भूकम्प	महामारी	हावाहुरी
असिना		आगलागी	असिना	तुषारो	डुबान	बाढी	असिना	महामारी	हावाहुरी
आगलागी			आगलागी	तुषारो	डुबान	बाढी	भूकम्प	महामारी	हावाहुरी
चट्याङ्ग				तुषारो	डुबान	बाढी	चट्याङ्ग	महामारी	हावाहुरी
तुषारो					डुबान	तुषारो	तुषारो	महामारी	हावाहुरी
डुबान						डुबान	डुबान	डुबान	डुबान
बाढी							भूकम्प	बाढी	बाढी
भूकम्प								महामारी	हावाहुरी
महामारी									महामारी
हावाहुरी									
जम्मा	2	2	1	5	8	5	2	6	5
स्तरीकरण	8	7	9	5	1	3	6	2	4
प्रकोप	डुबान	महामारी	बाढी	हावाहुरी	तुषारो	भूकम्प	आगलागी	असिना	चट्याङ्ग
स्तरीकरण	1	2	3	4	5	6	7	8	9

वडा नं. १५

प्रकोप स्तरीकरण									
प्रकोप	असिना	आगलागी	चट्याङ्ग	तुषारो	डुबान	बाढी	भूकम्प	महामारी	हावाहुरी
असिना		आगलागी	असिना	तुषारो	डुबान	बाढी	असिना	महामारी	हावाहुरी
आगलागी			आगा
लागि	आगलागी	डुबान	बाढी	आगलागी	महामारी	हावाहुरी
चट्याङ्ग				तुषारो	डुबान	बाढी	चट्याङ्ग	महामारी	हावाहुरी
तुषारो					डुबान	बाढी	तुषारो	महामारी	हावाहुरी
डुबान						डुबान	डुबान	डुबान	डुबान
बाढी							बाढी	महामारी	हावाहुरी
भूकम्प								महामारी	भूकम्प
महामारी									हावाहुरी
हावा हुरी									
जम्मा	2	4	1	3	8	5	1	6	6
स्तरीकरण	7	5	9	6	1	4	8	2	3
प्रकोप	डुबान	महामारी	हावाहुरी	बाढी	आगलागी	तुषारो	असिना	भूकम्प	चट्याङ्ग
स्तरीकरण	1	2	3	4	5	6	7	8	9

वडा नं. १६

प्रकोप स्तरीकरण									
प्रकोप	असिना	आगलागी	चट्याङ्ग	तुषारो	डुबान	बाढी	भूकम्प	महामारी	हावाहुरी
असिना		आगलागी	असिना	तुषारो	डुबान	बाढी	असिना	महामारी	हावाहुरी
आगलागी			आगलागी	तुषारो	डुबान	बाढी	भूकम्प	महामारी	हावाहुरी
चट्याङ्ग				तुषारो	डुबान	बाढी	चट्याङ्ग	महामारी	हावाहुरी
तुषारो					डुबान	तुषारो	तुषारो	महामारी	हावाहुरी
डुबान						डुबान	डुबान	डुबान	डुबान
बाढी							बाढी	बाढी	बाढी
भूकम्प								महामारी	हावाहुरी
महामारी									महामारी
हावाहुरी									
जम्मा	2	2	1	5	8	6	1	6	5
स्तरीकरण	7	6	9	5	1	2	8	3	4
प्रकोप	डुबान	बाढी	महामारी	हावाहुरी	तुषारो	आगलागी	असिना	भूकम्प	चट्याङ्ग
स्तरीकरण	1	2	3	4	5	6	7	8	9

वडा नं. १७

प्रकोप स्तरीकरण

प्रकोप	असिना	आगलागी	चट्याङ्ग	तुषारो	डुबान	बाढी	भूकम्प	महामारी	हावाहुरी
असिना		आगलागी	चट्याङ्ग	तुषारो	डुबान	बाढी	असिना	महामारी	हावाहुरी
आगलागी			आगलागी	तुषारो	डुबान	आगलागी	आगलागी	महामारी	हावाहुरी
चट्याङ्ग				तुषारो	डुबान	चट्याङ्ग	भूकम्प	महामारी	हावाहुरी
तुषारो					डुबान	तुषारो	तुषारो	महामारी	हावाहुरी
डुबान						डुबान	डुबान	डुबान	डुबान
बाढी							बाढी	बाढी	हावाहुरी
भूकम्प								महामारी	हावाहुरी
महामारी									हावाहुरी
हावाहुरी									
जम्मा	1	4	2	5	8	3	1	5	7
स्तरीकरण	9	5	7	4	1	6	8	3	2
प्रकोप	डुबान	हावाहुरी	महामारी	तुषारो	आगलागी	बाढी	चट्याङ्ग	भूकम्प	असिना
स्तरीकरण	1	2	3	4	5	6	7	8	9

वडा नं. १८

प्रकोप स्तरीकरण

प्रकोप	असिना	आगलागी	चट्याङ्ग	तुषारो	डुबान	बाढी	भूकम्प	महामारी	हावाहुरी
असिना		आगलागी	असिना	तुषारो	डुबान	बाढी	भूकम्प	महामारी	हावाहुरी
आगलागी			आगलागी	तुषारो	डुबान	बाढी	भूकम्प	महामारी	हावाहुरी
चट्याङ्ग				तुषारो	डुबान	बाढी	भूकम्प	महामारी	हावाहुरी
तुषारो					डुबान	तुषारो	तुषारो	तुषारो	तुषारो
डुबान						डुबान	डुबान	डुबान	डुबान
बाढी							भूकम्प	बाढी	बाढी
भूकम्प								भूकम्प	भूकम्प
महामारी									महामारी
हावा हुरी									
जम्मा	1	2	0	7	8	5	6	4	3
स्तरीकरण	8	7	9	2	1	4	3	5	6
प्रकोप	डुबान	तुषारो	भूकम्प	बाढी	महामारी	हावाहुरी	आगलागी	असिना	चट्याङ्ग
स्तरीकरण	1	2	3	4	5	6	7	8	9

वडा नं. १९

प्रकोप स्तरीकरण

प्रकोप	असिना	आगलागी	चट्याङ्ग	तुषारो	डुबान	बाढी	भूकम्प	महामारी	हावाहुरी
असिना		आगलागी	असिना	तुषारो	डुबान	बाढी	भूकम्प	महामारी	हावाहुरी
आगलागी			आगलागी	आगलागी	डुबान	आगलागी	भूकम्प	महामारी	आगलागी
चट्याङ्ग				तुषारो	डुबान	बाढी	भूकम्प	महामारी	हावाहुरी
तुषारो					डुबान	तुषारो	भूकम्प	तुषारो	तुषारो
डुबान						डुबान	भूकम्प	डुबान	डुबान
बाढी							भूकम्प	बाढी	बाढी
भूकम्प								भूकम्प	भूकम्प
महामारी									महामारी
हावाहुरी									
जम्मा	1	5	0	5	7	4	8	4	2
स्तरीकरण	8	3	9	4	2	5	1	6	7
प्रकोप	भूकम्प	डुबान	आगलागी	तुषारो	बाढी	महामारी	हावाहुरी	असिना	चट्याङ्ग
स्तरीकरण	1	2	3	4	5	6	7	8	9

वडा नं. २०

प्रकोप स्तरीकरण

प्रकोप	असिना	आगलागी	चट्याङ्ग	तुषारो	डुबान	बाढी	भूकम्प	महामारी	हावाहुरी
असिना		आगलागी	असिना	तुषारो	डुबान	बाढी	भूकम्प	महामारी	हावाहुरी
आगलागी			आगलागी	आगलागी	डुबान	आगलागी	भूकम्प	महामारी	आगलागी
चट्याङ्ग				तुषारो	डुबान	बाढी	भूकम्प	महामारी	हावाहुरी
तुषारो					डुबान	तुषारो	भूकम्प	तुषारो	तुषारो
डुबान						डुबान	भूकम्प	डुबान	डुबान
बाढी							भूकम्प	बाढी	बाढी
भूकम्प								भूकम्प	भूकम्प
महामारी									महामारी
हावाहुरी									
जम्मा	1	5	0	5	7	4	8	4	2
स्तरीकरण	8	4	9	3	2	5	1	6	7
प्रकोप	भूकम्प	डुबान	तुषारो	आगलागी	बाढी	महामारी	हावाहुरी	असिना	चट्याङ्ग
स्तरीकरण	1	2	3	4	5	6	7	8	9

वडा नं. २१

प्रकोप स्तरीकरण

प्रकोप	असिना	आगलागी	चट्याङ्ग	तुषारो	डुबान	बाढी	भूकम्प	महामारी	हावाहुरी
असिना		आगलागी	असिना	तुषारो	डुबान	बाढी	भूकम्प	महामारी	हावाहुरी
आगलागी			आगलागी	आगलागी	डुबान	आगलागी	भूकम्प	महामारी	आगलागी
चट्याङ्ग				तुषारो	डुबान	बाढी	भूकम्प	महामारी	हावाहुरी
तुषारो					डुबान	तुषारो	भूकम्प	तुषारो	तुषारो
डुबान						डुबान	भूकम्प	डुबान	डुबान
बाढी							भूकम्प	बाढी	बाढी
भूकम्प								भूकम्प	भूकम्प
महामारी									महामारी
हावाहुरी									
जम्मा	1	5	0	5	7	4	8	4	2
स्तरीकरण	8	3	9	4	2	5	1	6	7
प्रकोप	भूकम्प	डुबान	आगलागी	तुषारो	बाढी	महामारी	हावाहुरी	असिना	चट्याङ्ग
स्तरीकरण	1	2	3	4	5	6	7	8	9

वडा नं. २२

प्रकोप स्तरीकरण

प्रकोप	असिना	आगलागी	चट्याङ्ग	तुषारो	डुबान	बाढी	भूकम्प	महामारी	हावाहुरी
असिना		आगलागी	असिना	तुषारो	डुबान	बाढी	भूकम्प	महामारी	हावाहुरी
आगलागी			आगलागी	तुषारो	डुबान	आगलागी	भूकम्प	महामारी	आगलागी
चट्याङ्ग				तुषारो	डुबान	बाढी	भूकम्प	महामारी	हावाहुरी
तुषारो					डुबान	तुषारो	तुषारो	तुषारो	तुषारो
डुबान						डुबान	भूकम्प	डुबान	डुबान
बाढी							भूकम्प	बाढी	बाढी
भूकम्प								भूकम्प	भूकम्प
महामारी									महामारी
हावाहुरी									
जम्मा	1	4	0	7	7	4	7	4	2
स्तरीकरण	8	5	9	3	2	4	1	6	7
प्रकोप	भूकम्प	डुबान	तुषारो	बाढी	आगलागी	महामारी	हावाहुरी	असिना	चट्याङ्ग
स्तरीकरण	1	2	3	4	5	6	7	8	9

वडा नं. २३

प्रकोप स्तरीकरण

प्रकोप	असिना	आगलागी	चट्याङ्ग	तुषारो	दुबान	बाढी	भूकम्प	महामारी	हावाहुरी
असिना		आगलागी	असिना	तुषारो	दुबान	बाढी	भूकम्प	महामारी	हावाहुरी
आगलागी			आगलागी	तुषारो	दुबान	आगलागी	भूकम्प	महामारी	आगलागी
चट्याङ्ग				तुषारो	दुबान	बाढी	भूकम्प	महामारी	हावाहुरी
तुषारो					दुबान	तुषारो	तुषारो	तुषारो	तुषारो
दुबान						दुबान	भूकम्प	दुबान	दुबान
बाढी							भूकम्प	बाढी	बाढी
भूकम्प								भूकम्प	भूकम्प
महामारी									महामारी
हावाहुरी									
जम्मा	1	4	0	7	7	4	7	4	2
स्तरीकरण	8	5	9	3	2	4	1	6	7
प्रकोप	भूकम्प	दुबान	तुषारो	बाढी	आगलागी	महामारी	हावाहुरी	असिना	चट्याङ्ग
स्तरीकरण	1	2	3	4	5	6	7	8	9

अनुसूची- ४. कार्यदलहरूको स्वरूप

स्थानीय विपद् जोखिम व्यवस्थापनको प्रभावकारी कार्यान्वयनको लागि निम्नअनुसार कार्यदल गठन गर्नु पर्नेछ तापनि स्थानीय आवश्यकतालाई दृष्टिगत गरी कार्यदलको सङ्ख्या थपघट गर्न सकिनेछ :

क्र.सं.	कार्यदलको नाम	ध्यान दिनु पर्ने क्रु	पदावधि
१	सूचना तथा पूर्वचेतावनी कार्यदल	कार्यदलका सदस्य चयन गर्दा उपलब्ध भएसम्म सम्बन्धित विषयमा ज्ञान भएका महिला, दलित, जनजाति, अपाङ्गता भएका तथा विपद्को उच्च जोखिममा रहेका समुदायका	पदेन सदस्य बाहेक अन्य सदस्यको कार्यकाल दुई वर्षको हुनेछ ।
२	खोज तथा उद्धार कार्यदल		
३	राहत व्यवस्थापन तथा पूनःस्थापन कार्यदल		
४	प्राथमिक उपचार कार्यदल		
५	क्षति तथा आवश्यकता विश्लेषण कार्यदल	प्रतिनिधिलाई प्राथमिकता दिनु पर्नेछ ।	

अनुसूची- ५. वडा/नगर स्तरीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन समितिको काम, कर्तव्य अधिकार

५.१ स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको काम कर्तव्य तथा अधिकार

विपद् व्यवस्थापन राष्ट्रिय रणनीतिले समेत स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको काम कर्तव्य र अधिकारको व्यवस्था गरेको छ । सो अनुसारसमेत स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको काम कर्तव्य र अधिकार निम्नअनुसार हुनेछ :

- नगरपालिका तथा गाउँ विकास समिति क्षेत्रको विपद् व्यवस्थापन योजना तर्जुमा कार्यान्वय र अनुगमन गर्नु,
- जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति र गाउँस्तरमा गठन हुने विपद् व्यवस्थापनसम्बन्धी अन्य समिति तथा उपसमितिलाई सहयोग पुऱ्याउनु,

- नगरपालिका तथा गाउँ विकास समितिस्तरका कर्मचारी, नागरिक समाजका प्रतिनिधि तथा राजनीतिक दलका प्रतिनिधिलाई विपद्सम्बन्धी तालिम, प्रशिक्षण दिने वा दिने व्यवस्था मिलाउनु,
 - विपद् व्यवस्थापनका लागि गाउँस्तरीय विपद् व्यवस्थापन कोषको स्थापना र सञ्चालनको व्यवस्था मिलाउनु,
 - विपद् व्यवस्थापनको लागि आर्थिक बजेट छुट्याउनु,
 - विपद्को अवस्थामा वा विपद् जोखिम न्यूनीकरणका गतिविधिमा बजेट परिचालन तत्कालै हुने व्यवस्था मिलाउनु,
 - नगरपालिका तथा गाउँ विकास समितिका भौतिक संरचना निर्माण प्रक्रियामा सरकार तथा जिल्ला स्तरबाट लागू भएका नीतिनिर्देशन कार्यान्वय गर्नु, गराउनु,
 - सबै सरोकारबालाको सहभागितामा विपद् व्यवस्थापन योजना, आपत्कालीन कार्ययोजना, पुनःस्थापना तथा पुनर्निर्माण योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गर्नु पर्नेछ,
 - विपद् प्रभावित क्षेत्रमा उद्धार, राहतको व्यवस्था गर्नु,
 - नगरपालिका तथा गाउँ विकास समितिका लागि विपद् व्यवस्थापनसम्बन्धी आवश्यक दस्तावेज तयार गर्नु,
 - विपद्बाट विस्थापित समुदायलाई पुनःस्थापन गर्न जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिलाई सधाउनु, नगरपालिका तथा गाउँ विकास समितिस्तरको प्रकोप जोखिम नक्सा बनाउने,
 - विकास निर्माणका योजनामा विपद् व्यवस्थापन र जोखिम न्यूनीकरणका अवधारणालाई मूलप्रवाहीकरण गर्नु पर्नेछ, गराउने तथा त्यससँग सम्बद्ध कार्य गर्नु पर्नेछ,
 - सामुदायिक प्रकोप व्यवस्थापन समितिहरूलाई नगरपालिका तथा गाउँ विकास समितिमा आबद्ध गराई तिनको सूची कायम गरी समितिहरूका कार्यक्रमलाई सधाउने,
 - विपद् व्यवस्थापनसम्बन्धी जनचेतना तथा क्षमता अभिवृद्धिका कार्य गर्ने, गराउने,
 - विपद् व्यवस्थापन प्रक्रियालाई समावेशी र सहभागितामूलक बनाउन निम्नअनुसारका अन्तर्निहीत क्षेत्रलाई प्राथमिकतामा राख्ने प्रत्याभूति गर्नु पर्नेछ :
 - लैझिगक समानता,
 - सामाजिक समावेशीकरण,
 - आपडगता तथा सीमान्तीकित समुदायको पहुँच,
 - जीविकोपार्जनका वैकल्पिक क्षेत्रको पहिचान र पछाडि पारिएका वर्गको पहुँच,
 - प्रभावित समुदायको मानवअधिकारको संरक्षण,
 - प्रतिकार्यमा न्यूनतम मापदण्डको सुनिश्चितता ।
- स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन तथा प्रचलित नेपाल कानूनमोजिम सरकार, जिल्ला दैवी प्रकोप तथा उद्धारसमिति, राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्था र दातृ निकायसँग समन्वय गरी विपद् व्यवस्थापनका लागि आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग प्राप्त गर्नु पर्नेछ ।

स्रोत : विपद् जोखिम व्यवस्थापन राष्ट्रिय रणनीति २०६६, नेपाल सरकार, गृह मन्त्रालय, अनुसूची ८ ।

५.२ वडास्तरीय सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन समितिको काम, कर्तव्य तथा अधिकार

१. स्वीकृत स्थानीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना तर्जुमा निर्देशिकामा उल्लेख भए बमोजिम विपद् व्यवस्थापन योजना तर्जुमा गर्न स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिलाई सहयोग गर्ने ।
२. वडास्तरमा रहेका सरोकारबालाको सहभागितामा विपद् व्यवस्थापन योजना, आपत्कालीन कार्य योजना, पुनःस्थापना तथा पुनर्निर्माण योजना तर्जुमा/अध्यावधिक र सो को कार्यान्वयन गर्ने /गराउने,
३. प्रभावित क्षेत्रमा उद्धार र राहत कार्यको व्यवस्थापनमा सहयोग गर्ने,
४. आवधिक स्पमा वडा स्तरमा विपद् जोखिमको अवस्था अध्ययन गरी वडाका प्रत्येक परिवारको विवरण अद्यावधिक गर्ने,
५. आफ्नो वडा क्षेत्रमा सञ्चालन हुने विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी कायूक्रम एवं गतिविधिहरु सञ्चालन गर्न सहयोग गर्ने ,
६. आवश्यकता अनुसार वडास्तरका कर्मचारी, नागरिक समाज तथा स्थानीय बासिन्दाहरूलाई विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी जनचेतनामूलक गतिविधिहरु सञ्चालन गर्न सहयोग पुर्याउने,
७. वडास्तरमा सञ्चालन हुने सबै पूर्वाधार सम्बन्धी योजनामा विपद् व्यवस्थापन र जोखिम न्यूनीकरणका अवधारणलाई मूलप्रवाहीकरण गर्न सहयोग गर्ने,
८. वडास्तरमा विपद् व्यवस्थापन कोष स्थापना गर्न आवश्यक देखिएमा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको स्वीकृती लिई कोष खडा गर्ने,
९. चौमासिक रूपमा विपद् व्यवस्थापन समितिलाई प्रगति र आर्थिक प्रतिवेदन पेश गर्ने,

अनुसूची- ६. आपतकालीन सम्पर्क नम्बरहरु

क्र.सं.	निकाय	सम्पर्क नम्बर
१	स्थानीय आपतकालीन कार्यसंचालन केन्द्र	९६६०८९५२०५२,
०८९५३३४०, ९८५८०२३९००
२	दमकल सेवा, नेपालगञ्ज	०८९-५३८९९९
३	नगर प्रहरी	९८५८०२४९९७, ९८५८०२९६६७
४	बडा प्रहरी कार्यालय	९८५८०९०२९९
५	जिल्ला आपतकालीन कार्यसंचालन केन्द्र	०८९-५३५९९९
६	जिल्ला प्रहरी कार्यालय बाँके	१००, ९८५८०९०९९०
७	शस्त्र प्रहरी बल नेपाल ३० नं. हे.क्वा	०८९-५२७२७१
८	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, एम्बुलेन्स सेवा	०८९-५३११०४
९	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, ब्लड बैंक	०८९-५३३१७४
१०	भेरी अस्पताल, इमरजेन्सी	०८९-५३०९९३
११	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, बाँके	०८९-५३०९८८
१२	मेडिकल कलेज, नसिड होम नेपालगञ्ज	०८९-५३७९६४
१३	बज्रदल गण, साभा	०८९-५६५०५८
१४	जल तथा मौसम विज्ञान विभाग कोहलपुर	०८९-५४२९०७

अनुसूची- ७. सन्दर्भ सामाग्रीहरु

यो स्थानीय विपद् जोखिम तथा व्यवस्थापन योजनाको पुनरावलोकन गर्दा निम्न सन्दर्भ सामाग्रीहरुबाट जानकारी तथा सूचना उद्धृत गरिएको हो

- १ बाँके जिल्ला विपद् प्रतिकार्य योजना २०७७
- २ जिल्ला जनसंख्या पार्श्व चित्र, बाँके, ०६९/०७० जनगणनाको अद्यावधि नयाँ तथ्यांक समावेश गरिएको ।
३. आकस्मिक विपद् व्यवस्थापन योजना, २०६७
४. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन २०६७
५. विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि राष्ट्रिय रणनीति, २०६६
- ६ विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ (पहिलो संशोधन २०७६ ऐनले व्यवस्था गरेको मापदण्ड र सरकारी संरचनाबारे जानकारी ।
- ७ स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५ विपद् जोखिम न्यूनीकरणमा स्थानीय निकायको भूमिकाबारे जानकारी ।
- ८ स्फेयर परियोजना राहत मापदण्ड
- ९ स्थानीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना तर्जुमा निर्देशिका २०६८
- १० कोभिड २०१९, जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय ।
- ११ जिल्ला आपतकालीन कार्य सँचालन कार्यविधि, पूर्वानुमानमा आधारित बाढी पूर्वतयारी कार्यविधि (२०७४)
- १२ विश्व बैंकको प्रतिवेदन
१३. नेपालगञ्ज उपमहानगरपालिकाको आधिकारिक वेभ पेज
१४. नेपालगञ्ज उपमहानगरपालिकाका स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना २०७७

३. सङ्कटासन्नता र क्षमता विश्लेषण औजारहरू

३.१ प्रकोप पहिचान

प्रकोप	पहिरो	आगलागी	सुख्खा खडेरी	असिना	महामारी	बाढी	हुरीवतास	भूकम्प	चट्याङ्ग
छ, छैन	छैन	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ
अन्यप्रकोप छ, भने खुलाउने :									

४ प्रकोप, मौसमी तथा बाली पात्रो (Hazard, Seasonal and Crop Calendar)

समुदाय वडा हुदै नगरपालिका तथा गाउँपालिकाभित्र कुन समयमा कुन प्रकोप हुन्छ भनेर पत्ता लगाई त्यसको समयरेखा तयार गर्नुपर्छ जसलाई प्रकोप पात्रो भनिन्छ। यसको लागि निम्न बमोजिमको तालिका तयार: गर्नुपर्छ।

४.१ प्रकोप पात्रो (Hazard Calendar)

प्रकोप	समय	महिनाहरू												समयको अन्तरालमा देखिएको परिवर्तन
		बै.	जे.	अ.	श्रा.	भा.	आ.	का.	मं.	पु.	मा.	फ.	चै.	
हावाहुरी	(पहिले ३० वर्ष)	✓	✓	✓										✓
	अहिले	✓	✓	✓										✓
बाढी	(पहिले ३० वर्ष)			✓	✓									
	अहिले			✓	✓									
झुवान	(पहिले ३० वर्ष)				✓	✓								
	अहिले				✓	✓								
शितलहर	(पहिले ३० वर्ष)								✓	✓	✓			
	अहिले								✓	✓	✓			
महामारी	(पहिले ३० वर्ष)	✓	✓	✓	✓							✓	✓	
	अहिले	✓	✓	✓	✓	✓							✓	
आगलागी	(पहिले ३० वर्ष)	✓	✓	✓	✓	✓							✓	
	अहिले	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓					✓	

चटयाड	(पहिले ३० वर्ष)			✓	✓					✓			
	अहिले			✓	✓					✓			
खडेरी	(पहिले ३० वर्ष)	✓											✓
	अहिले	✓								✓	✓		✓
असिना	(पहिले ३० वर्ष)		✓	✓					✓	✓	✓		
	अहिले		✓	✓					✓	✓	✓		

४.२ मौसमी पात्रो (Seasonal Calendar)

मौसम	समय	महिनाहरु												समयको अन्तरालमा देखिएको परिवर्तन
		बै.	जे.	अ.	श्रा.	भा.	आ.	का.	मं.	पु.	मा.	फ.	चै.	
मनसुन वर्षा	(पहिले ३० वर्ष)			✓	✓	✓	✓	✓						पहिले पहिले पानी धेरै मात्रामा पर्ने गर्दथ्यो तर अचेल नीकै बम मात्रामा पर्ने गर्छ
	अहिले			✓	✓	✓	✓	✓	✓					
हिउँदे वर्षा	(पहिले ३० वर्ष)								✓	✓	✓			
	अहिले								✓	✓	✓			
गर्मी	(पहिले ३० वर्ष)	✓	✓	✓										पहिले वैशाख देखी गर्मी सुरु भएर असार सम्म हुन्थ्यो अचेल चैत्र बाट सुरु भएर भदौसम्म हुन्थ्यो
	अहिले	✓	✓	✓	✓	✓						✓		
जाडो	(पहिले ३० वर्ष)							✓	✓	✓	✓	✓		पाहिले कात्तिकदेखि फागुनसम्म जाडो हुन्थ्यो अहिले पौष र माघमा मात्र धेरै जाडो हुन्छ
	अहिले								✓	✓				
सितलहर	(पहिले ३० वर्ष)								✓	✓	✓			
	अहिले								✓	✓	✓			

४.३ बाली र वनस्पति पात्रो (Crop Calendar)

बाली र वनस्पति पात्रो तयार गर्दा समुदायको प्रमुख ३ बाली वा वनस्पतिसँग सम्बन्धित विभिन्न क्रियाकलापहरू कुन कुन समयमा गरिन्छ, भनी पत्ता लगाउँन निम्न बमोजिमको तालिका प्रयोग गर्न सकिन्छ।

विवरण	समय	महिनाहरू												समयको अन्तरालमा देखिएको परिवर्तन
		बै.	जे.	अ.	श्रा.	भा.	आ.	का.	मं.	पु.	मा.	फ.	चै.	
धानको वीउ लगाउने	(पहिले ३० वर्ष)	✓												✓
	अहिले	✓												✓
धान रोप्ने	(पहिले ३० वर्ष)		✓	✓										
	अहिले		✓	✓										
धान काट्ने	(पहिले ३० वर्ष)										✓			
	अहिले										✓			
	अहिले													
गहुँ छर्ने	(पहिले ३० वर्ष)							✓	✓					
	अहिले							✓	✓					
गहुँ काट्ने	(पहिले ३० वर्ष)											✓		
	अहिले		✓										✓	
आलु रोप्ने	(पहिले ३० वर्ष)							✓	✓					
	अहिले						✓	✓	✓					
आलु निकाल्ने	(पहिले ३० वर्ष)										✓			
	अहिले								✓	✓	✓			

**५. जीविकोपार्जनका श्रोत
नेपालगन्ज उपमहानगरपालिका**

| समुदायको
नाम	जीविकोपार्जनका श्रोत							कैफियत
	कृषि	व्यापार	ज्याला
मजदुरी	जागिर	वैदेशिक
रोजगार	उधोग		

६. प्रकोप एवम् जोखिम तथा सामाजिक श्रोत नक्सांकन

खोला तथा नदीनाला, पोखरी, खेतीयोग्य जमिन, बाटो तथा सडक सञ्जालहरू, सामुदायिक भवनहरू, विद्यालय, स्वास्थ्य सेवा केन्द्रहरू, कलकारखाना, वनजइगल, नगरपालिका तथा गाउँपालिका भवन, विजुली, खोला र संरक्षित आश्रय स्थलहरू वा आश्रयस्थलका लागि उपयुक्त क्षेत्र, पक्की बाँध, वृक्षरोपण गरिएका क्षेत्र, खानेपानी मुहान, खेतीपाती, बसोबास क्षेत्र आदि स्पष्ट रूपमा देखाउन' पर्छ। यसका साथै प्रकोपले क्षति पुऱ्याएको क्षेत्र, प्रकोपले क्षति गर्न सक्ने जीविकोपार्जनका श्रोतहरू एवं स्रोतको प्रयाप्तता तथा यसको प्रयोगमा भएका वा सम्भावित विवादित क्षेत्र आदि क्षेत्र समेट्नु पर्छ ।

७. समुदायको पारिवारिक सङ्कटासन्नता स्तरीकरण

समुदायको पारिवारिक सङ्कटासन्नता स्तरीकरणसम्बन्धी तालिकाभर्दा नेपाल सरकार, स्थानीय शासन तथा समुदायिक विकास कार्यक्रम वा गरिवि निवारण कोष वा बडास्तरीय स्वीकृत कार्यक्रमद्वारा संकलित तथ्यांकलाई आधार मान्न सकिनेछ ।

| जोखिमको अवस्था
(परिवार)	उच्च			मध्यम			न्यून		
	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा
उमेरगत जनसंख्या									
१ वर्ष मुनि									
१-५ वर्ष									
६-१२ वर्ष									
१३-१८ वर्ष									
१९-५९ वर्ष									
६० वर्ष माथि									
आपाङ्गता भएका व्यक्ति									३०
गर्भवती महिला	३०			३०			३०		९०
बच्चालाई दुध खुवाउने महिला	५०			६०			४०		१५०
कुपोषित बाल बालिका (५									

वर्षमनिका)									३०
कुपोषित बालबालिका (५ देखि १२ वर्षसम्म)									
जम्मा									

नोट- प्रत्येक बडाका लागि छुट्टा छुट्टै तालिका प्रयोग गर्नु पर्नेछ ।

८. स्रोतको उपलब्धता तथा पहुँच

नगरपालिका तथा गाउँपालिका वा समुदायमा भएको क्षमता पत्ता लगाउँन निम्नअनुसार फारम प्रयोग गर्नुपर्छ । यो फारम समुदायमा भएका स्रोतहरू सङ्कलन गर्दै नगरपालिका तथा गाउँपालिकाको एकीकृत क्षमताको सूची तयार गर्नु पर्नेछ :

८.१ भौतिक श्रोत

विवरण	नाम र रहेको स्थान (कहाँ)	सङ्ख्या (कति)	क्षमता	अवस्था	कैफियत
पुल	ओझौवा घाट पुल, बेहानाला, भोरा जंगल जाने पुल, हजरत जंगल जाने पुल, बरुवाघाटपुल	५	४ पक्की १ कच्ची	२ पक्की भत्केको मर्मत गर्नु पर्ने, १ कच्ची	
सडक	डम्पीडसाइट देखी गन्धैला सम्म कच्ची, डम्पीड साइट देखी भोरा जंगल सम्म कच्ची, डुडुवा देखी होलीया, भज्जीपुरुवा देखि जंगलीशिव पुरुवा	४	२ कच्ची २ पक्की	१ सडक पीच, उत्तम र ३ सडक को नाजुक	
बाँध	छैन				
विद्यालय भवन	जंगलीशिवपुरुवा	२	१ मदरसा, १ सामुदायिक	नाजुक	५ कक्षासम्म मात्र पढाइ हुने
सुरक्षित आवास तथा स्थान					
सामुदायिक चर्पी	भज्जीपुरुवा	१	पक्की	राम्रो	
सञ्चारका साधन					
यातायतका साधन		१२	४ रिक्सा ८ ट्रायाक्टर		
पूर्वसूचना प्रणाली					
लाइफ ज्याकेट					
डुड्गा					
आपतकालीन स्थानान्तरण मार्ग					
बहुप्रकोप तथा बहिर्गमनका लागि तोकिएको खुल्ला स्थान तथा स्थानान्तरण मार्ग					

बाढीको आपतकाल
अवस्थाका लागि
तोकिएको आश्रय स्थल	क्रिकेट खेल मैदान,
भज्जीपुरुवा	२		ठीकै	
स्थानीय आपतकालीन
कार्य संचालन केन्द्र
आपतकालीन सामग्री
भण्डारण गृह					
क्वारिन्टीनका लागि
तोकिएको स्थान	महेन्द्र क्याम्पस नेपालगन्ज				
विपद्को समयमा सक्रिय
हुनसक्ने / भएका
सामाजिक संजाल					

८.२ मानवीय श्रोत

| विवरण | नाम र रहेको
स्थान (कहाँ) | सङ्ख्या (कति) | क्षमता | अवस्था | कैफियत |
|--|-----------------------------|---------------|--------|--------|--------|
| आधारभूतखोज तथा उद्धार
तालिम प्राप्त जनशक्ति | | ८० | | | |
| जल्लाविपद् प्रतिकार्य
सम्बन्धी तालिम प्राप्त
जनशक्ति | | १५० | | | |
| तालिम प्राप्त पौडीबाज | | | | | |
| तालिमप्राप्त स्वयम्सेवक | | | | | |
| ग्रामीण महिला स्वास्थ्य
कार्यकर्ता | | २ | | ठीकै | |
| तालिम प्राप्त कृषि
प्राविधिक | | २ पुरुष | | | |
| शिक्षक | | ८ | | | |
| तालिमप्राप्त सामुदायिक
विपद् व्यवस्थापन समिति | | | | | |
| प्राथमिक उपचार कार्यदल | | | | | |
| पुर्व सूचना सम्बन्धी
तालिम प्राप्त समुदाय | | | | | |
| सुरक्षित स्थानान्तरण
विशेष तालिम प्राप्त
जनशक्ति | | | | | |
बिमा अभिकर्ता	१ स्वास्थ्य बिमा				
कर्मचारी	१०				
स्वयम्सेवक					
सिकमी		१०			
डकमी		१०			
अन्य					

८.३ सामाजिक श्रेत

विवरण	नाम र रहेको स्थान (कहाँ)	सङ्ख्या (कति)	क्षमता	अवस्था	कैफियत
सामुदायिकभवन		१	पक्की	राम्रो	प्लास्टर नभाको
पाटी पौवा					
खानेपानीवितरण धारा		१५०			
मठ मन्दिर		६			२ मन्दिर, २ मस्दिज, २ इदगा
उच्च भकारी					
बाढीको समयमा नडुन्ने उच्च सामुदायिक धारा कल					

८.४ सामाजिक संरचना

विवरण	नाम र रहेको स्थान (कहाँ)	सङ्ख्या (कति)	क्षमता	अवस्था	कैफियत
महिला/आमा /अपाङ्गताभएका व्यक्तिहरुको समूह		३			महिला आमा समूह २ र अपागता संजाल १
आयआर्जनमा सक्रियमहिला समूह		५ टिचर म			
निर्णय तहमाभएकामहिला		२	वडा सदस्य		
शैक्षिकअवस्था (म/पु)		३० प्रतिशत			
सामुदायिक बन उपभोक्ता समिति		१ हजरत सामुदायिक			
सामुदायिकविपद्व्यवस्थापन समिति					
स्थानीय मेलमिलाप समूह /समिति		१ सामुदायिक मेल मिलाप केन्द्र			
टोल सुधार विकास / समिति					

९. जीविकोपार्जनका ५ सम्पत्तिमा जीविकोपार्जनका क्षेत्रहरुको हालको अवस्था र गुण स्तर के कस्तो अवस्थामा रहेको छ र भविष्यको परिदृश्य समुदायको धारणा अनुसार के कस्तो रहेको छ। साथै यीपुँजीको हालको र भविष्यको अवस्थातथा गुणस्थर लाई १देखि ४ अंकमा स्तरिकरण गरिन्छ।

जीविको पार्जन सम्पत्ति	जीविको पार्जको क्षेत्र	हालको अवस्था र गुण स्तर	स्तर (१-४)	भविश्यको परिदृश्य गुणस्तर	स्तर (१-४)
प्राकृतिक	वन				
	जलश्रोत				
	माटो				
भौतिक सम्पत्ति					
आर्थिक सम्पत्ति					
सामाजिक सम्पत्ति					
मानवीय सम्पत्ति					

१० बस्ती स्तरीकरण

विगतमा समुदाय स्तरमा भएकाविपद्का घटनाहरूको क्षति र प्रभावका आधारमा समुदायलाई स्तरीकरण गरिनेछ । तलको स्तरीकरण समुदायको भनाईका आधारमा समुदायले भोगे तथा देखेका घटनाका आधारमा राखिनेछ । विपद् जोखिम न्यूनीकरणका योजनाहरूको आधारमा उक्त समुदायलाई प्राथमिकतामा राख्न सजिलो हुन्छ ।

११. प्रकोप समस्याविश्लेषण खाका

११.१ प्रकोप विश्लेषण

प्रकोप	जोखिमा रहेका तत्व, स्थान तथा स्तर	जोखिममा रहेका स्थान तथा तत्वहरू संकटासन्न हुनुका कारणहरू	प्रकोपले जोखिममा रहेका तत्वहरूमा पार्ने असर	सम्भावित समाधानका उपायहरू
महामारी	मान्छे, समुदाय, जंगली शिवपुरुवा, भज्जीपुरुवा, लोहारनपुर	फोहरमैला, सरसफाइको कमी वर्षातको पानी जम्ने, जनचेतनाको अभाव	समुदायका व्यक्तीहरूमा भाडापखाला, दादुरा, आँखा पाक्ने जस्ता रोगले सताउने	सरसफाइका अभियानहरू चलाउने, गाउँ टोल सफा राख्ने, जनचेतना बढाउने
बाढी	घर, मान्छे, पशु, अन्न बाली, खेत वारी, बस्ती आदि	वर्षातको पानी, बेहना नालामा ठाउँठाउँमा फोहर भरीदा ठाउँठाउँमा, त्यामपाइप नराखीएकाले, कल्भर्ट नवनाएकाले, वडा कार्यालय देखी	घर बस्तीमा पानी पस्ने, घर बस्ती बगाउँने, खेत वारीमा माटो बालुवा भरीने, खेत वारी बगाउने, कुखुरा हास बगाउँने	बेहना नाला बेलाबेलामा सरसफाइ गरियो भने पानी जति इन्डियातिर जान्छ र बडामा बाढी आउन बाट जोगीन्छ, त्यस्तै ठाउँ ठाउँमा त्यामपाइप राखी कल्भर्ट बनाउने, वडा कार्यालय देखी

		दक्षिण तिर पानी निकासको नाला नबनाएकाले		दक्षिण तिर पानी निकासको नाला बनाउने
झुबान	ऋग्न, घर, खाद्यान्न, अन्न, लत्ताकपडा, रेडीयो, टिभि, विद्युतको तार आदि	बर्पातको पानी, पानी निकासको नाला नबनाएकाले	घर आगन भित्र भित्रपानी पस्ने, खाद्यान्न, लत्ताकपडा कुहिने, विद्युतीय उपकरण विग्रने	ठाउँ ठाउँमा पानी निकासका नालाहरु बनाउने
त्वाहुरी	जस्ता पाता र फुसका घरका छाना, लत्ताकपडा, महत्पूर्ण कागजात	घरका छानामा बलीयो गरी नवाधेकोले, कच्ची घर भएकाले	छाना उडाउने, लत्ताकपडा उडाउने, कागजातहरु उडाउने	घरका छाना बलियो गरी छाउने, अकुंसे किला काटाले बाध्ने, पक्की घरहरु निर्माण गर्ने
आगलागी	घर, मान्छे, खाद्यान्न, पशु, अन्न, लत्ताकपडा आदि	विद्युत सकेट, फुसका घरमा आगो छिटै सलिकने भएकाले, चुरोट बिडी खाएर राम्रो सँग ननिभाइ फाल्नाले, चुलोको आगोहरु राम्रोसँग ननिभाउनाले, विद्युतीय उपकरण बन्द नगरी छोडदा, विद्युतको भोल्टेज तलमाथी हुदा	घर, मान्छे, खाद्यान्न, पशु, अन्न, लत्ताकपडा आदि जलेर धनजनको क्षति	चुलोको आगो राम्रो सँग निभे ननिभेको सुनिश्चित गर्ने, विद्युतीय उपकरण खुलै नछोडने, चरोटका सुटा जथाबाबी नफाल्ने, फुसका घर विस्थापीत गर्ने
चटयाङ	मान्छे, पशु, घर, विद्युतीय उपकरण	हाइटेन्सन नजिक पर्दा, जलवायु मैसमका करण	मान्छे, पशु, घर, विद्युतीय उपकरण आदिको बिनास	घर घरमा अर्थाङ्को व्यवस्थगर्ने
बाली किरा	अन्न बाली, तरकारी	जलवायु, बातावरण, फोहर, तापक्रमको वृद्धि	अन्न बाली, तरकारी को बिनास भइ उत्पादकत्व घटने, आर्थिक क्षति	कृषकहरुलाई तालीम दिने, वडामा १ कृषि प्राविधिकको व्यवस्थ लाग्ने

११.२ प्रकोपको अबस्थातथा अनुकूलनक्षमताको विश्लेषण

क्र.सं.	प्रकोप	प्रकोपले प्रभाव पारेको मुख्य क्षेत्र	असर तथा प्रभावहरु	स्तर (१-४)	समुदायले गरेका अनुकूलनका प्रयासहरु	स्तर (१-४)
१.	खहरे बाढी	कृषी, पशु तथाखाद्य सुरक्षा, जलवायु जन्य प्रकोप तथा भौतिक पूर्वाधार, वन तथा जैविक विविधता, मानव स्वास्थ्य
.....
.....				
२	बर्बें बाढी					
३	सुख्खा खडेरी					

११.३ संवेदनशीलता तथा समस्या वृक्ष विश्लेषण

जलवायु परिवर्तन त्यसको प्रभाव तथा अनुकूलन क्षमताका आधारमा प्राकृतिक श्रोतहरुको पर्याप्तता यसको प्रयोग तथा उपयोगमा समुदाय समुदाय बीच, राज्य र समुदायबीच हुने गरेका प्रतिस्पर्धाका आधारमा हाल देखिएका संवेदनशीलताहरु र त्यी संवेदनशीलताले पारेको असर प्रभाव र त्यो असर प्रभावको स्तर १-४ मा राखी देखाइन्छ, साथै यी समस्याहरुको स्तरीकरण गरी मुख्य संवेदनशील समस्यालाई समस्या वृक्षमा देखाइन्छ ।

कारण	संवेदनशीलताका क्षेत्र	प्रभाव तथा असर	प्रभाव तथा असरको स्तर (१ - ४)
	जग्गा जमिन ढुवान तथा कटान		
	कुलो तथा पानीका श्रोत हास		
	मानव वन्य जन्तु ढन्द		
	सार्वजनिक जग्गा अतिक्रमण		
	वनश्रोतको कमि		

संवेदनशील वृक्ष विश्लेषण (रुखको जराले संवेदनशीलकाकारण काण्डले मुख्य संवेदनशील/ समस्या र हाँगा तथा पातले प्रभाव असरको रूपमा प्रस्तुत गरिन्छ)

११.४ प्रकोप जोखिम विश्लेषण

प्रकोप	प्रभाव तथा असरहरु	प्रभावतथा असरको मात्रा	प्रकोप हुनसक्ने सम्भावना	प्रकोपबाट हुनसक्ने जोखिम	जोखिमको अंक (समष्टिगत)	जोखिमको स्तर

१२ जोखिम र समस्या विश्लेषण

नगरपालिका तथा गाउँपालिकाभित्र हुने प्रकोप, त्यसको कारण र प्रभावको पहिचान गर्नु पर्छ । यसको लागि माथि उल्लिखित सबै खालका प्रकोप, जोखिमको पहिचान, प्रकोप हुने महिना र ऐतिहासिक समय रेखाको आधारमा प्रकोपको आवृत्ति र त्यसको मूल कारण तथा सम्भावित समाधानका उपायहरू केके हुन भनेर पहिचान गरी निम्नबमोजिमको ढाँचामा लेख्नु पर्नेछ :

क्रस	जोखिम तथा समस्या	मूल कारण	अन्तर्निहित कारक तत्व	प्रभाव	सम्भावित समाधानका उपायहरू
१	लगातार वर्षा हुदा घरभित्र पानी पस्ने	डुवान	पानी निकासका नालीहरु नवनाइएकाले	घरभित्र पानी पसी अन्न लत्ताकपडा भिजेर कुहिएर खेर जाने गरेको, कच्ची घरका देवाल भत्काउने गरेका	पानी निकासका नालीहरु बनाउने
२	बेहना नाला छेउछाउका घर बगाउने तथा पानी घर भित्र पस्ने	बाढी	बर्षातको पानी र बेहना नाला	बाढी आइ छेउछाउका घरमा पस्ने तथा घरहरु बगाउने	बेहना नाला बेलाबेलामा सरसफाइ गरियो भने पानी जती इन्डीया तिर जान्छ, वडामा बाढी आउन बाट जोगीन्छ त्यसै ठाउँ ठाउँमा ह्यामपाइप राखी कल्भर्ट बनाउने, वडा कार्यलयदेखि दक्षिण तीर पानी निकासको नाला बनाउने
३	विभिन्न रोगहरू देखा पर्ने	महामारी	फोहरमैला, लामखुट्टे र जनचेतनाको अभाव	द्यादुरा, भाडापखाला आखा पाक्ने रोगहरूको बर्षेनी १०-१५ जनामा संक्रमण	सरसफाइका अभियानहरू चलाउने, जनचेतना बढाउने
४	बर्षेनी हावाहुरीमा १०-१२ घर का छाना उडाउने	हावाहुरी	जस्ता पाता र फुसका छाना बलियो गरी नछाउदा	बर्षेनी हावाहुरी तथा पानीले घरका छाना उडाउदा पुन मर्मत गर्नुपर्दा आर्थिक क्षति, अन्न बाली लत्ताकपडाको नोक्सान, महत्वपूर्ण कागजात उडाउने	पक्का घरहरु निर्माण गरीनु पर्ने, जस्ता पाता र फुसका घरहरु बलियो गरी बनाउने जनचेतना जगाउने
५	आगलागी भइ धनजनको क्षति	आगलागी	लापरवाही, चुरोटका ठुटा, चुलोको आगो विद्युत सट र फुसका घर धेरै भएकाले	घर आगलागी भइ जनधनको क्षति भएको पशु बाखाको मृत्यु भएको	आगलागी बाट जोगाउने सचेतनाका कार्यक्रमहरू चलाउने, विद्युत बायरीड बलियो र समय समयमा फेर्न लगाउने

क्रस	जोखिम तथा समस्या	मूल कारण	अन्तर्निर्हित कारक तत्व	प्रभाव	सम्भावित समाधानका उपायहरु
६	धनजनको क्षति	चटयाड	जलवायु	चटयाड बाट आगलागी भइ धनजनको क्षति भएको	चटयाड बाट जोगाउँन अर्थेङ्को व्यवस्था गर्ने
७	बालीनाली सुकेर जाने	खडेरी	वर्षा तथा हिउदामा पानी नपर्नाले	लगाउँका अन्न बाली, तरकारी सुकेर जाने	सिचाइका योजनाहरु ल्याउने
८	बालीनालीमा किरा फटयाग्राले बालीनालीमा क्षति	बालीप्रकोप	जलवायु परीवर्तन, कृषकलाई ज्ञान नहुदा तथा कृषि प्राविधिक नहुदा	किरा, फटयांग्राले अन्न बाली तरकारीको बिनास भइ क्षति	कृषि प्राविधिक खटाउने, कृषकलाई तालिम दिने

नोट : समुदायमा प्रकोप, प्रकोपको कारण र प्रभाव पहिचान गर्दा समस्या वृक्ष विश्लेषण जस्ता औजारको प्रयोग गर्न सकिनेछ ।

१५. लक्षित समूह छलफल

सङ्कटासन्ता तथा क्षमता विश्लेषणका विभिन्न औजारको प्रयोबाट प्राप्त सूचना तथातथ्याङ्कको पुनरावलोकन, अनुगमन वा परीक्षण र छुटेका विषय पत्ता लगाउँन समुदायको सानो समूहमा छलफल गर्नु नै लक्षित समूह छलफल हो । समुदायकामहिला, बालबालिका, सीमान्तीकृत वर्ग, ज्येष्ठ नागरिकअपाङ्गताभएकाव्यक्ति, दलित, जनजाति र अलपसङ्ख्यक समेत सबै वर्गलाई समेटेर यसप्रकारको छलफलमा सबै सहभागीलाई समान रूपले आफ्ना विचार र भनाइ राख्नप्रोत्साहित गर्नुपर्दछिविपद् तथाजलवायु परिवर्तनका कारण त्यस वडाकोकृषि, पशुपालनतथाखाद्य सुरक्षा, वनतथा जैविक विविधता, जलवायुजन्यप्रकोप, जलस्रोत र उर्जा, भौतिक पूर्वाधार, मानव स्वास्थ्य आदि क्षेत्रहरूमा ३० वर्ष पहिले र हाल महसुस गरिएका असर तथा प्रभाव एवं भविष्यको अनुमानका बारेमा छलफल गरि निम्नअनुसारको ढाँचामा सूचीकृत गर्नुपर्दछ ।

लक्षित समूह छलफल

वडा	समस्या	३० वर्ष आगाडिको अवस्था	हाल महसुस गरिएको प्रभाव	कारण	सम्भावित समाधानका उपाय
१	विपद् तथा जलवायु परिवर्तनका घटना	वर्षाको समय लामो हुने गरेको, गर्मी कम	वर्षाको समय कम, गर्मी बढी	सहरीकरण	वस्तीको नजिक उद्योग खोल्न नदिने, वृक्षारोपन
	खानेपानी सरसफाई	पहिले कुवा तथा इनारको प्रयोग	अहिले जार तथा फिल्टरको प्रयोग गर्ने	जनचेतना	सरसफाईमा ध्यान दिएको
	मानव स्वास्थ्य	धेरै विरामी हुने गरेको, महामारी छिटै कैलिने	औषधी प्रयास रूपमा पाइने	मानव जनचेतना	सरसफाईमा ध्यान दिएको
२	विपद् तथा जलवायु परिवर्तनका घटना	४२-४६ डिग्री तापक्रम	अहिले पनि उस्तै	सहरीकरण	बोटबुरुवा लगाउने
	खानेपानी सरसफाई	गर्मी महिनामा प्रयास पानी पाइने	गर्मी मौसममा पानीको आभाव	पानी नपर्नाले	पुरानो पइपहरु बदल्ने, जार फिल्टर को प्रयोग
	पानीका मुहानहरु सुक्रे	१२ महिनै पानी आउने	गर्मीमा सुक्रे	पानीको सतह घटेको, प्रयोग बढी, क्रिस्टल रिचार्ज नभएको	खानेपानी उद्योगलाई समय तोकेर चलाउन लगाउनुपर्ने, बन्द गर्नुपर्ने

बडा	समस्या	३० वर्ष आगाडिको अवस्था	हाल महसुस गरिएको प्रभाव	कारण	सम्भावित समाधानका उपाय
	जिबिकोपर्जनका श्रोतको अवस्था	उद्योग धन्दा कम भएको, व्यापार घटेको	वैदेशिक रोजगार	जनचेतना	रोजगारको बेवस्था
३	बिपद् तथा जलबायु परिवर्तनका घटना	समयमा पानी पर्ने, गर्मी कम महसुस हुने	पानी समयमै नपर्ने, गर्मी बढेको	प्रदूषण, बोटविरुवा नहनु, उच्च जनधनत्व	वृक्षारोपन, फोहोरमैला कम, प्लास्टिकको प्रयोग कम गर्ने
	मानव स्वास्थ्य	आयु बढी	आयु कम	बिषादी मुक्त खाध्यात्र	अर्गानिक खानाको सेवन
	खानेपानी सरसफाई	शुद्ध मुलको पानी थियो	भएको पानी	अनुगमन छैन	अनुगमन हनुपर्ने
	पानीका मुहानहरु सुक्रि	१२ महिनै पानी आउने	धारामा पानी सुकेको	गर्मी बढेको, पानी नपरेको	खानेपानी उद्योगलाई समय तोकेर चलाउन लगाउनुपर्ने, बन्द गर्नुपर्ने
	जिबिकोपर्जनका श्रोतको अवस्था	आफ्नै जिल्लामा काम गर्ने	वैदेशिक रोजगार	महंगीको करण	महिला मैत्री सिपमुलक तालिमको व्यवस्था
४	बिपद् तथा जलबायु परिवर्तनका घटना	खेती गर्दा पानीको समस्या नभएको	खेती गर्दा पानीको समस्या	वर्षा मौसममा परिवर्तन	पानी फ्याक्ट्रीलाई बेबन्धित तरिकाले चलाउने पर्ने
	मानव स्वास्थ्य	धेरै विरामी हुने, समयमा उपचार नभएको	उपचारमा सुधार	हस्पिटलहरु, डक्टर, नर्सको कमी	हस्पिटलहरु, डक्टर, नर्सको सजिलै पाइने
	महामारीको अवस्था	महामारीको अवस्था उच्च	महामारी कैलन कम भएको	सरसफाईमा ध्यान नदिएको	सरसफाईमा ध्यान दिएको
	जिबिकोपर्जनका श्रोतको अवस्था	२५% कृषिमा बाकी व्यापार	सबै व्यापार संगसंगै, केहि अन्य	बजारीकरण, वैदेशिक रोजगार	कृषि उत्पादनमा सहयोग गर्ने, नया योजना ल्याउने
५	बिपद् तथा जलबायु परिवर्तनका घटना	पहिले पनि गर्मि थियो	अहिले पनि गर्मी उस्तै छ	समयमा पानी नपर्नु	वृक्षारोपन
६	मानव स्वास्थ्य	स्वास्थ्य समस्या भएपनि उपचार सबैलाई उपलब्ध थिएन	औषधि उपलब्ध भएको	स्वास्थ्येलाई प्राथमिकता नदिएको	औषधिको मात्रा थप्रे
	महामारीको अवस्था	समयमै उपचार नपाइने	समयमै उपचार पाइने	स्वास्थ्य क्षेत्रमा विकास हुदै	औषधिको मात्रा थप्रे, महामारीको असर बारे जनचेतना फैलाउने
	पानीका मुहानहरु सुक्रि	कम गहिरोमा पनि पानी आउने	धेरै गहिरो खन्दा पनि पानी नआउने	समयमा पानी नपर्नु	वृक्षारोपन
	जिबिकोपर्जनका श्रोतको अवस्था	मजुरी, खेती आफ्नै जिल्लामा गर्ने	वैदेशिक रोजगार	रोजगारीको कमी	रोजगारी दिने, लक्षित बर्गको समूहको लागि विभिन्न सिपमुलक कार्यक्रम दिने/सिकाउने
७	बिपद् तथा जलबायु परिवर्तनका घटना	गर्मी कम भएको	गर्मी बढेको	जनधनत्व, औद्धोगीक विकास	वृक्षारोपन
	मानव स्वास्थ्य	पहिको मनिषको आयु बढि	मानिसको आयु कम	बिषादी उक्त खानेकुरा खानाले	अर्गानिक खानेकुरा खाने, सरसफाईमा ध्यान दिने
	बालीउत्पादनमा मलको प्रयोग	पहिले अर्गानिक मलको प्रयोग हुने	उत्पादनमा बृदि भएपनि स्वास्थेको लागि खराब	रसाएनिक मल र बिषादीको प्रयोग गर्ने	अर्गानिक मलको प्रयोग गर्ने

वडा	समस्या	३० वर्ष आगाडिको अवस्था	हाल महसुस गरिएको प्रभाव	कारण	सम्भावित समाधानका उपाय
८	जिबिकोपर्जनका श्रोतको अवस्था	पहिलेको अवस्थामा काम गर्दा पारिश्रमिक कम	कृषकले उचित मूल्य नपाएको	किसानले उत्पादन गरेको अन्न सरकारले नकिन्नु / व्यापारीले किन्नु पर्ने	सरकारले खरिद दर उल्लेख गरी खरिद गर्नु पर्ने
	पानीको मुहानहरु सुकू	पहिले १२ महिनै धारा बाट पानी आउने	पानीको श्रोत सुकै गएको	पानी नपरेकोले, पानीको उद्योग स्थानीय क्षेत्रमा बनाएकोले	
८	बिपद् तथा जलबायु परिवर्तनका घटना	गर्मी बढी, बर्षाको अवस्था पनि राम्रो, समय समयमा पानी पर्ने	मौसम भन्दा आगाडि अथवा पछाडी पानी पर्ने	सहरीकरण, बातावरण प्रदूषण	रुखबिरुद्वा रोप्ने, बिपद् आउने जस्तो भएमा अगाडीनै सुचना दिने
	खानेपानी सरसफाई	कुवाको प्रयोग बढी हुने	बालुवाहरु पानीमा देखिएको, कुवा बन्द भाको, पानीमा आर्सेनिक मिसिएको		पुरानो पइपहरु बदल्ने, जार फिल्टर को प्रयोग
	महामारीको अवस्था	समयमै उपचार नपाइने	समयमै उपचार पाइने	स्वास्थ्य क्षेत्रमा विकास हुदै	औषधिको मात्रा थप्ने, महामारीको असर बारे जनचेतना फैलाउने
९	बिपद् तथा जलबायु परिवर्तनका घटना	मनसूनको समएमा समयमा पानी पर्ने	वेमौसम वर्षात, शीतलहर, लु बढेको	क्लाइमेट चेन	वृक्षारोपन, सरसफाई, प्लास्टिकको प्रयोग कम गर्ने
	मानव स्वास्थ्य	विरामी सञ्चो भएर आउने सङ्ख्या कम	विरामी सञ्चो भएर आउने सङ्ख्या बढी	हस्पिटलहरु, डक्टर, नर्सको सुविदा प्रयाप्त नभएको	हस्पिटलहरु, डक्टर, नर्सको सुविदा राम्रो भएको
	महामारीको अवस्था	स्वास्थ्य उपचार समयमा नपाइने	स्वास्थ्य उपचार समयमा पाइने, महामारी फैलिन कम भएको	स्वास्थ्य क्षेत्रमा विकास हुदै	औषधिको मात्रा थप्ने, महामारीको असर बारे जनचेतना फैलाउने
१०	बिपद् तथा जलबायु परिवर्तनका घटना	पहिले ठिकै	अहिले हरेक मौसममा धेरै असर गर्ने	क्लाइमेट चेन	वृक्षारोपन, सरसफाई, प्लास्टिकको प्रयोग कम गर्ने
	मानव स्वास्थ्य	समयम उपचार नभएको	हस्पिटलहरु नजिक भएकोले उपचार चाहै हुने	समय संगसंगै परिवर्तन	जनचेतना
	खानेपानी सरसफाई	शुद्ध पानी बारे धेरै शिक्षित नभएको	सुधार भएको	शुद्ध नभएको	विभिन्न स्थावाट सहयोग तथा तालिम प्रदान
	महामारीको अवस्था	रोग सम्बन्धि शिक्षित नभएको	शिक्षित समूह बढी भएकोले महामारी फैलन कम भएको	स्वास्थ्य क्षेत्रमा विकास हुदै	औषधिको मात्रा थप्ने, महामारीको असर बारे जनचेतना फैलाउने
	जिबिकोपर्जनका श्रोतको अवस्था	शिक्षित वर्ग, व्यापार समुह कम	शिक्षित वर्ग, व्यापार समुह बढी	जनसंख्या बढी	शिक्षामा विकास

बडा	समस्या	३० वर्ष आगाडिको अवस्था	हाल महसुस गरिएको प्रभाव	कारण	सम्भावित समाधानका उपाय
११	बिप्रद तथा जलबायु परिवर्तनका घटना	कम गर्मी, पानी पर्ने समय निश्चित	पानी पर्ने समय अनिश्चित	जनधनत्व बढी हुनु, रुखबिरुवा नहुनु	वृक्षारोपण
	मानव स्वास्थ्य	औषत आयु कम थियो	औषत आयु बढेको	स्वास्थ्य सुविदा पहिले को भन्दा अहिले उपलब्ध हुने	स्वास्थ्य सुविदामा सुधार ल्याउने
	पानीको मुहानहरु सुकू	१२ महिनै पानी आउने	बैशाख जेठमा पानी नआउने	समयमै पानी नपर्नु	कम्तीमा ३०% जमिन खुल्ला हुनुपर्ने
	जिबिकोपर्जनका श्रोतको अवस्था	कृषिमा भर पर्ने	गैहकृषिमा आवद्ध	विकासमुखी सोच, खेतीकिसानीमा फाइदा नदेखिएको	कृषिको क्षेत्रमा विकास
१२	बिप्रद तथा जलबायु परिवर्तनका घटना	तापक्रम कम	तापक्रम बढी	जनधनत्व बढी हुनु, रुखबिरुवा नहुनु, पानी नपर्नु	वृक्षारोपण
	मानव स्वास्थ्य	स्वास्थ्य समस्याहरु कम	मानव स्वास्थ्य विग्रिदै गएको	खानपानमा सुदूता नभएको	अर्गानिक खानेकुराहरु खाने
	खानेपानी सरसफाई	खोला नल्काको पानी खाने	जार, फिल्टरको पानी खाने	शुद्ध नभएको	खानेपानीमा शुद्धता गरेर पानी खाने
	जिबिकोपर्जनका श्रोतको अवस्था	घरमा ग्रहिनी बढी	व्यापार, व्यवसायी बढेको, नोकरी गर्नेको सङ्ख्या बढेको	शिक्षामा विकास	शिक्षा छोरीलाई पढाउने नीति
१३	बिप्रद तथा जलबायु परिवर्तनका घटना	समयमा पानी पर्ने	धेरै कम पानी पर्ने सम्भावना, गर्मी बढेको	जनधनत्व बढी हुनु, रुखबिरुवा नहुनु, पानी नपर्नु	वृक्षारोपण
	खानेपानी सरसफाई	कुवाको व्यवस्था थियो	द्वाण्डपम्पको व्यवस्था	शुद्ध पानीको बढी प्रयोग	आर्सेनिकको जाच गर्ने
	पानीको मुहानहरु सुकू	पानीको श्रोत नसुकेको	पानीको श्रोत प्राय सुकेको	पानी नपरेको हुनाले	वृक्षारोपण
	जिबिकोपर्जनका श्रोतको अवस्था	खेतीपातीमा निर्भर	मज्दुरी तथा वैदेशिक रोजगार	खेतीयोग्य जमिनको कमी	रोजगारीको अवसर प्रदान गर्ने, सिपमुलक कार्यक्रम सिकाउने
१४	बिप्रद तथा जलबायु परिवर्तनका घटना	कम गर्मी, पानी पर्ने समय निश्चित	समयमा बर्षा नहुने, तापक्रम बढी	बन विनास, उद्योग धेरै संचालन	वृक्षारोपण, उद्योग, कलकारखाना वस्ती भन्दा टाढा बनाउने
	मानव स्वास्थ्य	अर्गानिक खाना	बिपादी युत् खानाको सेवन	पारिवारि सङ्ख्या वृद्धि	अर्गानिक खाने कुराको प्रयोग बढी
	खानेपानी सरसफाई	सरसफाईको कमी	सरसफाईको कमी	उच्च जनधनत्व	जनचेतना मुलक क्रायेक्रम, प्लास्टिक जन्य सामाग्रीमा रोक
	पानीको मुहानहरु सुकू	१२ महिनै धारामा पानी आउने	गर्मीमा सुकू	पानी नपर्नु	खानेपानी टंकीको व्यवस्थापन
	जिबिकोपर्जनका श्रोतको अवस्था	खेतीपातीमा निर्भर	मज्दुरी तथा वैदेशिक रोजगार	काम नपाउनु रोजगार छैन	उद्योग धन्दामा काम दिनपर्ने, सिपमुलक

बडा	समस्या	३० वर्ष आगाडिको अवस्था	हाल महसुस गरिएको प्रभाव	कारण	सम्भावित समाधानका उपाय
					तालिम व्यवस्था
१५	विपद् तथा जलबायु परिवर्तनका घटना	गर्मी कम	गर्मी बढी	उद्योगीकरण, उच्च जनधनत्, वस्ती विस्तार	वृक्षारोपण, उद्योग, कलकारखाना वस्ती भन्दा टाडा बनाउने
	मानव स्वास्थ्य	स्वास्थ बढी	रोगव्याधी बढी	विषादी युत् खाना	अर्गानिक खानाको सेवन
	महामारीको अवस्था	एकदमै कम मात्रमा	धेरै भएको	प्रदूषण, वन जड्गल विनास	अर्गानिक खानाको सेवन
	पानीको मुहानहरु सुकु	४०-५० फिटमा पानी आउने	८०-९० फिटमा पानी आउने	पानी समयमै नपर्ने	खानेपानीमा उद्योग वस्ती भन्दा टाडा बनाउने
	जिविकोपर्जनका श्रोतको अवस्था	आफ्नै वोडामा काम गर्ने	मज्दुरी तथा वैदेशिक रोजगार	आयआर्जन बढी हुन्दै भनेर	रोजगारीको सृजना, सिपमुलक तालिम
१६	विपद् तथा जलबायु परिवर्तनका घटना	गर्मी कम	गर्मी बढी	उद्योगीकरण, उच्च जनधनत्व, वस्ती विस्तार	वृक्षारोपण, उद्योग, कलकारखाना वस्ती भन्दा टाडा बनाउने
	मानव स्वास्थ्य	आयु बढी	आयु कम	विषादीयुक्त खाना	अर्गानिक खाना खानुपर्ने
	खानेपानी सरसफाई	कुवाको पानी खादानी रोग धेरै नलाग्ने	खानेपानी धाराको पानीको प्रयोग गर्दा पनि विभिन्न रोग लाग्ने	पचाउने क्षमता कम भएको	शुद्ध पानी टेकिको व्यवस्था वितरण
	पानीको मुहानहरु सुकु	१२ महिनै पानी आउने	गर्मी समयमा पानी सुक्रे समस्या	ठाउँ ठाउँमा बोरिग् लागेको, पानी नपर्नु	वृक्षारोपण
	जिविकोपर्जनका श्रोतको अवस्था	कृषिमा निर्भर	विभिन्न व्यापार/व्यवसायी/ वैदेशिक रोजगार	जनसंख्या वृद्धि	आफ्नै ठाउँमा रोजगारीको अवसर प्रदान गर्नुपर्ने
१७	विपद् तथा जलबायु परिवर्तनका घटना	कम गर्मी, पानी पर्ने समय निश्चित	समयमा बर्षा नहुने, तापक्रम बढी	बन विनास, उद्योग धेरै संचालन	वृक्षारोपण, जनचेतना, उद्योग, कलकारखाना वस्ती भन्दा टाडा बनाउने
	मानव स्वास्थ्य	विरामी सञ्चो भएर आउने सङ्ख्या कम	विरामी सञ्चो भएर आउने सङ्ख्या बढी	हस्पिटलहरु, डक्टर, नर्सको सुविदा प्रयाप्त नभएको	हस्पिटलहरु, डक्टर, नर्सको सुविदा राप्नो भएको
	खानेपानी सरसफाई	अव्यवस्थित भएको	सुधार भएको	पानीमा आर्सेनिक	धाराको सहयोग, शुद्ध पानी वितरण
	कृषि उत्पादनको अवस्था	जमिन बढी तर उत्पादन कम	जमिन कम तर उत्पादन बढी	जनसंख्या वृद्धि, खेतीकिसानीमा नया प्रविधि	जनचेतना
	जिविकोपर्जनका श्रोतको अवस्था	खेतीपातीमा निर्भर	मज्दुरी तथा वैदेशिक रोजगार	खेतीयोग्ग जमिनको कमी	रोजगारीको अवसर प्रदान गर्ने, सिपमुलक कार्यक्रम सिकाउने

बडा	समस्या	३० वर्ष आगाडिको अवस्था	हाल महसुस गरिएको प्रभाव	कारण	सम्भावित समाधानका उपाय
१८	बिपद् तथा जलबायु परिवर्तनका घटना	कम गर्मी, पानी पर्ने समय निश्चित	समयमा वर्षा नहुने, तापक्रम बढी	बन विनास	वृक्षारोपण
	कृषि उत्पादनको अवस्था	पहिले तेती उत्पादन नभएको	उत्पादन राम्रो भएको	जनसंख्या वृदि, खेतीकिसानीमा नया प्रविधि	जनचेतना
	खानेपानी सरसफाई	कुवाको प्रयोग बढी	धारा, जारको पानी प्रयोग, शौचालय बनाएको	शुद्ध पानी खाने बानिको विकास	विभिन्न संघ सम्पादन सहयोग कार्यक्रम
	जिबिकोपर्जनका श्रोतको अवस्था	कम जनसंख्या कम व्यापर	बढी जनसंख्या बढी व्यापर	जनधनत्व बढी	रोजगारीको अवसर प्रदान गर्ने, सिपमुलक कार्यक्रम सिकाउने
१९	बिपद् तथा जलबायु परिवर्तनका घटना	कम गर्मी, पानी पर्ने समय निश्चित	समयमा वर्षा नहुने, तापक्रम बढी	बन विनास	वृक्षारोपण
	कृषि उत्पादनको अवस्था	जमिन बढी तर उत्पादन कम	जमिन कम तर उत्पादन बढी	जनसंख्या वृदि, खेतीकिसानीमा नया प्रविधि	जनचेतना
	खानेपानी सरसफाई	कुवाको खोलाको पानी प्रयोग	अहिले फिल्टर जारको पानी प्रयोग गर्ने	शुद्ध पानी खाने बानिको विकास	विभिन्न संघ सम्पादन सहयोग कार्यक्रम
	पानीको मुहानहरु सुकु	१२ महिनै पानी आउने	गर्मी समयमा पानी सुक्रे समस्या	ठाउँ ठाउँमा बोरिग्रामको, पानी नपर्नु	वृक्षारोपण
२०	जिबिकोपर्जनका श्रोतको अवस्था	खेतीपातीमा निर्भर	मज्दुरी तथा वैदेशिक रोजगार	खेतीयोग्य जमिनको कमी	रोजगारीको अवसर प्रदान गर्ने, सिपमुलक कार्यक्रम सिकाउने
	कुनै प्रजातिलोप हुनु	बकुल्ला, भगेराको सङ्ख्या बढी	बकुल्ला, भगेराको सङ्ख्या कम	मौसम परिवर्तन	जनचेतना
	बिपद् तथा जलबायु परिवर्तनका घटना	गर्मी र जाडो कम	गर्मी र जाडो बढी	मौसम परिवर्तन	वृक्षारोपण
२१	खानेपानी सरसफाई	कुवा, नालाको पानी खाने	धारा, जारको पानी बढी प्रयोग	शुद्ध नभएको	खानेपानीमा शुद्धता गरेर पानी खाने
	जिबिकोपर्जनका श्रोतको अवस्था	आफ्नै ठाउमा काम गर्ने	वैदेशिक रोजगार	महांगीको करण	महिला मैत्री सिपमुलक तालिमको व्यवस्था
	बिपद् तथा जलबायु परिवर्तनका घटना	गर्मी कम	गर्मी कम	उद्योगिकरण, उच्च जनधनत्व	वृक्षारोपण, फोहोर नियन्त्रण
२२	मानव स्वास्थ्य	अर्गानिक खाना खाने	बिपादी युत् खानाको सेवन	चेतनामा कमी	अर्गानिक खाने करा खानु पर्ने, योग गर्नु पर्ने
	खानेपानी सरसफाई	आर्सेनिक भएको	उस्तै छ अहिले पनि	चेतनामा कमी	शुद्ध खानेपानीको व्यवस्था हनुपर्ने
	पानीको मुहानहरु सुकु	१२ महिनै पानी आउने	गर्मी समयमा पानी सुक्रे समस्या	पानी नपरेर	वृक्षारोपण
	जिबिकोपर्जनका श्रोतको अवस्था	मज्दुरी गर्ने, खेतीपाती गर्ने	वैदेशिक रोजगार, कुनै न कुनै रोजगारीमा लागेको	आवश्यकता बढी भएको	सिपमुलक तालिम
२२	बिपद् तथा जलबायु परिवर्तनका घटना	पहिले ३६-४० डिग्री	अहिले ४०-४५ डिग्री, खेतीमा	प्रदूषण, वनजड्गल	वृक्षारोपण

वडा	समस्या	३० वर्ष आगाडिको अवस्था	हाल महसुस गरिएको प्रभाव	कारण	सम्भावित समाधानका उपाय
			प्रभाव परेको	विनास	
	खानेपानी सरसफाई	प्रयास पानी पाइने	पानीको सतह घटेकोले पानी नआउने	खडेरीले, पानी नपरेकोले	वृक्षारोपण
२३	विपद् तथा जलबायु परिवर्तनका घटना	बर्षाको समय लामो गर्मी कम	बर्षाको समय कम गर्मी बढी	औधोगिकरण बढी	वृक्षारोपण, वस्तीको नजिक उद्योग संचालन गर्न नदिने
	कृषि उत्पादनको अवस्था	उत्पादन कम १०० केजी भन्दा कम प्रति कट्टा	उत्पादन कम २०० केजी भन्दा बढी प्रति कट्टा	आधुनिक कृषि	आधुनिक कृषि
	नयाँबालीको प्रजातिको अवस्था	बैशाखमा खेतीनै नहुने	नयाँ प्रजातिको बाली	उत्पादन बढाउन	सिपमुलक तालिम
	बालीउत्पादनमा मलको प्रयोग	गोबर मल	रसायनिक मल प्रयोग	उत्पादन बढाउन	जनचेतना, सिपमुलक तालिम
	मानव स्वास्थ्य	विरामी धेरै उपचार कम	विरामी पनि धेरै उपचार पनि धेरै	जनचेतना	हस्पिटलहरू, डक्टर, नर्सको सुविदा राम्रो भएको
	पानीको मुहानहरू सुकू	१२ महिनै पानी आउने	गर्मीमा सुकू	खानेपानी उद्योग संचालन, उच्च जनधनन्तर	वृक्षारोपण
	जिविकोपर्जनका श्रोतको अवस्था	खेतीपातीमा निर्भर, उत्पादन कम उद्योग व्यापार कम	वैदेशिक रोजगार, शिक्षा, व्यापार व्यवसाय बढी	रोजगार कम भएको	रोजगारीको अवसर प्रदान गर्ने, सिपमुलक कार्यक्रम सिकाउने

१६. समुदायमा भएका साधनश्रोतहरू

क्र.सं.	सामाजिको नाम	परिणाम	भण्डारण (कहाँ)	अवस्था
१.	स्ट्रेचर	६०	LEOC	ठीक
२.	कोदालो	२०	LEOC	ठीक
३.	सावेल, गल, घन	३०	LEOC	ठीक
४.	गैंती	१०	LEOC	ठीक
५.	पूर्व सूचना प्रणालीको साइरन	१	LEOC	ठीक
६.	बाढी मापनका संरचना		LEOC	ठीक

१७. तापक्रम र वर्षाको विश्लेषण

जलतथा मौसम विज्ञान विभागबाट स्थापना गरिएकाजलतथा मौसम मापन केन्द्रको संख्या, स्थान र अवस्थाको अभिलेख राखि सम्बन्धितगाउँपालिकातथानगरपालिकाको विगत ३० वर्ष अवधिको वर्षा र तापक्रमको तथ्याङ्कप्राप्त गरि औसत वर्षा र तापक्रममाआएको परिवर्तन विश्लेषण गरिनेछ । यस विश्लेषणले बाढि, पहिरो, खडेरी, आगलागी, उञ्जनीआदिको परिवर्तनका र प्रभावकाबारेमा परस्पर सम्बन्धविश्लेषण गर्न मद्दत पुँ-याउँछ । एउटा छुटै अनुसूची राख्नुपर्नेजसमाक्रमस केन्द्रको प्रकार, स्थान, मापन गरिने मापदण्ड, पूर्वसूचना प्रणाली, जिल्लाआपतकालीनकार्यसञ्चालन केन्द्रसँग जोडिएको छ, वा छैन र हालको अवस्थाको बारेमा उल्लेख गर्नुपर्नेछ ।

१५. लक्षित समूह छलफल

क्र. सं	समस्या	३० वर्ष अगाडिको अवस्था	हल महसुस गरिएको प्रभाव	कारण	कारक तत्व	सम्भावित समाधानका उपाय	कैफियत
१	विपद् र तथाजलवायु परिवर्तनकाघटना						
२	कृषिउत्पादनको अवस्था परिमाणमा						
३	कृषिप्रणाली वाप्रक्रिया						
४	स्थानीयबालीको प्रजातिको अवस्था						
५	नयाँबालीको प्रजातिको अवस्था						
६	बालीउत्पादनमामलको प्रयोग						
७	मानव स्वास्थ्य						
८	खानेपानी सरसफाइ						
९	महामारीको अवस्था						
१०	वनतथा जैविक विविधता नयाँ प्रजाति देखा पर्नु,						
११	कुनै प्रजातिलोप हनु)						
१२	पानीकामुहानहरुसुक्ने						
१३	नयाँश्रोतहरु मुहानहरुदेखा पर्नु						
१४	मुख्यनदिनालाको बहाव						
१५	जिविकोपार्जनका श्रोतको अवस्था						
१६	जलजंगल र जमीनको प्रयोग						
१७	जलजंगल र जमीनको उपलब्धता						
१८	जलजंगल र जमीनको प्रयोग मा आएको विवाद						

१६ स्थानीय ज्ञान, सीप र प्रविधिको लेखाडकन

यस अनुसूचीमा उल्लेख भएका संकटासन्तता तथा क्षमता विश्लेषणका औजारको प्रयोगबाट समुदायमाकोविपद् सामना गर्न अपनाउने गरिएका विधिहरूको सूची तयार गरी निम्नबमोजिमको खाकामा स्थानीय ज्ञान, सीप र विधिको सूचीकरण गर्नु पर्नेछ । यसले विपद्को समना गर्न भविष्यमा अपनाउनु पर्ने विधिको पहिचान गर्नेछ, जसबाट स्थानीय ज्ञान र सीपको प्रवर्द्धन गर्न सहयोग पुग्नेछ ।

क्र स	विपद्/ प्रकोपको प्रकार	विपद् भएको वर्ष/ महिना	विपद् पहिले गरिएका पूर्व तयारी तथा जोखिम न्यूनीकरणका कार्य		विपद्को सामनाका लागि विपद्को समय र पछि अपनाइएका विधि	
			व्यक्तिगत रूपमा	सामूहिक रूपमा	व्यक्तिगत रूपमा	सामूहिक रूपमा
१	बाढी	२०४५ साउन	आफनो खेत अगाडि माटो, भारपात, रुखका हगाबिगा लगाउँ अग्लो बनाइ पटान गर्ने गरेको		पानी निकासका लागि खोल्सा खोल्सी बनाइ पानी तर्काउने गरेको	घर बगाउँकाहरुलाई खान, बस्न छरछिमेकीले सहयोग गरेको
२	आगलागी	२०३६ चैत	चुलोको आगो निभाएको निभाएको सुनिश्चित गर्ने गरेको	कतै आगलागी भइ हाले हल्ला खल्ला गरेर सबैलाई सूचना दीनु भनेर समुदायमा सल्लाह गर्ने गरेको	हल्ला खल्ला गर्दै छरछिमेकलाई गुहार्ने प्रयास, आगो निभाउने प्रयास,	सबै मिलेर कुवा र बेहना नाला बाट पानी ओसाई आगो नियन्त्रण गरेको। विपद्मा परेको परीवारलाई खाचान्न, बास, लत्ताकपडा छरछिमेकले सहयोग गर्ने गरेको
३	आगलागी	२०५१ फागुन	चुरोटका ठुटा चुलोका आगो नीभे ननिभेको सुनिश्चित गर्ने गरेको, फुसका घर विस्थापीत गर्दे जस्ता पाताका घर निर्माण गर्न सुरु भएको	जनचेतना जगाउन सल्लाह हरु गर्ने गरेको कतै आगलागी भइ हाले हल्ला खल्ला गरेर सबैलाई सूचना दीनु भनेर समुदायमा सल्लाह गर्ने गरेको	हल्ला खल्ला गर्दै छरछिमेकलाई गुहार्ने प्रयास, आगो निभाउने प्रयास,	सबैमिलेर कुवा र बेहना नाला बाट पानी ओसाई आगो नियन्त्रण गरेको। विपद्मा परेको परीवारलाई खाचान्न, बास, लत्ताकपडा छरछिमेकले सहयोग गर्ने गरेको
४	आगलागी	२०५५ वैशाख	चुरोटका ठुटा चुलोका आगो नीभे ननिभेको सुनिश्चित गर्ने गरेको, फुसका घर विस्थापीत गर्दे जस्ता पाताका घर निर्माण गर्न सुरु भएको, पक्की घर हरु निर्माण गर्न थालेको	जनचेतना जगाउन सल्लाह हरु गर्ने गरेको कतै आगलागी भइ हाले हल्ला खल्ला गरेर सबैलाई सूचना दीनु भनेर समुदायमा सल्लाह गर्ने गरेको	हल्ला खल्ला गर्दै छरछिमेकलाई गुहार्ने प्रयास, आगो निभाउने प्रयास,	सबैमिलेर नल, कुवा र बेहना नाला बाट पानी ओसाई आगो नियन्त्रण गरेको। विपद्मा परेको परीवारलाई खाचान्न, बास, लत्ताकपडा छरछिमेकले सहयोग गर्ने गरेको,
	आगलागी	२०७२ जेठ	चुरोटका ठुटा चुलोका आगो नीभे ननिभेको सुनिश्चित गर्ने गरेको, फुसका घर विस्थापीत गर्दे जस्ता पाताका र पक्की घर निर्माण गर्न सुरु भएको	जनचेतना जगाउन सल्लाह हरु गर्ने गरेको कतै आगलागी भइ हाले हल्ला खल्ला गरेर सबैलाई सूचना दीनु भनेर समुदायमा सल्लाह गर्ने गरेको	हल्ला खल्ला गर्दै छरछिमेकलाई गुहार्ने प्रयास, आगो निभाउने प्रयास,	सबैमिलेर नल, धारा बाट पानी ओसाई आगो नियन्त्रण गरेको। विपद्मा परेको परीवारलाई खाचान्न, बास, लत्ताकपडा छरछिमेकले सहयोग गर्ने गरेको, रेडकसलाई खबर गर्ने गरेको वडा मा खबर गर्ने गरेको
	चटयाड	२०७५ पौष	पानी पर्दा गडयाड गुडुड गर्दा सम्भव भएसम्म घर भित्र	पानी पर्दा गडयाड गुडुड गर्दा सम्भव भएसम्म घर भित्र		चटयाड परेको व्यक्तीलाई उपचारको लागि छिमेकीले

क्र स	विपद्/ प्रकोपको प्रकार	विपद् भएको वर्ष/ महिना	विपद् पहिले गरिएका पूर्व तयारी तथा जोखिम न्यूनीकरणका कार्य		विपद्को सामनाका लागि विपद्को समय र पछि अपनाइएका विधि	
			व्यक्तिगत रूपमा	सामूहिक रूपमा	व्यक्तिगत रूपमा	सामूहिक रूपमा
			बस्ने गरेको	बस्ने गरेको		नेपालगञ्जबाट एम्बुलेन्स मगाउँर भेरी अस्पताल सम्म पुऱ्याएको बाटोमै मृत्यु भएकाले परीवारलाई राहतको लागि छरछिमेकले सहयोग तथा बडा, उपमहानगर मा सहयोगको लागि अपील गरीदीएको
	दादुरा, भाड पखालाको सामान्य महामारी	हरेक वर्ष	जीवन जल, सीटामोल जस्ता औषधि राख्ने गरेको	सरसफाई बढाउनु पछं भन्ने जनचेतना आदान प्रदान गर्ने गरेको	तुरुन्तै स्वास्थ्य चौकी जाने गरेको। सरसफाई बढाउदै लगेको	तुरुन्तै स्वास्थ्य चौकी लैजान छिमेकबाट सल्लाह दीने गरेको
	तवाहुरी बाट घर उडाउने	हरेक वर्ष चैत्र बैशाखमा	फुसका तथा जस्ता पाताका घर माथी इटटा, ढुगां, काठ जस्ता गन्हौ सामानहरु राखी नउडाउने बनाउने गरेको		उडेका छानालाई खोजेर फेरी मर्मत गर्ने प्रयास गर्ने गरेको, कामदार मीस्त्री खोजेर पुनः छाउने गरेको	छाना उडाएका घरको वर्षातको पानीले खाद्यान्त लत्ताकपडा कुहीएको खन्डमा छिमेक बाट सहयोग गर्ने तथा हराएका जस्ता पाता भेटाएको खण्डमा जानकारी गराउने गरेको,
	बर्षातको पानी बाट ढुबान	हरेक वर्ष	आफनो घर आँगन मा माटो पटान गर्न थालेको		घरभित्रको पानी भाडा कुडाले बाहिर फाल्ने गरेको। आफनै आगनमा पानी जाने साने सानो कुलो जस्तो बनाउने गरेको	धेरै समस्या पर्दा मात्र सहयोग गर्ने गरेको
	बाली कीरा प्रकोप	हरेक वर्ष	पुर्वतयारी नभएको	कृषि प्राविधिक को माग गाउँ आएको	मेडीकलमा गएर आफै औषधि कीनेर ल्याएर छर्कने गरेको तर प्राविधिकको सल्लाह नपाएकाले समस्या समाधान नहुने	बालीमा तरकारीमा कीरा प्रकोप लाग्दा सामुहिक रूपमा कृषि ज्ञानकेन्द्र खजुरालाई सम्पर्क गरी कृषि प्राविधिकको सल्लाह सुझाव लिने गरेको

१७ समुदाय तथा वडाको सङ्कटासन्नता तथा क्षमता विश्लेषण

वडा नम्बर	विपद्	मानविय क्षमति	प्रभावित परिवार	घरको क्षमति	आर्थिक क्षमति	खेतीयोग्य भूमि र बनधेत्रको क्षमति	सामाजिक क्षमति	विगतमा भएका विपद्का घटनाक्रम	बालि लगाउने वा शिक्षाउने समयमा आएको परिवर्तन	तापक्रममा आएको परिवर्तन	जोखिमले भविष्यमा पार्न सक्छ असर	स्रोतको उपलब्धता तथा पहुच	सञ्चारात क्षमता	जनसंझाको विशेषण स्थानीय ज्ञान, सीधा, क्षमता र प्रविधि	
१	डुबान	न्युन	मध्यम	न्युन	न्युन		न्युन	न्युन					न्युन		
	खडेरी	न्युन	न्युन	न्युन	न्युन		न्युन	न्युन			न्युन				
२	आगलागी	न्युन	न्युन	मध्यम	उच्च		न्युन	मध्यम		न्युन			न्युन		
	डुबान	न्युन	मध्यम	मध्यम	उच्च		न्युन								
	महामारी
(दादुरा,
डेंगु)	न्युन	मध्यम	मध्यम	न्युन		न्युन								
३	डुबान	न्युन	मध्यम	न्युन	न्युन		न्युन	न्युन					न्युन		
	महामारी
(कोरोना
भईरस)	उच्च	न्युन	न्युन	न्युन		न्युन								
	डुबान	न्युन	न्युन	न्युन	उच्च		न्युन	मध्यम					न्युन		
४	हुरीवतास र
लु	न्युन	न्युन	न्युन	न्युन		न्युन			न्युन					
	आगलागी	न्युन	न्युन	न्युन	न्युन		न्युन								
	डुबान	न्युन	उच्च	मध्यम	मध्यम		न्युन	न्युन					न्युन		
५	महामारी
(कोरोना
भईरस)	मध्य
म	उच्च	न्युन	मध्यम		न्युन						न्युन		
	डुबान	न्युन	उच्च	न्युन	उच्च		न्युन	न्युन							
	महामारी
(कोरोना
भईरस)	उच्च	उच्च	न्युन	मध्यम		न्युन								
६	डुबान	न्युन	उच्च	न्युन	उच्च		न्युन	न्युन					न्युन		
	महामारी
(कोरोना
भईरस)	उच्च	उच्च	न्युन	मध्यम		न्युन								
	डुबान	न्युन	न्युन	न्युन	मध्यम		न्युन	न्युन					न्युन		
७	महामारी
(खेला,
दादुरा,
कोरोना
भईरस)	न्युन	न्युन	न्युन	मध्यम		न्युन								
	डुबान	न्युन	न्युन	न्युन	मध्यम		न्युन	न्युन					न्युन		
	आगलागी	न्युन	न्युन	न्युन	न्युन		न्युन								
८	डुबान	न्युन	न्युन	न्युन	मध्यम		न्युन	न्युन					न्युन		
	आगलागी	न्युन	न्युन	न्युन	न्युन		न्युन								
	डुबान	न्युन	न्युन	न्युन	मध्यम		न्युन	मध्यम					न्युन		
९	आगलागी	न्युन	न्युन	न्युन	उच्च		न्युन	न्युन					न्युन		
	महामारी
(दादुरा)	न्युन	न्युन	न्युन	मध्यम		न्युन								
	शीतलहर	न्युन	न्युन	न्युन	न्युन		न्युन	न्युन					न्युन		
१०	डुबान	न्युन	उच्च	न्युन	न्युन		न्युन	न्युन					न्युन		
	महामारी
(कोरोना
भईरस)	उच्च	उच्च	न्युन	न्युन		न्युन	न्युन					न्युन		
११	डुबान	न्युन	उच्च	न्युन	न्युन		न्युन	न्युन					न्युन		
१२	डुबान	न्युन	उच्च	न्युन	न्युन		न्युन	न्युन					न्युन		

	महामारी
(कोरोना
भईरस)	मध्य
म	उच्च	न्युन	न्युन		न्युन					
१
३	डुबान	न्युन	न्युन	मध्यम	मध्यम		न्युन	न्युन				न्युन
	महामारी
(कोरोना
भईरस)	मध्य
म	न्युन	न्युन	मध्यम		न्युन					
१
४	डुबान	न्युन	उच्च	मध्यम	उच्च		न्युन	मध्यम				न्युन
	महामारी
(कोरोना
भईरस)	न्युन	उच्च	न्युन	न्युन		न्युन					
	आगलागी	न्युन	न्युन	न्युन	मध्यम		न्युन					
१
५	डुबान	न्युन	उच्च	उच्च	मध्यम		न्युन	न्युन				न्युन
	महामारी
(कोरोना
भईरस)	उच्च	न्युन	न्युन	न्युन		न्युन					
	डुबान	न्युन	न्युन	न्युन	मध्यम		न्युन	न्युन				न्युन
१
६	डुबान	न्युन	मध्यम	न्युन	न्युन		न्युन					न्युन
	महामारी
(कोरोना
भईरस)	उच्च	न्युन	न्युन	न्युन		न्युन					
	डुबान	न्युन	उच्च	उच्च	उच्च		न्युन	मध्यम				न्युन
१
७	महामारी
(Tb)	मध्य
म	न्युन	न्युन	न्युन		न्युन					
	आगलागी	न्युन	न्युन	न्युन	मध्यम		न्युन					
	डुबान	न्युन	न्युन	मध्यम	उच्च		न्युन	मध्यम				न्युन
१
८	हावाहुरी	न्युन	न्युन	न्युन	मध्यम		न्युन					
	शीतलहर	न्युन	न्युन	न्युन	न्युन		न्युन					
	डुबान	न्युन	मध्यम	मध्यम	मध्यम	मध्य
म	न्युन	न्युन	उच्च			न्युन
१
९	खडेरी	न्युन	न्युन	न्युन	न्युन	मध्य
म	न्युन		उच्च			
	डुबान	न्युन	न्युन	मध्यम	न्युन	मध्य
म	न्युन	न्युन	उच्च			न्युन
२
०	खडेरी	न्युन	न्युन	न्युन	न्युन	मध्य
म	न्युन		उच्च			न्युन
	डुबान	न्युन	उच्च	उच्च	मध्यम	उच्च	मध्य
म	न्युन	न्युन			
२
१	खडेरी	न्युन	उच्च	मध्यम	उच्च	मध्य
म	न्युन	न्युन	उच्च			न्युन
	डुबान	न्युन	न्युन	न्युन	मध्यम		न्युन	न्युन	उच्च			
२
२	डुबान	न्युन	न्युन	न्युन	मध्यम		न्युन	न्युन				न्युन
	डुबान	न्युन	उच्च	मध्यम	मध्यम		न्युन	न्युन				न्युन
२
३	आगलागी	न्युन	न्युन	न्युन	मध्यम		न्युन					

संकटासन्नता स्तरीकरण अंकभार आधार

| क्र.सं | संकटासन्नता
मापनका
सुचकहरू | मापन गर्ने तरिका | अंकभार |
|--------|--|---|--------|
| १ | मानवीय क्षति | ०-१ जनाको मृत्यु= न्युन | २ |
| | | २-५ जनाको मृत्यु= मध्यम | ४ |
| | | ५ भन्दा बढी = उच्च | ६ |
| २ | प्रभावित
परिवार | ५० परिवार = न्युन | १ |
| | | ५१-१०० = मध्यम | २ |
| | | १०१ भन्दा बढी = उच्च | ३ |
| ३ | घरको क्षति | ०-१० घरको क्षति= न्युन | १ |
| | | ११-५० = मध्यम | २ |
| | | ५० भन्दा बढी = उच्च | ३ |
| ४ | आर्थिक क्षति | ०-१ लाखको क्षति= न्युन | १ |
| | | १-५० लाखको क्षति= मध्यम | २ |
| | | ५० लाख भन्दा बढी = उच्च | ३ |
| ५ | खेतीयोग्य
भूमि र
वनक्षेत्रको
क्षति | ५ विगाहाको क्षति= न्युन | १ |
| | | ५-५० विगाहाको क्षति= मध्यम | २ |
| | | ५१ भन्दा माथिको क्षति = उच्च | ३ |
| ६ | सामाजिक
क्षति | मानिस, बालबच्चा हराएमा, महिला हिंसाका घटना, चोरी डकैतिका घटना वा
अन्य घटना मध्ये कुनै एक भएमा = न्युन | १ |
| | | मानिस, बालबच्चा हराएमा, महिला हिंसाका घटना, चोरी डकैतीका घटना वा
अन्य घटना मध्ये कुनै दुवै भएमा = मध्यम | २ |
| | | मानिस, बालबच्चा हराएमा, महिला हिंसाका घटना, चोरी डकैतीका घटना वा
अन्य समाजिक अपराधका घटना सबै भएमा = उच्च | ३ |
| ७ | विगतमा
भएका
विपद्का
घटनाक्रम | १-२ विपद् भएको = न्युन | १ |
| | | २-५ विपद् भएको = मध्यम | २ |
| | | ५ भन्दा बढी विपद् भएको = उच्च | ३ |
| ८ | वालि लगाउने
वा भित्राउने
समयमा
आएको
परिवर्तन | १० दिन भन्दा कम = न्युन | १ |
| | | १०-२० दिन सम्म = मध्यम | २ |
| | | २० दिन भन्दा बढी = उच्च | ३ |
| ९ | तापककममा
आएको
परिवर्तन | महसुस भएको = न्युन | १ |
| | | महशुस भएको तर असर कम देखिएको = मध्यम | २ |
| | | वालि, वनस्पति लोप भएको = उच्च | ३ |
| १० | जोखिमले
भविश्यमा
पार्न सक्ने
असर | खोला, पहिरो नजिक रहेको वस्तीको जनसंख्या १० प्रतिशत भन्दा कम भएमा= न्युन | १ |
| | | पानिको प्रयाप्तामा कमि वा बढी, ढल वा फोहर व्यवस्थापनमा नभएको वा
खोला, पहिरो नजिक रहेको वस्तीको जनसंख्या १०-३० प्रतिशत भएमा= मध्यम | २ |
| | | पानिको प्रयाप्तामा कमि वा बढी, ढल वा फोहर व्यवस्थापनमा नभएको वा
खोला वा पहिरो नजिक रहेको वस्तीको जनसंख्या ३० प्रतिशत भन्दा बढी भएमा
वा जनावर आतडक वा खुल्ला क्षेत्रको कमी= उच्च | ३ |
| ११ | स्रोतको | स्रोतको प्र्याप्तता भएको र पहुँच भएको = न्युन | १ |

| क्र.सं | सङ्कटासन्नता
मापनका
सुचकहरु | मापन गर्ने तरिका | अड्कभार |
|--------|--|---|---------|
| | उपलब्धता
तथा पहुँच | स्रोतको प्र्याप्तता भएको तर पहुँच नभएको = मध्यम
स्रोतको कमि = उच्च | २
३ |
| १२ | संस्थागत
क्षमता | संस्था भएको र विपद्मा काम गर्ने सामर्थ राख्ने = न्युन | १ |
| | | संस्था रहेको तर विपद्मा काम गर्न सक्ने क्षमता नभएको वा संस्था बारे
समुदायलाई जनकारी नै नभएको = मध्यम | २ |
| | | संस्था धेरै टाढा भएको वा संस्था नै नभएको = उच्च | ३ |
| १३ | जनसंख्याको
विश्लेषण | अपाडता भएका व्यक्ति, गर्भवती महिला, पाँच वर्ष भन्दा मुनिका बालबालिका,
६० वर्ष भन्दा माथिका जनसंख्या २० प्रतिशत भन्दा कम भएमा = न्युन | १ |
| | | अपाडता भएका व्यक्ति, गर्भवती महिला, पाँच वर्ष भन्दा मुनिका बालबालिका,
६० वर्ष भन्दा माथिका जनसंख्या २०-४० प्रतिशत भएमा = मध्यम | २ |
| | | अपाडता भएका व्यक्ति, गर्भवती महिला, पाँच वर्ष भन्दा मुनिका बालबालिका,
६० वर्ष भन्दा माथिका जनसंख्या ४० प्रतिशत भन्दा बढी भएमा = उच्च | ३ |
| १४ | स्थानीय ज्ञान,
सीप, क्षमता र
प्रविधि | स्थानीय ज्ञान, सीप, क्षमता र प्रविधिको प्रयोग गरी विपद् तथा जलवायु
परिवर्तनका असरलाई न्युनिकरण गर्न प्रयोग भएको = न्युन | १ |
| | | स्थानीय ज्ञान, सीप, क्षमता भएको तर प्रयोग नभएको वा प्रविधिको प्रयोग
नभएको = मध्यम | २ |
| | | नयाँ वस्ती तथा प्रविधिको प्रयोग नभएको = उच्च | ३ |

●स्पष्टीकरण

क्र.सं	अड्कभार	स्तर
१	३८ भन्दा माथि अड्कभार	उच्च सङ्कटासन्न
२	२४ देखि ३८ अड्कभार सम्म	मध्यम सङ्कटासन्न
३	२३ भन्दा कम अड्कभार	न्युन सङ्कटासन्न

अनुसूचि ८
रेडियो एफ.एम तथा संचार माध्यम (टेलिभिजन तथा पत्रपत्रिकाहरूको विवरण)

क्र.सं.	निकाय	स्टेसन म्यानेजर	सम्पर्क नम्बर
१	बागेश्वरी एफ.एम	शुक्रक्रष्ण चौलागाई	९८५८०२४७०९
२	कृष्णासार एफ.एम	तुला अधिकारी	९८५९०७४२८०
३	रुवरु एफ.एम	सकिल अहमद कादरी	९८५८०६६७८६
४	रेडियो सद्भाव एफ.एम	नविन गिरी	९८४८१८२२८८
५	रेडियो मोर्निङ स्टार एफ.एम	डक्टर धिताल	९८४८०२०८४२
६	रेडियो हातेमालो एफ.एम	डिल्ली वि.सी.	९८५८०२१०९९
७	भेरी एफ.एम	आरिफ अन्सारी	९८४८०२३९९७
८	नेपाल टेलिभिजन संवाददाता	रुद्र सुवेदी	९८५८०२११८१
९	कान्तिपुर टेलिभिजन
संवाददाता	जे.पाण्डे, सविता जिसी	९८५८०२०५६५
१०	कान्तिपुर दैनिक संवाददाता	रूपा गहतराज	९८४८०२७७९२
११	इमेज टेलिभिजन संवाददाता	नरेन्द्र थापा	९८४८०२३६६३
१२	हिमालय टेलिभिजन संवाददाता	कृष्ण अधिकारी	९८५८०२३१६१
१३	न्यूज २४ टेलिभिजन
संवाददाता	कृष्ण खनाल	९८५९०२१०८८
१४	एभिन्यूज टेलिभिजन संवाददाता	दर्गा रोकाया	९८५८०२३६६५
१५	बागेश्वरी टेलिभिजन
संवाददाता	प्रियास्मृती ढकाल	९८४८१५२३२४
१६	कोहलपुर टेलिभिजन
संवाददाता	रुद्र सुवेदी	९८५८०२११८१
१७	राष्ट्रिय समाचार समिति	युव राज पाण्डे	९८५७०२५०५७
१८	गोरखापत्र/कालपृष्ठ दैनिक
सम्पादक	कमल खत्री	९८५९१४८३६१
१९	दैनिक नेपालगञ्ज संवाददाता	भलक गैरे	९८५८०२०७१
२०	मिसन टुडे	बिनोद पौडेल	९८५८०२३०६९
२१	नयाँ पत्रिका दैनिक संवाददाता	बिश्वराज पछलडवा	९८४८०३२२९९
२२	एपिवान टेलिभिजन संवाददाता	लक्ष्मण दुंगाना	९८५८०२४५६५
२३	विविसि नेपाली सेवा	विमला चौधरी	९८४८००२१३

अनुसूचि ९

स्वास्थ्य केन्द्रहरुको विवरण

क्र.सं.	नाम थर	पद	सम्पर्क नम्बर
१	पठविर बुढाथोकी	सि.अ.हे.व	९८४९८८९५६५
२	कृष्ण के.सी	सि.अ.हे.व	९८४८०२२४५६
३	तारा पन्त	स्टाफ नर्स	९८४५८७६३३०
४	पुष्पा खड्का	अ.हे.व.	९८४८२२२१८६
५	अन्जली बुढाथोकी	हे.अ.	९८६६८४९६३५
६	गणेश के.सी.	हे.अ.	९८४४९९७५०२
७	शन्देश बहादुर शाही	हे.अ.	९८६८८८९४५००
८	केशव राज पौडेल	सि.अ.हे.व	९८४८०४३०५८
९	अमृता दर्लामी	अ.हे.व.	९८४७१०८३१३
१०	गगन सिंह साउद	सि.अ.हे.व	९८४८१४४०५५
११	कवीता लामिछाने	अ.हे.व.	९८४८०२८४१५
१२	आरती चौधरी	ज.स्वा.नि.	९८६६८५२१८०
१३	राजविर बर्णबाल	हे.अ.	९८४८२८९९५०
१४	शरण शाही	हे.अ.	९८५८०६७०७४
१५	जयराम पाण्डे	ज.स्वा.नि.	९८४८३००७७३
१६	शारदा घर्ति	सि.अ.हे.व	९८४८०५३५२३
१७	शर्मिला सुवेदी	हे.अ.	९८६८०९६५४२
१८	केशव बहादुर के.सी.	ज.स्वा.नि.	९८४८०२३१७२
१९	सुनिल रत्न बज्रार्चाय	ज.स्वा.नि.	९८६४८९४७२५
२०	विरजंग शाही	सि.अ.हे.व	९८४८०२०४८३
२१	नन्दा गिरी सेन	ज.स्वा.नि.	९८४८१३६१८०
२२	सरोज मिश्रा	ज.स्वा.नि.	९८५८०३२५७७
२३	जितेन्द्र सिंह	अ.हे.व.	९८५८०२९२८०

अनुसूचि १०

नेपाल रेडक्रस सोसाइटी नेपालगन्जका उपशाखाहरुको कार्यक्षेत्र र सम्पर्क फोन. नं.

क्र.सं.	उपशाखाको नाम	उपशाखाको भौगोलिक क्षेत्र स्थानीय तह	उपशाखाका प्रमुख पदाधिकारीको नाम थर र सम्पर्क नम्बर			
			सभापति	मोबाइल नं.	सचिव	मोबाइल नं.
१	बेलासपुर	नेपालगन्ज उपमहानगरपालिका वडा नं. १ र १२	विरेन्द्रमान श्रेष्ठ	९८५८०५२६८०	बाबुराम साहू	९८५८०२३३६५
२	घरवारीटोल	नेपालगन्ज उपमहानगरपालिका वडा नं. २,४,५ र ६	सुरेन्द्र कुमार श्रेष्ठ	९८५८०२०८०६	आशा विष्ट	९८६२१४९३५५
३	सदरलाइन	नेपालगन्ज उपमहानगरपालिका वडा नं. ३,७,८ र ११	ओमप्रकाश आजाद	९८५८०२७४९३	मुवारक सिद्धिकी	९८४८०५९४०३
४	बाँकेबरीया	नेपालगन्ज उपमहानगरपालिका वडा नं. ९,१०,१३ र २३	विष्णुप्रसाद सुवेदी	९८४८०२०३८५	गोविन्दप्रसाद घिमिरे	९८४८०१९३४
५	पिप्रहवा	नेपालगन्ज उपमहानगरपालिका वडा नं. १४,१५,१६ र १७	गुलाब सिंह ठाकुर	९८४८०२३००९	राम चन्द्र कलवार	९८४९९६२९९
६	मनिकापुर	नेपालगन्ज उपमहानगरपालिका वडा नं. १८ र २०	नमराज सापकोटा	९८५८०२८०५०	जगन्नाथ कंडेल	९८५८०२९८२९
७	पुरैनी	नेपालगन्ज उपमहानगरपालिका वडा नं. १९,२१ र २२	शिवकुमार वर्मा	९८४८०५६३५१	विक्रमकुमार पासी	९८२२४००५०८

अनुसूचि ११

नेपालगञ्ज उपमहानगरपालिका वारुण यन्त्र शाखाका कर्मचारीहरुको विवरण

क्र.सं.	नाम थर	पद	सम्पर्क नम्बर
१	भनक बहादुर खड्का	प्रमुख इन्वार्ज	९८४५२४७४०८
२	आनन्द कुमार बर्मा	ईन्वार्ज	९८४८२४०६६२
३	प्रेम प्रशाद कोरी	दमकल ड्राइभर	९८२४५०९९९४
४	आपा सिंह सिख	दमकल ड्राइभर	९८६८२१५२६२
५	पुरन चमार	फायर मेन	९८२५५६९९३२
६	रिख बहादुर राना	फायर मेन	९८६८०१८२१५
७	नरेन्द्र सिंह सिख	फायर मेन	९८४८०२६५७४
८	मो.जुवेर हल्वाई	फायर मेन	९८४८०२५९८०
९	मेराज अली वागवान	फायर मेन	९८४८०४५४९९
१०	राम सिंह सिख	फायर मेन	९८१५५२८७७७
११	सवीन लामा	फायर मेन	९८०२५४३२२६
१२	कमल थापा मगर	फायर मेन	९८२५५३६५४६
१३	अकिल अहमद सेक	दमकल ड्राइभर	९८४८०४६१६६
१४	सन्तोष कुमार थापा क्षेत्री	फायर मेन	९८०४५७६००४

अनुसूचि १२

सुरक्षा निकायहरूको सम्पर्क विवरण

क) नेपाली सेना :

क्र.सं.	नाम थर	पद	युनिट इन्वार्जको नाम	सम्पर्क नम्बर
१	नेपाली सेना बज्रदल गण	प्र.से.	श्याम आत्रय पौडेल	९८५७०४५९३३
२	नेपाल राष्ट्र बैंक बज्रदल गण	सेनानी	नुर बहादुर पाण्डित	९८४६१३१४५२
३	बज्रदल गण, सुरक्षा से.मु, कारागार	सहसेनानी	सुरेन्द्र तामाङ	९८१२३०८५६९
४	बज्रदल गण, सुरक्षा से.मु	सहसेनानी	लक्ष्मि थारु	९८४८०५५१३१
५	बज्रदल गण, सुरक्षा से.मु, नं ४ बाहिनी रोड	सहसेनानी	प्रविन थापा	९८५३०४२९४६

ख) सशस्त्र प्रहरी बल :

सि.नं.	युनिटको नाम	युनिट रहेको स्थानको ठेगाना	कमाण्डरको बवावरण		
			दर्जा	नाम थर	सम्पर्क नं.
६	शसन्त्र प्रहरी बल
३० न हेव्वा		सप्रउ	रमेशविक्रम शाही	०८१५२७२७१-
९८५१२७२११७
७			सप्रनि	बसन्त धिताल	९८५१२५८३२९
८			सप्रनि	रोशन जोशी	९८५१२७२२२०
९			सप्रनि	अनिल सुबेदी	९८५१२७२४७७
१०	आयल निगम
सुरक्षा वेश राँझा		सप्रनानि	नरेन्द्र बहादुर शाक्य	९८४८०१३४५३
११	कारागार सुरक्षा
वेश नेपालगंज		सप्रनाउ	दिपेन्द्र बहादुर थापा	९८५१२६०४०९

ग) नेपाल प्रहरी :

कार्यालय	दर्जा	नामथर	
जिबांके का.प्र.	प्र.उ.	शन्तोष सिंह राठौर	९८५८०५५५५५
	प्र.उ.ना.	राम प्रसाद घर्ति मगर	९८५८०२३९२२
	प्रनि	चक्र बहादुर डमरपाल	९८५१२८१४९०
	प्रनि	भिम बहादुर कार्की	९८५७०९०२८९
	प्रनि	नरेश वि.क.	९८५१२२५२१३
	प्रनि	महेश्वरी विष्ट	९८४३८६५९६५
वनेपालगञ्ज का.प्र.	प्रनि	इन्द्रजित सुनार	९८५८०९०३९९
ईजयसपुर का.प्र.	.नि प्रबनानि	शन्तोष शाह	९८५८०९०६१८
अगणेशमान.पो.प्र.चोक	प्र.नि.स.	सावित्रि गिरी	९८५८०९०९७७
अनगरभवन.पो.प्र.	प्र.नि.ना.	सन्त बहादुर गुरुड	९८६५३१९५५०
अ.ने बसपार्क.पो.प्र.	प्र.नि.ना.	राजेन्द्र बस्तेर	९८६२५३२४३२
अनगर विशाल विट.प्र.	प्र.ह.	नवराज खनाल	९८६४७८२५२८
अभ्यु सिद्धार्थ विट.प्र.	प्र.ह.	जिबन नेपाली	९८४८३५७९५२
अप्राविधिक भेरी.बि.प्र.	प्र.ब.ह.	कृष्ण बहादुर बोहरा	९८६६९०४४५७
अमन्दिर बागेश्वरी.पो.प्र.	प्र.नि.स.	देब बहादुर खड्का	९८५८०९०१५१
अराङ्गाचोक विट.प्र.	प्र.ब.ह.	सुवास बराल	९८६८०३०२३२
अन्युसिटि विट.प्र.	प्र.नि.स.	कुल बहादुर बम	९८०३०१२२२४
भेरी अंचल अस्पताल	प्र.ह.	गणेश खड्का	९८४८०७०१२३
	प्र.ज.	हेमन्त के.सी.	९८४७९३६२६८
नर्सिङ होम नेपालगञ्ज	प्र.ह.	केशव घर्ति	९८६६५०५२५१
	प्र.ज.	रमेश प्रशाद रिजाल	९८५५०४३३२२
ट्राफिक बस पार्क	प्र.स.नि.	दिल बहादुर बुढा	९८४७४७१०२७
ट्राफिक पोष्ट नेपालगञ्ज	प्र.नि.ना.ब.	ओम पौडेल	९८५८०२३५१०
	प्र.ज.	पुजा शाही	९८६७९५६२०६
मके.से.बा.बा तथा.
मके.से.बा.बा तथा.	प्र.नि.	महेश्वरी विष्ट	९८४३८६५९६५
	प्र.नि.ना.	दिलसरा राना	९८४८०२८३४६
	प्र.नि.स.	अमृता थापा	९८६८९३७४६२
	प्र.ह.स.	कालिका वि.क.	९८६८१२६२२५

अनुसूचि १३

स्थानीय आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्रसँग सम्बन्धित विवरण

क्र.सं.	नाम थर	पद	निकाय	सम्पर्क नम्बर
१	प्रशान्त विष्ट	नगर प्रमुख	नेपालगंज उपमहानगरपालिका	९८५८०२००६७
२	शिव प्रसाद रिजाल	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	नेपालगंज उपमहानगरपालिका	९८५८०६६१११
३	समिर प्रताप सिह	सयोजक	नेपालगंज उपमहानगरपालिका, बातावरण तथा विपद् समिति	९८५८०२२८४
४	प्रकाश डिसी	प्रमुख	नेपालगंज उपमहानगरपालिका, बातावरण तथा विपद् शाखा	९८४८०६६२१
५	रूपन ज्ञवाली	सूचना व्यवस्थापन अधिकृत	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी	९८५८०२३९००
६	सुर्य बोगटी	नगर प्रहरी प्रमुख	नगर प्रहरी	९८५८०२४९९७
७	सरिता बस्नेत	प्रहरी	नगर प्रहरी	९८६६३५००९४

अनुसूचि १४

क्रियाशील राजनैतिक दलहरु :

क्र.सं.	नम	पद	पार्टी	सम्पर्क नम्बर
१	नारायण गौडेल	सभापति	नेपाली काँग्रेस	९८५८०२४०४९
२	किसमत कक्षपति	अध्यक्ष	नेकपा (एमाले)	९८५८०२००५८
३	डम्मरबहादुर विक	अध्यक्ष	नेकपा -माओवादी	९८५८०२१६८
४	कमरुदिन राई	अध्यक्ष	जनता समाजवादी पार्टी	९८५८०२७८४९
५	हरिपाल केसी	अध्यक्ष	राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी	९८४८०३६१३३
६	नरेन्द्र पौडेल	अध्यक्ष	राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी	९८४८०२५९९८
७	तेज नारायण कँडेल	अध्यक्ष	जनमत पार्टी	९८५८०२४०७७

अनुसूचि १५

बाढी पूर्व सूचना प्रणाली र साइरन अपरेटर विवरण :

| क्र.सं. | केन्द्रका प्रकार | केन्द्रको नाम | नदी जिल्ला | गेजरिडर/
मौसम अवलोकन
कर्ताको नाम | सम्पर्क नम्बर | कैफियत |
|---------|------------------------------|--------------------|------------|--|---------------|----------------|
| १ | हावापानी केन्द्र | नेपालगञ्ज | बाँके | राम जान अली | ९८१५५००५३५ | स्वचालित |
| २ | एरोसिनेपटीक केन्द्र | राभा एयरपोर्ट | बाँके | पल बहादुर बिक | ९८४८१७३७२३ | स्वचालित |
| ३ | वर्षामापन केन्द्र | भगवानपुर
डोन्डा | बाँके | ओम प्रकास मौर्य | ९८६८१८५९६० | स्वचालित |
| ४ | जलसतह मापन | मुसुरीखेत | डुडुवा | | ९८४८१३३३३६ | स्वचालित |
| ५ | जल तथा मौसम
विज्ञान विभाग | कोहलपुर | बाँके | | ९८५८०५२२३४ | ०८१-
५४२९०७ |

अनुसूचि १६

नेपालगन्ज उप-महानगरपालिकाको स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना निर्माणका क्रममा लिइएका
केही तस्विरहरु

स्थानीय विपद तथा जलवायु उत्थानशील योजना Local Disaster and Climate Resilient Plan (LDCRP)

मस्यौदामाथिको छलफल तथा सुझाव संकलन कार्यक्रम

मिति : २०८० असाढ ७ गते

स्थान : नेपालगञ्ज

आयोजक

नेपालगञ्ज उप-महानगरपालिका
को कार्यालय नेपालगञ्ज

सहजिकरण

बी एण्ड बी इन्भाईरोमेन्टल
सर्भिसेज प्रा लि, कैलाली

